

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Diplomová práce

2025

Bc. Viktorie Semrádová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Mediální rámcování duševního zdraví profesionálních
sportovců v českých médiích**

Diplomová práce

Autorka práce: Bc. Viktorie Semrádová

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: PhDr. Marta Chladová, PhD.

Rok obhajoby: 2025

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 19. 4. 2025

Viktorie Semrádová

Bibliografický záznam

SEMRÁDOVÁ, Viktorie. *Mediální rámcování duševního zdraví profesionálních sportovců v českých médiích*. Praha, 2025. 134 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Marta Chladová, PhD.

Rozsah práce: 264 640 znaků

Abstrakt

Diplomová práce *Mediální rámcování duševního zdraví profesionálních sportovců v českých médiích* se zabývá mediálním rámcováním textů o duševním zdraví vybraných vrcholových sportovců. Na vzorku 156 článků analyzuje a identifikuje rámce, které utvářely mediální obraz daných sportovců a jejich duševních problémů. Práce je rozdělena do celkem tří částí. Teoretická část reflektuje odbornou literaturu publikovanou k tématu teorie rámcování a reprezentace duševního zdraví (nejen) sportovců v médiích. V metodologické části se práce podrobněji zabývá zvolenou metodou výzkumu – popsána je kvalitativní obsahová analýza spolu s analýzou rámců, které jsou rovněž konceptualizovány. V této pasáži text také popisuje výběrovou proceduru, sledované proměnné, proces kódování a sledovaná období. Poslední a stěžejní pasáží je analytická část, která popisuje jednotlivé nalezené rámce ve vztahu k sledovaným sportovkyním, věnuje se tomu, jakých tyto rámce nabývaly podob a jejich existenci dokládá na konkrétních ukázkách. Kromě kvalitativního hlediska zahrnuje analytická sekce také frekvenční analýzu, jež se zaměřuje na kvantitativní vztahy mezi sledovanými proměnnými a na to, zda a jaké mezi nimi mohou existovat souvislosti. Jsou zde také prezentovány závěry výzkumu.

Abstract

The thesis *Media Framing of Professional Athletes' Mental Health in Czech Media* focuses on the media framing of texts concerning the mental health of selected elite athletes. Drawing on a sample of 156 articles, it analyses and identifies frames that shaped the media portrayal of these athletes and their mental health issues. The thesis is divided into three main sections. The theoretical section examines the scholarly literature published on framing theory and the representation of (not only) athletes' mental health in the media. In the methodological section, the thesis delves into the chosen research method – qualitative content analysis together with frame analysis and the frames are also defined. This part of the text further describes the sampling procedure, the variables studied, the coding process, and the periods analysed. The final and pivotal part is the analytical section, which outlines the individual frames identified in relation to the athletes under study, addresses how these frames manifested, and illustrates their existence with specific examples. In addition to a qualitative perspective, the analytical section also includes a frequency analysis focusing on quantitative relationships between the variables under examination, as well as potential correlations

among them. Results of the research are also presented there.

Klíčová slova

Duševní zdraví, sport, profesionální, rámec, rámcování, kvalitativní obsahová analýza, média, Simone Bilesová, Naomi Ósakaová, Gabriela Soukalová

Keywords

Mental health, sports, professional, frame, framing, qualitative content analysis, media, Simone Biles, Naomi Ósaka, Gabriela Soukalová

Title/název práce

Media Framing of Professional Athletes' Mental Health in Czech Media

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce PhDr. Martě Chladové, PhD. za cenné rady a připomínky a za to, že to se mnou zvládla i podruhé. Zároveň chci poděkovat rodině za to, že mi umožnila, abych šla za svými sny.

Obsah

Úvod	1
I. TEORETICKÁ ČÁST	3
1. Teorie rámcování.....	3
1.1 Přístupy v teorii rámcování.....	3
1.1.1 Sociologie versus psychologie.....	3
1.1.2 Rámcování jako paradigma	7
1.2 Typologie rámců.....	10
1.2.1 Specifické a generické rámce	10
1.2.2 Tematické a epizodické rámce	12
1.2.3 Prognostické, diagnostické a motivační rámce.....	14
1.3 Rámce a stereotypy.....	16
2. Sport a duševní zdraví.....	22
2.1 Duševní poruchy sportovců	22
2.2 Duševní zdraví v médiích	28
2.3 Existující výzkumy k zobrazování duševního zdraví sportovců	33
3. Sledování sportovci.....	38
3.1 Simone Bilesová	39
3.2 Naomi Ósakaová.....	41
3.3 Gabriela Soukalová.....	43
II. METODOLOGICKÁ ČÁST	46
1. Kvalitativní obsahová analýza.....	46
1.1 Rámcová analýza	47
2. Základní soubor, výběr vzorku	48
3. Kódování.....	53

III. ANALYTICKÁ ČÁST.....	55
1. Vlastní analýza.....	55
1.1 Frekvenční analýza.....	56
1.2 Analýza rámců	72
1.2.1 Hodnotící rámce	72
1.2.2 Sociální rámce	84
1.2.3 Sportovní rámce.....	93
1.2.4 Psychologické rámce	96
2. Závěry výzkumu a interpretace výsledků	100
Závěr	104
Summary	107
Použitá literatura a zdroje	110
Zdroje obrázků, tabulek a grafů	122
Prameny.....	122
Teze diplomové práce.....	124
Seznam příloh	128

Úvod

Domníváme se, že duševní zdraví a jeho mediální prezentace je dodnes stále ještě považováno za poměrně okrajové téma. O to více je pak tato problematika opomíjena v případě vrcholového / profesionálního sportu, ve kterém je kladen důraz zejména na fyzickou stránku výkonu, nikoli na stránku mentální. V poslední době ale i přes tento nesoulad sledujeme snahy sportovců samotných, kteří otevřeně promlouvají o duševních problémech, které vrcholový sport často provázejí, nebo ze strany sportovních organizací – Mezinárodní olympijský výbor vydal například dokument *IOC Mental Health in Elite Athletes Toolkit*¹ obsahující mimo jiné také doporučení a kroky, které je nutné podnikat směrem ke zlepšení well-beingu a duševního zdraví vrcholových sportovců.

Stejně jako je téma opomíjeno ze společenského hlediska, kdy je duševní zdraví do značné míry stále opředeno tabuizací a stigmatizací, je tato oblast rovněž málokdy součástí výzkumů vycházejících z akademického prostředí. Pokud tyto výzkumy existují, pocházejí primárně ze zahraničí, a to zejména z anglo-amerického prostředí. Tento fakt dále přispěl k tomu, že jsme zvolili duševní zdraví sportovců jako téma této diplomové práce, neboť v Česku podobnou iniciativu zatím nezaznamenáváme.

Cílem diplomové práce je analýza zobrazování duševního zdraví profesionálních sportovců ve vybraných on-line českých médiích. Jakožto výzkumnou metodu jsme zvolili analýzu rámců, které se v souvislosti s duševním zdravím konkrétních sledovaných sportovců v médiích nejčastěji objevují. Sledovat budeme jak podobnosti mezi nimi, tak jednotlivé odlišnosti a pokusíme se nabídnout relevantní srovnání.

Práce je rozdělena do celkem tří hlavních částí. V teoretické části se zaměříme zejména na existující teorie rámcování a koncepty, o které se tyto teorie opírají. Vybrané jsou pouze některé přístupy a jen ti autoři, které považujeme za klíčové, neboť na poli rámcování a mediálního rámcování vzniklo mnoho teoretických prací. Dále budou v této části představeny také již dříve publikované výzkumy ve vztahu k mediálnímu pokrývání duševního zdraví či ve vztahu k duševnímu zdraví vrcholových sportovců.

¹ *IOC Mental Health in Elite Athletes Toolkit*. Online. In: Olympics.com. 2021. Dostupné z: https://img.olympics.com/images/image/private/w_auto/primary/uebomv9r2ebqu0qepcsb. [cit. 2025-03-24].

Druhá, metodologická, část popisuje metodu, kterou jsme v případě našeho výzkumu zvolili. Rozebíráme v ní a definujeme kvalitativní obsahovou analýzu spolu s analýzou rámců. Zdůrazněny jsou jak výhody, tak nevýhody těchto postupů. V této části rovněž definujeme, co bylo naším základním souborem a výběrovou proceduru, díky které jsme došli k finální podobě zkoumaného vzorku. Detailně zde rozebíráme také proces kódování a vznik kódovací knihy.

Poslední částí je sekce analytická, která obsahuje naši vlastní analýzu a jedná se tak o hlavní pasáž celé této diplomové práce. Je v ní totiž obsažena frekvenční analýza spolu s kvalitativní obsahovou analýzou rámců nalezených ve zkoumaných textech. Každý z rámců je zároveň doložen konkrétními ukázkami – klíčovými slovy, slovními spojeními či vybranými pasážemi textu. Na konci závěrečné části poté prezentujeme celkové výsledky analýzy a závěry, ke kterým jsme v průběhu analýzy rámců došli.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Teorie rámcování

První kapitola teoretické části představí základní teoretické koncepty vztažené k teorii rámcování, se kterými budeme v práci operovat, a to z pohledu několika předních odborníků v rámci oboru. Budou vysvětleny klíčové pojmy, jako jsou **rámcování** a **rámce** a také to, jak se tato teorie váže na mediální praxi.

Porismita Borahová v textu *Conceptual Issues in Framing Theory: A Systematic Examination of a Decade's Literature*² zkoumá existující literaturu publikovanou v odborných časopisech za dobu deseti let a prezentuje ty nejdůležitější směry a přístupy, které se k teorii rámcování vztahují. Její text tak zastává komplexní přehled hlavních myšlenek v existujícím výzkumu rámců.

Podle Borahové se teorii rámcování napříč hned několika obory, jako je například sociologie, psychologie nebo komunikační studia, věnuje nepřehledné množství autorů, a tudíž i nepřehledné množství literatury.³ Zmiňuje ale také to, že ačkoli se teorií rámcování zabývá stále více a více akademiků a vznikají tak stále nové odborné publikace, vede tato četnost k paradigmatické diverzitě, rozdílným postojům k základním teoretickým konceptům a nedostatku jasné konceptualizace.⁴ V následující podkapitole se pokusíme hlavní myšlenkové směry představit z hlediska jejich teoretického základu a vzájemných odlišností.

1.1 Přístupy v teorii rámcování

1.1.1 Sociologie versus psychologie

Za pomyslného otce konceptu rámcování je považován americký sociolog, Erving Goffman.⁵ Goffmana Borahová řadí mezi autory spíše **sociologického přístupu** k teorii rámců (jako dalšího zmiňuje například i Roberta Entmana, podrobněji viz níže.). Výzkum,

² BORAH, Porismita. Conceptual Issues in Framing Theory: A Systematic Examination of a Decade's Literature. Online. *Journal of Communication*. Roč. 61, č. 2, s. 246-263. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2011.01539.x>. [cit. 2024-10-09].

³ Tamtéž, Strana 246.

⁴ Tamtéž.

⁵ Tamtéž, strana 248.

který vzešel ze sociologické tradice mluví o rámcích jako o „rámcích v komunikaci“. Soustředí se tak na slova, obrazy nebo fráze, které se užívají v konstrukci například zpravodajských příběhů.⁶

Erving Goffman prezentuje v publikaci *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience* podle svých slov další analýzu sociální reality.⁷ Ptá se na otázku, za jakých okolností definujeme situaci jako reálnou, a kdy naopak postrádá nutné kvality, abychom ji za reálnou považovali. Proto zapojuje termín **rámec** (tj. frame), který poukazuje na takové elementy, které je člověk schopný ve vztahu k realitě a vzniklým situacím identifikovat.⁸

„Když jedinec v naší západní společnosti pozná určitou událost, má tendenci implikovat v této reakci (a ve skutečnosti používat) jeden nebo více rámců či schémat interpretace, které lze nazvat primárními.“⁹ Goffman tedy hovoří o rámcích také jako o **schématech interpretace** nebo **primárních rámcích** (tj. primary framework), které umožňují uspořádat sled událostí (scén) do smysluplného celku. Primární rámce se liší podle stupně organizace (např. vysoce organizovaný systém pravidel vedle například pouhé perspektivy) a každý z nich umožňuje svému uživateli lokalizovat, vnímat, identifikovat a pojmenovat nekonečné množství specifických událostí a situací. Uživatel si zároveň není těchto více či méně organizovaných struktur vědom.¹⁰

Jak bylo již zmíněno, dalším zástupcem sociologického přístupu je Robert M. Entman. Podle něj nabízí koncept rámcování způsob popisu toho, jakou moc má komunikovaný text.¹¹ Analýza rámců tak podle něj poukazuje na přesný způsob, jakým se projevují vlivy na lidské vědomí v procesu přenosu informace z jednoho místa (např. řeči, zpravodajského příspěvku apod.) právě do lidského vědomí. Proces rámcování podle něj neoddělitelně zahrnuje **výběr** a **zvýznamnění**,¹² čímž má Entman na mysli udělat informaci více znatelnou, významnou a

⁶ BORAH, Porismita. Conceptual Issues in Framing Theory: A Systematic Examination of a Decade's Literature. Online. *Journal of Communication*. Roč. 61, č. 2, s. 246-263. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2011.01539.x>. [cit. 2024-10-09]. Strana 247.

⁷ GOFFMAN, Erving. *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. York: Northeastern University Press, 1974. ISBN 0-930350-91-X. Strana 2.

⁸ Tamtéž, strana 11.

⁹ Tamtéž, strana 21.

¹⁰ Tamtéž.

¹¹ ENTMAN, Robert. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. Roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>. [cit. 2024-10-09]. Strana 51.

¹² Tamtéž, strana 52.

zapamatovatelnou.¹³

Často užívanou Entmanovou citací je bezpochyby jeho definice rámcování, což podle něj znamená: „*vybrat některé aspekty vnímané reality a udělat je více významnými v komunikaci textu tak, aby definovaly konkrétní problém, kauzální interpretaci, morální evaluaci a/nebo navrhly řešení popsaného problému.*“¹⁴ Rámce z Entmanova pohledu definují problémy, diagnostikují příčiny, vytvářejí morální soudy a navrhuji nápravy, zároveň ale nemusejí rámce v textech splňovat ani jednu z těchto funkcí, nebo naopak všechny čtyři najednou.¹⁵

V textu *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm* se Entman též věnuje umístění rámců v komunikačním procesu.¹⁶ Čtyři zdroje, ve kterých se rámce v komunikaci vyskytují jsou podle Entmana **komunikátoři, texty, příjemci a kultura**. **1) Komunikátoři** utvářejí vědomé či nevědomé soudy během rozhodování o tom, co chtějí říct, a řídí se rámci (tj. schémata, jak je pojmenoval už Goffman). **2) Texty** obsahují rámce, které se projevují skrze přítomnost nebo nepřítomnost některých klíčových slov, frází, stereotypních obrazů, zdrojů informací nebo vět, které poskytují tematické shluky faktů nebo soudů. **3) Rámce**, které ovlivňují **příjemcovu** myšlení a závěr mohou ale nemusejí reflektovat rámce přítomné v textu a zamýšlené komunikátorem. **4) Kultura** je soubor obvyklých rámců, tj. se jedná o empiricky prokazatelný set obvyklých rámců projevujících se v diskurzu a myšlení většiny lidí v konkrétní sociální skupině.¹⁷

Rámce určují, zda si lidé všimnou, jak pochopí a jak si zapamatují prezentovaný problém / událost, stejně tak určují i to, jak lidé tento problém nebo situaci zhodnotí a jak budou dále jednat.¹⁸ Podobně jako Goffman, i Entman poukazuje na vztah rámců k realitě, když tvrdí, že rámce poukazují na některé aspekty vnímané reality, zatímco jiné opomíjejí, což může vést k odlišnému vnímání / reakci na tuto realitu. Proto má rámcování významnou úlohu v procesu výkonu politické moci nebo například v posilování dominantních paradigmat ve společnosti.¹⁹

¹³ ENTMAN, Robert. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. Roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>. [cit. 2024-10-09]. Strana 53.

¹⁴ Tamtéž, strana 52.

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ Tamtéž.

¹⁷ Tamtéž, strana 53.

¹⁸ Tamtéž, strana 54.

¹⁹ Tamtéž, strana 55.

Pokud bychom se pokusili představené pohledy shrnout, konstatujeme, že **rámce** mohou do značné míry ovlivnit to, jak lidé interpretují situace, konkrétní problémy nebo dokonce i realitu. Jsou všudypřítomné a mohou být více či méně vědomé, zároveň dávají elitám možnost zvyšovat svou politickou nebo jinou moc.

Druhým přístupem, který Borahová zmiňuje²⁰, je **psychologická tradice** ve výzkumu rámců. Ta se na rozdíl od směru inklinujícímu spíše k sociologii zabývá tím, jaké má rámcování vliv na formování názoru a rozhodování publika. Borahová proto uvádí jména, jako jsou například Daniel Kahneman a Amos Tversky nebo Shanto Iyengar.²¹ Ačkoli Borahová pokrývá široké množství existujících výzkumů, rozhodli jsme se v případě psychologického přístupu zaměřit na první dva jmenované, a to proto, že se v kontextu výzkumu rámců objevuje jejich práce s vysokou frekvencí.

Kahneman a Tversky se ve své práci *Choices, Values, and Frames* zaměřují na to, co ovlivňuje naše rozhodování v případě riskantních a neriskantních kontextů.²² Tvrdí, že riskantní vyhlídky jsou charakterizovány jejich možnými důsledky a pravděpodobnostmi těchto důsledků. Jedna možnost rozhodnutí ale může podle nich být záramována nebo popsána různými způsoby.

Autoři svůj přístup ilustrují na příkladu, kdy svým respondentům předložili k řešení řadu problémů, jedním z nich byl například:

„Problém 1 (N = 152): Představte si, že se Spojené státy připravují na vypuknutí neobvyklé asijské nemoci, u které se očekává, že na ni zemře 600 lidí. Byly navrženy dva alternativní programy boje proti této nemoci. Předpokládejte, že přesné vědecké odhady důsledků těchto programů jsou následující:

- *Pokud bude přijat program A, bude zachráněno 200 lidí (72 %).*
- *Pokud bude přijat program B, existuje třetinová pravděpodobnost, že bude zachráněno 600 lidí, a dvoutřetinová pravděpodobnost, že nebude zachráněn žádný*

²⁰ BORAH, Porismita. Conceptual Issues in Framing Theory: A Systematic Examination of a Decade's Literature. Online. *Journal of Communication*. Roč. 61, č. 2, s. 246-263. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2011.01539.x>. [cit. 2024-10-09]. Strana 247.

²¹ Tamtéž, strana 248.

²² KAHNEMAN, Daniel a TVERSKY, Amos. Choices, values, and frames. Online. *The American psychologist*. 1984, roč. 39, č. 4, s. 341-350. ISSN 0003-066X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/0003-066X.39.4.341>. [cit. 2024-10-10].

člověk (28 %).

*Kterému z obou programů byste dali přednost? “.*²³

Autoři zapojují mnohdy až matematické metody práce, nicméně výsledky lze interpretovat tak, že nelze předpokládat, že by se jednotlivec rozhodl v případě různého rámcování stejně.²⁴ Příklad, který jsme zde předložili je dále doplněn dalšími možnými řešeními problému č. 1. Kahneman a Tversky hovoří o tom, že účastníci experimentu si přejí zůstat averzní k riziku v řešeních zaměřených na „zachráněné životy“ a že chtějí vyhledávat riziko v řešeních soustředěných na „ztracené životy“. Zjednodušeně – pokud je událost / problém zarámován různými způsoby a jsou u něj zdůrazněny jiné aspekty, může to pokaždé vést k jinému rozhodnutí. Jejich výzkum tak dokazuje to, že rámce vybírají a upozorňují na konkrétní aspekty popsané reality, což implikuje, že rámce odvádějí naši pozornost od dalších, nezmíněných a nezdůrazněných aspektů této reality.²⁵

Ačkoli se práce Daniela Kahnemana a Amose Tverskyho ubírá spíše k ekonomice, je bezpochyby namístě tento zásadní a na poli teorie rámcování populární výzkum zmínit. Zdůraznili jsme jen některé pro nás klíčové pasáže tohoto svými poznatky jinak velmi bohatého výzkumu. Pro tuto práci považujeme za zásadní zejména sociologický směr výzkumu rámců, který vzešel z teorie komunikace a je proto hlavním vzorem pro analytickou část diplomové práce. Z toho důvodu je sociologickému odvětví výzkumu rámců věnována větší pasáž této podkapitoly.

1.1.2 Rámcování jako paradigma

Vzhledem k předchozím kapitolám už je vcelku jasné, že neexistuje jeden univerzální přístup / jedno univerzální schéma, které by šlo na teorii rámců aplikovat. Autoři se mnohdy neshodují, což vede k emergenci mnoha různých teorií a absenci konzistentního teoretického základu. Tento nesoulad dále ilustrujeme na příkladu dvou prací, které proti sobě postavíme do opozice. První z nich vzešla z pera Paula D'Angela, kterému bude protipólem již

²³ KAHNEMAN, Daniel a TVERSKY, Amos. Choices, values, and frames. Online. *The American psychologist*. 1984, roč. 39, č. 4, s. 341-350. ISSN 0003-066X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/0003-066X.39.4.341>. [cit. 2024-10-10]. Strana 343.

²⁴ Tamtéž, strana 344.

²⁵ ENTMAN, Robert. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. Roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>. [cit. 2024-10-10]. Strana 54.

zmiňovaný Robert Entman. Každý z nich nahlíží na problematiku výzkumu rámců odlišně, což se pokusíme na následujících řádcích vysvětlit.

Robert Entman, jenž byl zmíněn již v předchozí podkapitole této práce (viz 1.1.1 Sociologie versus psychologie), tvrdí, že jsou ve vztahu k teorii rámců výzkumná paradigma roztržena bez jednotného základu, který by výzkum řídil nebo naváděl.²⁶ Poznámává, že neexistuje žádná univerzální teze o tom, jak se rámce zakotvují, jak se projevují v textech nebo jak rámcování ovlivňuje myšlení. Z toho důvodu navrhuje sjednocení tohoto „roztržitého paradigmatu“ na jedno, „výzkumné paradigma“, které definuje jako: „obecnou teorii, z níž vychází většina vědeckých poznatků o fungování a výsledcích konkrétního systému myšlení a jednání.“²⁷

V reakci na Entmana vznáší ve své práci *News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: A Response to Entman* Paul D'Angelo námitku a tvrdí, že zde není a ani by nemělo být pouze jedno jediné paradigma výzkumu rámců.²⁸ V metateorii, kterou D'Angelo ve svém textu vyvíjí, zapojuje ve vztahu k výzkumu rámců hned tři paradigma: **kognitivní**, **konstruktivistické** a **kritické**. Dále podotýká, že Entmanův pohled na studii rámcování jako na nekoherentní je zapříčiněn právě Entmanovým názorem, že by rámcování mělo být pouze jedno jediné paradigma.²⁹

- 1) **Kognitivní paradigma** vychází z předpokladu, že rámce ovlivňují jedincovy myšlenkové pochody.³⁰ Kognitivisté proto tvrdí, že dochází k vyjednávání při kontaktu rámce a jedincových předchozích vědomostí, které existují jako sémantické nodální struktury schematicky organizované v paměti (tj. se jedná o schémata). Rámce v kognitivním paradigmatu tedy vytvářejí sémantické asociace napříč jedincovými schématy. Kognitivisté se tak primárně zajímají o rozpoznání myšlenek, které odrážejí propozice zakódované v rámcích.³¹

²⁶ ENTMAN, Robert. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. Roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>. [cit. 2024-10-16]. Strana 51.

²⁷ Tamtéž, strana 56.

²⁸ D'ANGELO, Paul. News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: A Response to Entman. Online. *Journal of Communication*. Roč. 52, č. 4, s. 870-888. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2002.tb02578.x>. [cit. 2024-10-16].

²⁹ Tamtéž, strana 873.

³⁰ Tamtéž, strana 875.

³¹ Tamtéž, strana 876.

2) **Kritické paradigma**, do kterého D'Angelo řadí mimochodem i Entmana, stojí na tezi, že jsou rámce důsledkem žurnalistických rutin (tj. newsgathering routines), díky kterým novináři předávají informace perspektivou hodnot politických a ekonomických elit, jedná se o tzv. dominantní rámce.³² Tyto rámce dominují nejen zpravodajským obsahům, ale stejně tak dominují i publikům, čímž je podstatně limitována kolektivní debata. Kritici tak argumentují, že zpravodajské organizace vybírají některé informace, zatímco záměrně vynechávají jiné, díky čemuž nebudou existovat různé rámce k jednomu tématu nebo budou jednotně podporovat status quo.³³

3) **Konstruktivistické paradigma** pracuje s myšlenkou, podle níž jsou novináři zpracovateli informací, kteří vytvářejí interpretační balíčky, které dále odpovídají postojům politicky zainteresovaných sponzorů, aby reflektovaly a přispívaly ke kultuře problému daného tématu.³⁴ Taktéž se předpokládá, že rámec může dominovat obsahu delší dobu. Narozdíl od kritického paradigmatu ale konstruktivisté vnímají rámce jako nástroj, díky kterému si občané utvářejí vlastní názory na problémy. Zároveň věří, že zpravodajské organizace omezují rozsah informací o daném tématu z důvodu absence důvěryhodných sponzorů. Rámce tak podle nich stále obsahují širokou škálu pohledů, které jsou potenciálně užitečné pro veřejné chápání daného problému.³⁵

D'Angelo shrnuje, že by odborníci měli přehodnotit roli paradigmat ve výzkumu rámců, jelikož reprezentují klíčový prvek ve vědeckém poznání.³⁶ Právě rozmanité teoretické a metodologické přístupy vedly ke komplexnímu pochopení teorie rámců.³⁷

Výzkum rámcování čerpá z těch nejrozumnějších teorií a přístupů v oblasti komunikačních studií. Pokusili jsme se představit, z jakých úhlů pohledu lze na problematiku rámcování nahlížet a jací autoři se k těmto úhlům řadí. Zmíněna byla pouze klíčová jména, rámcování

³² D'ANGELO, Paul. News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: A Response to Entman. Online. *Journal of Communication*. Roč. 52, č. 4, s. 870-888. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2002.tb02578.x>. [cit. 2024-10-16]. Strana 876.

³³ Tamtéž.

³⁴ Tamtéž, strana 877.

³⁵ Tamtéž.

³⁶ Tamtéž, strana 883.

³⁷ BORAH, Porismita. Conceptual Issues in Framing Theory: A Systematic Examination of a Decade's Literature. Online. *Journal of Communication*. Roč. 61, č. 2, s. 246-263. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2011.01539.x>. [cit. 2024-10-16]. Strana 247.

se bezpochyby věnuje velké množství odborníků po celém světě. Práce si ale klade za cíl vykreslit hlavní myšlenky a autory světových měřítek, kteří byli pro mnohé další odbornou inspirací.

V následující části poukážeme na další pole, v jehož hranicích poskytují autoři odlišné a rozmanité náhledy na problematiku rámců. Konkrétně se budeme zabývat existujícími typologiemi rámců, které vytvořili světoví odborníci a které budou zásadní zejména pro analytickou část této práce, kde máme za cíl identifikovat rámce ve vybraných textech týkajících se duševního zdraví vybraných sportovců a poskytnout i svou vlastní kategorizaci rámců, které se v této souvislosti vyskytují.

1.2 Typologie rámců

1.2.1 Specifické a generické rámce

Ve vztahu k již existujícím výzkumům a k povaze a obsahu mediálních rámců navrhuje svou obecnější typologii v publikaci *News framing: Theory and typology* dánský teoretik komunikace Claes de Vreese.³⁸ Rámce se podle něj vyskytují ve dvou různých skupinách.³⁹ První z nich jsou rámce **specifické** (tj. issue-specific frames), druhou jsou **obecné** (tj. generic / generické) rámce. Díky tomuto rozdělení chce autor poukázat na rozdíly, které pomohou dále dovysvětlit užívání souhrnného výrazu „rámcování“.⁴⁰

Specifické rámce jsou podle de Vreese vázány na konkrétní témata nebo události.⁴¹ Zmiňuje také výzkumy, které se zaměřovaly pouze na specifické rámce (jednalo se například o práci Roberta Entmana). Nejčastěji se tyto výzkumy zaměřují právě na konkrétní události, jako jsou například volby nebo jiné významné společenské události. Tyto rámce nelze pozorovat jinde než ve vazbě k tomuto konkrétnímu tématu a době ve které se vyskytují.

Naproti tomu generické rámce považuje de Vreese za ty, které nejsou omezeny na jedno téma nebo událost a které se váží k různým tématům, jsou trvalé v čase a uplatňují se v různých kulturách.⁴² Výzkumy generických rámců dělí de Vreese dále do dvou skupin: **1)**

³⁸ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>. [cit. 2024-10-22].

³⁹ Tamtéž, strana 54.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ Tamtéž.

⁴² Tamtéž.

zaměřující se na mediální pokrytí politiky (volebních kampaní) a 2) zaměřující se na zpravodajské rámce, které jsou spjaté s novinářskými rutinami.⁴³

Autor zmiňuje hned několik výzkumů, které do těchto dvou skupin (specifických a generických rámců) rozděluje, zde představujeme jejich přehled:

Tabulka č. 1 - Přehled výzkumu generických a specifických rámců podle de Vreese

Médiatyp	Specifické rámce	Generické rámce
Tisk	Durham, 1998	D'haines & de Lange, 2001
	Entman, 1991	Lawrencová, 2000
	Jaspersonová et al., 1998	Pan & Kosicki, 1993
	Simon & Xenos, 2000	Patterson, 1993
Televize	Norrisová, 1995	Iyengar, 1991
	Mendelson, 1993	De Vreese et al., 2001
Obojí / nespecifikováno	Gamson & Modigliani, 1989	Capella & Jamiesonová, 1997
	Martin & Oshagan, 1997	Neuman et al., 1992
		Semetková & Valkenburgová, 2000

Zdroj: DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology.

Autor publikaci shrnuje slovy, že je výzkum rámců jakožto nástroj pro analýzu médií stále ještě v procesu vývoje.⁴⁴ To ostatně dokazuje právě i již zmiňovaný nesoulad v teorii a její přílišná heterogenita, o které hovoří Borahová⁴⁵ (viz kapitolu č. 1 Teorie rámcování). Stále tak neexistuje shoda na výzkumném paradigmatu, o čemž jsme v předchozích kapitolách hovořili například ve vazbě na Roberta Entmana nebo Paula D'Angela. Podle de Vreese by měly budoucí výzkumy zkonkretizovat podmínky, za jakých rámce vznikají a jaký mají vliv na formování veřejného názoru.⁴⁶

⁴³ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>. [cit. 2024-10-22]. Strana 55.

⁴⁴ Tamtéž, strana 60.

⁴⁵ BORAH, Porismita. Conceptual Issues in Framing Theory: A Systematic Examination of a Decade's Literature. Online. *Journal of Communication*. Roč. 61, č. 2, s. 246-263. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2011.01539.x>. [cit. 2024-10-09].

⁴⁶ Tamtéž.

1.2.2 Tematické a epizodické rámce

Podobně jako Claes de Vreese⁴⁷, se druhy a typologií rámců zabýval i americký odborník na politickou vědu Shanto Iyengar. V publikaci *Is Anyone Responsible?: How Television Frames Political Issues*⁴⁸ se věnuje analýze dopadu televizních obsahů na formování veřejného mínění společně s důrazem na politickou odpovědnost. Konkrétněji definuje tento výzkum pojmy jako je **epizodický** nebo **tematický** rámec a jaký je jejich přímý vliv na to, jak publikum přisuzuje odpovědnost s ohledem na politické dění, a jaký je jejich nepřímý vliv na veřejné mínění v obecném slova smyslu. Iyengarovým základním předpokladem je to, že zpravodajství o politických otázkách na sebe výlučně bere podobu epizodického nebo tematického rámce.⁴⁹

Epizodický rámec se podle Iyengara zaměřuje na konkrétní událost nebo konkrétní případ, zatímco tematické rámce zasazují politické otázky do kontextu, který je více obecný.⁵⁰ Pokud se ohlédneme zpět k předchozí podkapitole (viz 1.2.1 Specifické a generické rámce), je zřejmé, že oba autoři (jak de Vreese, tak Iyengar) přistupují k typologii rámců velice podobně. Co pojmenovává de Vreese v článku z roku 2005 jako specifické a obecné Iyengar nazývá o více než dekádu dříve epizodickým a tematickým. A ačkoli se oba autoři shodně zaměřili na vliv rámců na politické mínění, upozorníme také na odlišnosti těchto výzkumů, jak je vnímá autorka.

De Vreese se v naprosté většině zmiňovaného textu⁵¹ zaobírá existujícími výzkumy a jejich kategorizací do výzkumu specifických a generických rámců. Zároveň ale také prezentuje komparativní studii zabývající se tím, jak ovlivňovalo využití rámce konfliktu a rámce ekonomických dopadů v televizním obsahu veřejný názor na přijetí eura.⁵² Iyengar⁵³ ve své

⁴⁷ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>. [cit. 2024-10-24].

⁴⁸ IYENGAR, Shanto. *Is Anyone Responsible?: How Television Frames Political Issues*. Online. Chicago: University of Chicago Press, 1994. ISBN 0226388530. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=Ca6VaTltqi4C&hl=cs&source=gbs_navlinks_s. [cit. 2024-10-24]. Strana 2.

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>. [cit. 2024-10-24].

⁵² Tamtéž, strana 57.

⁵³ IYENGAR, Shanto. *Is Anyone Responsible?: How Television Frames Political Issues*. Online. Chicago: University of Chicago Press, 1994. ISBN 0226388530. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=Ca6VaTltqi4C&hl=cs&source=gbs_navlinks_s. [cit. 2024-10-24].

knize také pracuje s již existujícími výzkumy rámců (například Kahneman a Tversky⁵⁴), na rozdíl od de Vreese se ale kromě rámcování samotného a jeho vlivu na tvorbu názoru zabývá, jak jsme již zmínili, také tím, jak tyto rámce ovlivňují prisuzování odpovědnosti.

Thomas Patterson v recenzi Iyengarovy práce shrnuje jeho závěry následovně: „*Na základě experimentálního výzkumu dospívá Iyengar k závěru, že epizodické rámcování v televizi podněcuje diváky k tomu, aby vinu za společenské problémy prisuzovali jednotlivcům, nikoli společenským a politickým institucím, jako je například kongres nebo politické strany. Tematické rámcování má podle něj opačný účinek. Protože v televizním zpravodajství převládají epizodické rámce, vina se přenáší směrem pryč od vlády, což vede k oslabení politické odpovědnosti.*“⁵⁵

Dalším rozdílem, který můžeme zdůraznit, je metoda výzkumu. Zatímco de Vreese pracuje s obsahovou analýzou, Iyengar zapojuje kromě ní i experimentální metody práce, kdy přehrával dvěma odděleným skupinám buď epizodicky zářámované zpravodajství, nebo to zpracované tematicky.⁵⁶ Patterson ale kritizuje Iyengarův nedostatek respektu pro limity experimentálního výzkumu a jeho závěry považuje za neopatrné. Zároveň oponuje Iyengarovi tvrzením, že nelze za erozi politické odpovědnosti vinit televizní zpravodajství a jeho nadbytečné užívání epizodických rámců. Podle něj lze základ epizodického rámce hledat už v tištěných novinách ve třicátých letech 19. století. Proto by se měl tento problém prisuzovat podle Pattersona veškerému zpravodajství. Kromě kritiky ale také uznává, že Iyengarovo přístupu k efektům rámcování je klíčovým teoretickým konceptem.⁵⁷

Tato podkapitola představila jednu z dalších typologií vztažených k mediálnímu rámcování. Zároveň jsme se pokusili porovnat dvě již zmiňované typologie mezi sebou, a to jak z hlediska podobností, tak z hlediska jejich odlišností. Je evidentní, že práce Shanto Iyengara dala bezpochyby základ mnoha dalším nově vznikajícím teoriím a že byl jeho výzkum mediálního rámcování televizních obsahů dalším krokem ke zdokonalování tohoto typu výzkumných iniciativ. V následující kapitole probereme třetí a v této práci poslední

⁵⁴ KAHNEMAN, Daniel a TVERSKY, Amos. Choices, values, and frames. Online. *The American psychologist*. 1984, roč. 39, č. 4, s. 341-350. ISSN 0003-066X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/0003-066X.39.4.341>. [cit. 2024-10-24].

⁵⁵ PATTERSON, Thomas E. Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues. Online. *American political science review*. 1992, roč. 86, č. 4, s. 1060-1061. ISSN 0003-0554. [cit. 2024-10-24]. Strana 1060.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ Tamtéž, strana 1061.

typologii mediálních rámců.

1.2.3 Prognostické, diagnostické a motivační rámce

Doposud jsme se v této diplomové práci věnovali publikacím, které se teoriemi rámců zabývaly z hlediska jejich užití v médiích a mediálním prostoru. Na následujících řádcích zmíníme autory, kteří se konceptu rámcování též věnují, avšak z jiného úhlu pohledu než dosavadní zdroje.

David Snow a Robert Benford se v textu *Ideology, Frame Resonance and Participant Mobilization* zajímají o to, jak přispívají sociální hnutí ke konstrukci významů (tj. k signifikaci) a skrze jaké procesy tato signifikace probíhá, tedy rámcování.⁵⁸ Podle nich jsou sociální hnutí nosiči a prostředky k mobilizování myšlenek a přesvědčení. Zároveň se aktivně podílejí na produkci významů, tj. jsou nosiči signifikace. Rámcování zastupuje tuto signifikaci společně s činností, kterou sociální hnutí dělají čili rámcují – přiřazují významy a interpretují relevantní události takovým způsobem, který má za účel mobilizovat potenciální podporovatele, získat podporu přihlížejících a demobilizovat nepřítele.⁵⁹

V textu se Snow a Benford pokusili identifikovat faktory, které ovlivňují mobilizační potenciál rámcování u sociálních hnutí.⁶⁰ Tyto faktory následně rozdělili do celkem čtyř skupin: **1)** zaměřené na vývoj metod rámcování, **2)** omezení daná ideologiemi a přesvědčeními, v jejichž hranicích sociální hnutí operuje, **3)** relevanci představených rámců pro život potenciálních participantů a **4)** cyklus protestů, ve kterém jsou hnutí ukotvena. Zaměříme se nyní na první skupinu, která reprezentuje novou typologii rámců (**diagnostické, prognostické a motivační**⁶¹) a je pro tuto kapitolu tím pádem nejdůležitější.

Z hlediska uvedené problematiky autoři hovoří o třech úkolech rámcování: **a)** o diagnóze události nebo aspektů sociálního života jakožto problematických a vyžadujících změny, **b)** o návrhu řešení diagnostikovaného problému, který určuje, jaké kroky musejí být podniknuty a **c)** o výzvě k akci / činům nebo o tom, že má rámcování zdůvodnit zapojení lidí

⁵⁸ SNOW, David a BENFORD, Robert. *Ideology, Frame Resonance and Participant Mobilization*. Online. *International Social Movement Research*. Roč. 1, č. 1, s. 197-217. ISSN 0-89232-955-6. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/285098685_Ideology_Frame_Resonance_and_Participant_Mobilization. [cit. 2024-10-24].

⁵⁹ Tamtéž, strana 198.

⁶⁰ Tamtéž, strana 213.

⁶¹ Tamtéž, strana 199.

v nápravných opatřeních.⁶² První dva úkoly se zabývají mobilizací konsenzu, třetí a poslední úkol má za cíl mobilizaci k akci. Aby autoři diagnostické, prognostické a motivační rámce lépe znázornili, vše ilustrují na příkladu mírového hnutí a nukleární hrozby.⁶³

Diagnostické rámce / rámcování zahrnuje podle Snowa a Benforda identifikaci konkrétního problému a přisouzení viny nebo příčiny.⁶⁴ Autoři dále dokládají, že lze seřadit jednotlivé příčiny, která mírová hnutí ve vztahu k nukleárním hrozbám přisuzují, podle jejich významnosti – technologické příčiny, politické, ekonomické a morální. Prognostické rámce nejen navrhuje řešení problému, ale také identifikují strategie, taktiky a cíle. Autoři také podotýkají, že mezi diagnostickým a prognostickým rámcováním je často přímá souvislost. Motivační rámcování má za úkol vyzvat k mobilizaci nebo opodstatnit nutnost konat a podnikat kroky. Snow s Benfordem poznamenávají, že po mobilizaci konsenzu nenásleduje vždy nutně mobilizace k akci, a ne vždy tak dojde k přesvědčení participantů k větší aktivitě.⁶⁵

Jako příklad uvádějí v případě motivačních rámců (které spočívají hlavně v užití konkrétního slovníku a v užití motivů) taktiky mírových hnutí, která za účelem mobilizace, a tedy i motivace svých členů popisuje situaci / problém z hlediska morální odpovědnosti lidí k tomu, aby s danou situací zkrátka něco udělali / chtěli s ní něco udělat.⁶⁶

Představený výzkum se od ostatních v této práci prezentovaných publikací v mnohém liší. Přesto se domníváme, že se pro teorii rámcování jedná o zajímavý a přínosný text. Podobnost shledává autorka zejména při srovnání popisu rámců Snowa a Benforda s Entmanovou definicí rámců, kde tvrdí, že rámce identifikují problém, definují jeho příčiny, nabízejí jeho hodnocení a navrhuje řešení.⁶⁷ Z tohoto hlediska lze sledovat značnou míru podobnosti, a to i přesto, že se Snow a Benford zaobírali sociálními hnutími, a nikoli mediálním rámcováním. Autoři podobně jako Entman dokazují, že rámcování se děje v každé sféře a rozhodně ho

⁶² SNOW, David a BENFORD, Robert. Ideology, Frame Resonance and Participant Mobilization. Online. *International Social Movement Research*. Roč. 1, s. 197-217. ISSN 0-89232-955-6. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/285098685_Ideology_Frame_Resonance_and_Participant_Mobilization. [cit. 2024-10-24]. Strana 199.

⁶³ Tamtéž, strana 200.

⁶⁴ Tamtéž.

⁶⁵ Tamtéž, strana 202.

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ ENTMAN, Robert. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. Roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>. [cit. 2024-10-09]. Strana 52.

nelze připisovat jen a pouze mediálním obsahům, ale komunikaci jako celku.

V této kapitole jsme uvedli několik typologií rámců, pokusili jsme se je srovnat mezi sebou, vyzdvihnout jejich výhody a poukázat na jejich nevýhody. Typologii rámců se podobně jako teorii rámcování samotné věnuje nesčetné množství odborných publikací – za zmínku stojí například ještě Holli Semetková a Patti Valkenburgová a jejich práce *Framing European Politics: A Content Analysis of Press and Television News*.⁶⁸ Claes de Vreese⁶⁹ řadí jejich výzkum mezi výzkumy obecných rámců, autorky ale typologii dále konkretizují, když tvrdí, že identifikují ve zpravodajství pět hlavních rámců – prisuzování odpovědnosti, konflikt, lidský zájem, ekonomické důsledky a morálku.⁷⁰ My jsme nicméně chtěli v této diplomové práci uvést ty typologie, které byly základem při formulaci nových, specifitějších typologií.

Následující kapitola bude pojednávat o tom, jak přispívají rámce ke vzniku stereotypů, a jak jsou procesy rámcování a stereotypizace propojené. Považujeme za zásadní tuto problematiku zpracovat vzhledem k samotnému tématu práce. Autorka předpokládá, že se ve zkoumaných textech v analytické části objeví rámce, které budou přispívat ke stereotypizaci vybraných sportovců s ohledem na jejich duševní zdraví. Proto bude následující kapitola poskytovat základ k autorčině vlastní analýze zkoumaných textů a bude bezpochyby dalším pomocným nástrojem této analýzy.

1.3 Rámce a stereotypy

Jak jsme již zmínili, Robert Entman tvrdí, že se rámce projevují (kromě jiného) skrze přítomnost určitých stereotypních obrazů.⁷¹ Na základě popsaných teorií rámcování lze konstatovat, že rámce ovlivňují to, jak nahlížíme určité události a témata a ovlivňují tvorbu našeho názoru na tato témata. Předpokládejme proto, že rámcování událostí / osob / skupin osob (kterých se stereotypy nejčastěji týkají), ovlivňuje platnost stereotypů převládajících ve společnosti.

⁶⁸ SEMETKO, Ha a VALKENBURG, Pm. Framing European politics: a content analysis of press and television news. Online. *Journal of communication*. 2000, roč. 50, č. 2, s. 93-109. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x>. [cit. 2024-10-24].

⁶⁹ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>. [cit. 2024-10-24].

⁷⁰ SEMETKO, Ha a VALKENBURG, Pm. Framing European politics: a content analysis of press and television news. Online. *Journal of communication*. 2000, roč. 50, č. 2, s. 93-109. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x>. [cit. 2024-10-24]. Strana 93.

⁷¹ ENTMAN, Robert. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. Roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>. [cit. 2024-10-27].

Fiskeová a Taylorová chápou rámec jako **simulátor** uvnitř perceptuálních systémů symbolů (tj. perceptual symbol systems, PSS), který integruje zkušenosti v jedné kategorii a který vytváří simulace zkušenosti na konkrétním příkladu při konkrétní příležitosti.⁷² **Referenční rámec** pak vnímají jako rámec úsudku nebo rozhodování, jako způsob, kterým je problém popsán. Referenční rámec také označují jak referenční bod, který prezentuje „*vnitřní standard, s nímž lidé porovnávají objektivní hodnotu možnosti tak, aby ji klasifikovali jako pozitivní (tj. lepší než referenční bod) nebo jako negativní (tj. horší než referenční bod); objektivně stejné možnosti mohou být zarámovány pozitivně nebo negativně, takže možnost vnímaná v jednom rámci jako zisk může být v jiném rámci vnímána jako ztráta.*“⁷³ **Rámec rozhodnutí** uvádějí autorky jako reprezentaci konkrétního problému. **Stereotyp** je podle nich kognitivní stránkou meziskupinového bias, představuje přesvědčení o nějakých skupinách lidí.⁷⁴

Na základě předchozí odstavce lze shrnout, že jsou to právě rámce, které ovlivňují naše rozhodnutí a naše úsudky. Proto je klíčové sledovat, jak mediální rámcování konkrétního problému nebo konkrétních skupin ovlivňuje posilování již existujících stereotypů o těchto konkrétních sociálních skupinách.

Amei Yangová tvrdí, že „*analýza rámců odhaluje, že jsou sociálně znevýhodněné skupiny často předmětem negativního mediálního rámcování.*“⁷⁵ Ačkoli se negativní stereotypní obrazy objevují v mediálním obsahu méně než dříve, jsou i nepatrné a méně rozpoznatelné stereotypní rámce schopny předat negativní význam. Autorka konstruuje teoretický model postavený na výzkumném základu jak sociologické, tak psychologické (kognitivní) tradice. Kognitivní pohled odkazuje ke schémátům, která jsou přítomna v myslích jednotlivců, zatímco sociologický směr řeší potenciální sociální dopad rámců. Klíčové jsou pro tento model tři komponenty: žánry mediálních rámců, sociální vzdálenost (tj. social distance⁷⁶) a potenciální dopady různých žánrů rámců.⁷⁷

⁷² FISKE, Susan T. a TAYLOR, Shelley E. *Social Cognition: From Brains to Culture*. 3. Londýn: SAGE, 2017. ISBN 978-1-4739-6929-2. Strana 704.

⁷³ Tamtéž, strana 724.

⁷⁴ Tamtéž, strana 723.

⁷⁵ YANG, Aimei. Building a Cognitive-Sociological Model of Stereotypes: Stereotypical Frames, Social Distance and Framing Effects. Online. *The Howard journal of communications*. 2015, roč. 26, č. 3, s. 254-274. ISSN 1064-6175. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10646175.2015.1049757>. [cit. 2024-11-01]. Strana 254.

⁷⁶ Podle Yangové se jedná o mentální vzdálenost, kterou jednotlivci vnímají jako rozdíl mezi nimi a jinými sociálními skupinami.

⁷⁷ YANG, Aimei. Building a Cognitive-Sociological Model of Stereotypes: Stereotypical Frames, Social

Obrázek č. 1 - Kognitivně-sociologický model stereotypních rámců a jejich dopadů podle Yangové

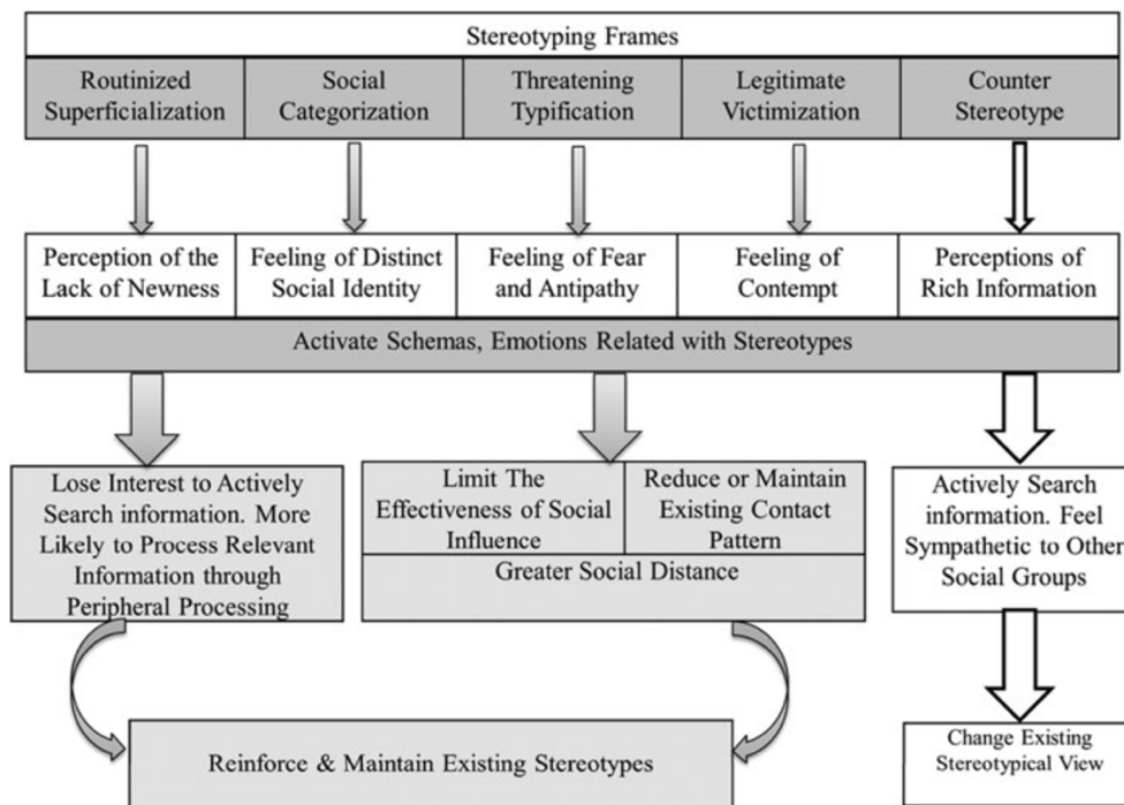


FIGURE 1 The cognitive-sociological model of stereotyping frames and their effects.

Zdroj: YANG, Aimei. Building a Cognitive-Sociological Model of Stereotypes: Stereotypical Frames, Social Distance and Framing Effects.

Schéma, které Yangová prezentuje⁷⁸, poukazuje na to, jak jednotlivé stereotypní rámce (nebo také jednotlivé stereotypní žánry, viz „Stereotyping Frames“ v obrázku č. 1) prostupují do kognitivních systémů jednotlivce a jak poté ovlivňují zaujetí stanoviska a následně podněcují k další aktivitě a činnosti. Žánr **rutinní superficializace** rámcuje stereotypizované skupiny tak, že marginalizuje jejich tvrzení a jejich měnící se rysy nahrazuje povrchními informacemi a triviálními znalostmi. Žánr **sociální kategorizace** naznačuje nebo připomíná publiku, že někteří lidé patří spíše do out-group. **Typizace ohrožením** je žánrem, který využívá informace k tomu, aby vyvolaly pocit strachu nebo antipatie. **Legitimní viktimizace** popisuje členy marginalizované skupiny tak, že mají více méně individuální problémy a vyvolává pohrdání a bezcitnost. Autorčin model tak

Distance and Framing Effects. Online. *The Howard journal of communications*. 2015, roč. 26, č. 3, s. 254-274. ISSN 1064-6175. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10646175.2015.1049757>. [cit. 2024-11-01]. Strana 256.

⁷⁸ Tamtéž, strana 257.

znázorňuje řetězové schéma efektů stereotypních rámců a poukazuje na skryté vazby, které dřívější studie opomíjely.⁷⁹

Vzhledem k analytické části této práce a pilotnímu výzkumu, který autorka provedla, je vhodné po představení teorie rámcování a jeho vlivu na tvorbu a posilování stereotypů do této kapitoly zařadit také to, jak se rámcování váže k upevňování **genderových stereotypů** ve společnosti. Na následujících řádcích uvedeme dva texty zabývající se touto problematikou, které považujeme za přínosné pro teoretickou část diplomové práce.

Autorky Fisková a Ridgewayová v kapitole *Framing Gender* publikace *Handbook of the Sociology of Gender* pracují s tím, jak jsou sociální situace rámcovány v hranicích genderu a jak se tyto rámce, které nazývají **primárními**, využívají ke kulturnímu pochopení genderu ve všech sociálních interakcích.⁸⁰ Gender, jakožto hlavní pojem jejich textu, autorky vykládají jako „víceúrovňovou strukturu institucí a kulturních přesvědčení na makroúrovni, vzorce sociálních vztahů na úrovni mezilidské, a identitu a její různé podoby na úrovni jednotlivce.“⁸¹ Gender tak představuje v tomto kontextu primární neuvědomovaný rámec, který jednotlivci využívají k pochopení ostatních během interakcí a který vnáší kulturní definice genderu do sociálních vazeb. Jako další primární rámce definují například věk nebo rasu.⁸²

Stereotyp je podle autorek sdílené kulturní přesvědčení.⁸³ Tato přesvědčení následně řídí naše chování k druhým, a to jak vědomě, tak nevědomě. Existují ale také skupiny lidí (např. feministé), kteří (ačkoli znají obvyklé genderové stereotypy) mají alternativní genderová přesvědčení. Přesto jsou genderové stereotypy součástí sdíleného vědomí a ztělesňují hegemonní kulturní přesvědčení, jelikož jsou institucionalizované ve formě mediálních reprezentací a jiných společenských strukturách. Jakmile v sociální interakci kategorizujeme osobu v rámci genderu, okamžitě přicházejí očekávání, která máme s danou skupinou (zde s muži nebo s ženami) spojena. Jelikož jsou muži často vnímáni jako více kompetentní, vede

⁷⁹ YANG, Aimei. Building a Cognitive-Sociological Model of Stereotypes: Stereotypical Frames, Social Distance and Framing Effects. Online. *The Howard journal of communications*. 2015, roč. 26, č. 3, s. 254-274. ISSN 1064-6175. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10646175.2015.1049757>. [cit. 2024-11-01]. Strana 269.

⁸⁰ FISK, Susan R. a RIDGEWAY, Cecilia L. Framing Gender. Online. In: RISMAN, Barbara J.; FROYUM, Carissa M. a SCARBOROUGH, William J. (ed.). *Handbook of the Sociology of Gender*. 2. Springer Charm, 2018, s. 157-171. ISBN 978-3-319-76333-0. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/325605495_Framing_Gender. [cit. 2024-11-02]. Strana 157.

⁸¹ Tamtéž, strana 159.

⁸² Tamtéž.

⁸³ Tamtéž, strana 160.

to k vytváření systémové nerovnosti mezi původně podobnými muži a ženami z hlediska jejich schopností, postavení, majetnosti (zdrojů) a pozice moci.⁸⁴

Fisková s Ridgewayovou zároveň podotýkají, že vzhledem k tomu, že genderový rámec (jakožto primární) využíváme k pochopení nových interakcí, dají se tyto interakce přepsat do nových organizačních struktur, a proto se genderová nerovnost přetváří podobně, jako se mění společnost sama.⁸⁵ Genderový rámec například vysvětluje i to, proč je pracovní trh i nadále výrazně genderově segregován. Podobně je tomu i v případě domácností. Mužská nadřazenost je stále hegemonní myšlenkou společnosti, jenž nadále zvýhodňuje muže před ženami. Autorky ale poznamenávají, že se do budoucna možná nebude genderovému rámci připisovat tak velká váha, vzhledem k tomu, že například v internetové komunikaci není identifikace genderu okamžitá, nebo vzhledem k tomu, že již nelze pracovat v genderově binárních kategoriích. Změna podle nich není nevyhnutelná, je ale možná.⁸⁶

Stejně jako předchozí autorky, se genderu a také sportovnímu odvětví věnuje výzkum *Framing Identities: Gender, Ethnic, and National Parity in Network Announcing of the 2002 Winter Olympics* autorů Andrewa Billingse a Susan Eastmanové. Konkrétně se věnuje tomu, jak se v hlavním vysílacím čase televizní stanice NBC pokrývaly zimní olympijské hry v Salt Lake City roku 2002.⁸⁷ Konkrétně zkoumají, jak se ve vysílání projevovaly následující identity rámcování: gender, etnicita a národnost, a jak se genderová, etnická a národní stereotypizace projevila právě v mediálním pokrytí těchto olympijských her. Domnívají se také, že teorie rámcování podporuje tvrzení, že zobrazování genderu, etnicity a národnosti je přetvářeno skrze (televizní) síti kontrolovanou funkci, ve které jsou diskurz s obrazy manipulovány tak, aby odpovídaly požadavkům kýženého publika olympijských her.⁸⁸

Billings a Eastmanová⁸⁹ zapojují i Gerbnerovu **kultivační teorii**, podle níž silní televizní

⁸⁴ FISK, Susan R. a RIDGEWAY, Cecilia L. Framing Gender. Online. In: RISMAN, Barbara J.; FROYUM, Carissa M. a SCARBOROUGH, William J. (ed.). *Handbook of the Sociology of Gender*. 2. Springer Charm, 2018, s. 157-171. ISBN 978-3-319-76333-0. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/325605495_Framing_Gender. [cit. 2024-11-02]. Strana 162.

⁸⁵ Tamtéž, strana 164.

⁸⁶ Tamtéž, strana 169.

⁸⁷ BILLINGS, Andrew C. a EASTMAN, Susan Tyler. Framing Identities: Gender, Ethnic, and National Parity in Network Announcing of the 2002 Winter Olympics. Online. *Journal of Communication*. 2003, roč. 53, č. 4, s. 569-586. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2003.tb02911.x>. [cit. 2024-11-02].

⁸⁸ Tamtéž, strana 571.

⁸⁹ Tamtéž.

diváci vnímají realitu spíše v souladu s tím, co vidí na obrazovce, narozdíl od lehkých diváků. Publikum olympijských her tak sleduje sportovce různých genderů, etnicit a národností, a tedy i to, jak se k nim různými způsoby přistupuje. Posléze je dost pravděpodobné, že toto publikum bude zobrazovaná schémata využívat v dalších formálních a neformálních interakcích mimo hranice televizního vysílání.⁹⁰

Celkem autoři pracovali s 52 hodinami hlavního vysílacího času stanice NBC a jednalo se tak o zhruba 17 olympijských večerů.⁹¹ Soustředili se na mluvené slovo zaměstnanců televizní sítě NBC, mezi něž se řadili komentátoři, reportéři apod. Mezi sledovanými proměnnými byly například právě gender sportovců i novinářů, etnicita sportovce, zda se jednalo o mužský či ženský sport atd. Celkem analyzovali více než 17 tisíc deskriptorů a zmínek. Za zmínku rozhodně stojí (v kontextu této diplomové práce) zjištění, že sportovkyně byly považovány za úspěšné díky jejich schopnostem více pravděpodobně než muži. Zároveň bylo ale jejich selhání spíše připisováno nedostatku zkušeností, než tomu bylo u jejich mužských protějšků. Autoři též zjistili, že sportovci měli téměř dvakrát více mediálního prostoru a pokrytí než sportovkyně (z hlediska stopáže).⁹²

V závěru Billings a Eastmanová shrnují, že si konceptuální rámce zaměstnanců televizní stanice mohli diváci olympijského programu osvojit.⁹³ Proto mohou základní se sportem spjaté myšlenky rámcovat neuvědomělé smýšlení o rasových a genderových skupinách podobným způsobem i v nesportovních situacích. NBC a jejich pokrytí ZOH 2002 poukazuje jak na pozitivní trend, tak na stále převládající negativní tendence. Podle autorů se nesmí podceňovat a opomíjet ideál genderové, etnické a národností rovnosti.⁹⁴

Úkolem této podkapitoly bylo odhalit souvislosti mezi teorií rámců a stereotypy. Představili jsme základní teorie společně s konkrétními výzkumy zabývajícími se stereotypizací a její provázaností s tvorbou mediálních rámců. Jedná se o velice úzce spjaté koncepty, jelikož to, jak média a mediální pracovníci rámcují události / osoby / skupiny může (ale nemusí) korespondovat s převládajícím stereotypem. Pokud je publikum těmito převládajícím

⁹⁰ BILLINGS, Andrew C. a EASTMAN, Susan Tyler. Framing Identities: Gender, Ethnic, and National Parity in Network Announcing of the 2002 Winter Olympics. Online. *Journal of Communication*. 2003, roč. 53, č. 4, s. 569-586. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2003.tb02911.x>. [cit. 2024-11-02]. Strana 571.

⁹¹ Tamtéž, strana 575.

⁹² Tamtéž, strana 578.

⁹³ Tamtéž, strana 582.

⁹⁴ Tamtéž, 584.

mediálními rámcům a obrazům dlouhodobě vystaveno, lze předpokládat, že se tyto dominantní rámce propíší do kognitivních schémat tohoto publika a že podle nich budou (ať už vědomě či nevědomě) nadále jednat v dalších a jiných sociálních situacích. Z toho důvodu je klíčové vztah mezi rámci a stereotypy identifikovat.

První kapitola věnovaná teorii rámcování nabídla pohled na různé přístupy k této teorii, zapojila typologie rámců několika významných autorů a v neposlední řadě naznačila, jakou má tato teorie vazbu na tvorbu a posilování stereotypů. Jedná se o kapitolu, která dává teoretický základ výzkumu této diplomové práce a bylo proto zásadní hlavní teorie, ze kterých výzkum nadále vychází, podrobně popsat, interpretovat a částečně zhodnotit. Jakožto výzkumnou metodou (čehož jsme se částečně dotkli i v teoretické části) se rámcováním dále zabývá metodologická část tohoto textu.

2. Sport a duševní zdraví

Duševní stránka sportu bývá (ve srovnání s fyzickým výkonem) společností často opomíjena, přesto se ale v poslední době začíná toto téma ve veřejném prostoru více a více objevovat. Tyto okolnosti nás inspirovali k vymezení tématu této diplomové práce. V následující kapitole nabídne diplomová práce pohled na to, jak se váže duševní zdraví ke sportu, jakými duševními poruchami nejčastěji trpí profesionální sportovci, jak je duševní zdraví obecně zobrazováno v médiích a jaké existují výzkumy, které jsou tématem a provedením podobné této diplomové práci.

2.1 Duševní poruchy sportovců

Na začátku podkapitoly bychom rádi uvedli, že duševní poruchou může trpět naprosto každý, nicméně se u profesionálních sportovců objevují některé problémy s vyšší frekvencí než jiné. Takovým problémům, které vycházejí z povahy sportovního prostředí, se bude věnovat následující část práce.

Světová zdravotnická organizace (dále jen WHO) definuje **dušení zdraví** (mentální zdraví) jako „stav duševní pohody, který lidem umožňuje zvládat stres z běžného života, uvědomovat si své schopnosti, dobře se učit a pracovat a přispívat své komunitě.“⁹⁵ Je hned několik

⁹⁵ *Mental health*. Online. In: WHO. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/mental-health#tab=tab_1. [cit. 2024-11-20].

faktorů (individuální, rodinné, společenské, strukturální), které buď přispívají, nebo podkopávají duševní zdraví. Zdravotnické systémy jsou podle WHO v tomto ohledu výrazně poddimenzované a WHO sleduje rovněž obrovské rozdíly v přístupu k léčbě (existují tzv. treatment gaps). Péče je často nekvalitní, a kromě jiných problémů se lidé s duševními poruchami často setkávají se stigmatizací, diskriminací a porušováním jejich lidských práv.⁹⁶

Duševní poruchu poté WHO vykládá jako poruchu, která je „*charakteristická klinicky významnou poruchou kognice, emoční regulace nebo chování jedince. Obvykle je spojena s nouzí nebo postižením v důležitých oblastech fungování.*“⁹⁷ Z hlediska statistik WHO trpěl v roce 2019 na světě každý osmý člověk duševní poruchou, celkem tedy 970 milionů lidí. V roce 2020 se toto číslo ještě zvýšilo vzhledem k pandemii Covid-19 (nárůst o cca 28 %). Vyšší riziko rozvinu mentální poruchy mají lidé žijící v těžkých životních podmínkách – lidé žijící v chudobě, kteří jsou opakovaně vystavováni násilí, hendikepovaní, nebo ti, kteří se potýkají s nerovnostmi. WHO vyjmenovává některé z poruch, se kterými se lidstvo potýká, jako např. úzkost, depresi (kterou trpělo v roce 2019 280 milionů lidí, z nichž 23 milionů byli adolescenti a děti), bipolární poruchu, PTSD, poruchy příjmu potravy atd.⁹⁸

Pokud vztáhneme tuto problematiku ke sportu, lze zmínit, že Andreas Ströhle ve svém textu z roku 2008 tvrdí, že se pojem **sportovní psychiatrie** v odborné literatuře objevil před 30 lety zásluhou J. H. Ricka Massimina.⁹⁹ Sportovní psychiatrie podle Ströhleho zahrnuje jak mentální zdraví a mentální poruchy sportovců, tak fyzické aktivity, cvičení a sportování vedoucí k prevenci a léčbě duševních problémů. Sportovci podle něj čelí sportovně-specifickým duševním poruchám, jako je například otřes mozku nebo dementia pugilistica (v češtině se také používá výraz boxerská demence nebo chronická traumatická encefalopatie, dále se používá pojem punch-drunken syndrom), doping, anorexie nebo syndrom přetrénování. Samozřejmě se ale sportovci často nevyhnou ani „běžným“

⁹⁶ *Mental health*. Online. In: WHO. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/mental-health#tab=tab_1. [cit. 2024-11-20].

⁹⁷ *Mental disorders*. Online. In: WHO. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-disorders>. [cit. 2024-11-20].

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ STRÖHLE, Andreas. Sports psychiatry: mental health and mental disorders in athletes and exercise treatment of mental disorders. Online. *European archives of psychiatry and clinical neuroscience*. 2019, roč. 269, č. 5, s. 485-498. ISSN 0940-1334. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s00406-018-0891-5>. [cit. 2024-11-12]. Strana 485.

poruchám jako je deprese apod.¹⁰⁰

Jako jednu ze zajímavostí vnímáme autorův poznatek k rozdílům mezi individuálními a týmovými sporty.¹⁰¹ V případě individuálních sportů jsou atleti více náchylní k projevům deprese než v případě týmových sportů. Za důležitý faktor zde autor pokládá strach ze selhání. Sportovci se z hlediska frekvence podle Ströhleho potýkají s úzkostí a performační úzkostí podobně, jako je tomu u široké veřejnosti. Dále podotýká, že v estetických sportech, ve sportech, kde nízká váha zlepšuje výkon a ve sportech, kde jsou váhové kategorie důležité, se jak sportovci, tak sportovkyně potýkají s poruchami příjmu potravy více než v jiných odvětvích.¹⁰²

Ströhle do publikace zahrnuje i doporučení v případě budoucích výzkumů a budoucích kroků ke zlepšování mentálního zdraví sportovců:

- „Snížení stigmatu vůči diagnostice a léčbě duševních poruch u sportovců.
- Rozlišení, prevence a léčba přetrénování a deprese.
- Boj proti dopingui.
- Psychologické a biologické základy elitního výkonu a jeho podpora.
- Další specifika duševních poruch a jejich léčba u sportovců. Prevence duševních poruch u sportovců.
- Genetické, epigenetické a metabolické základy elitní výkonnosti.
- Zvyšování výkonnosti.“¹⁰³

Autorka pokládá za zásadní (vzhledem k povaze práce) zejména první bod, kterým je snižování / vymazání stigmatizace duševních poruch u sportovců. Ströhle shrnuje, že se v široké veřejnosti stigma kolem některých duševních poruch snížilo, ve sportu a sportovní psychiatrii je stále prostor pro zlepšení.¹⁰⁴

Podobně, jak jsme referovali o duševním zdraví sportovců my, hovoří také autoři publikace

¹⁰⁰ STRÖHLE, Andreas. Sports psychiatry: mental health and mental disorders in athletes and exercise treatment of mental disorders. Online. *European archives of psychiatry and clinical neuroscience*. 2019, roč. 269, č. 5, s. 485-498. ISSN 0940-1334. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s00406-018-0891-5>. [cit. 2024-11-12]. Strana 487.

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² Tamtéž, strana 488.

¹⁰³ Tamtéž, strana 490.

¹⁰⁴ Tamtéž, strana 493.

The Mental Health of Elite Athletes: A Narrative Systematic Review.¹⁰⁵ Ti se též domnívají, že jsou fyzické dopady a fyzická stránka profesionálního sportu velice dobře zdokumentované, narozdíl od duševního zdraví, ke kterému v tomto kontextu kvalitní výzkumy spíše chybí. Poznamenávají, že kromě fyzického stresu a stresu z konkurence (tj. competition stress) zažívají profesionální sportovci také jiné, specifické stresory, jako např. tlak veřejnosti, veřejný dohled skrze mainstreamová a sociální média, omezenou podporu, stres ze zranění apod. Všechny tyto stresory mohou mít dopad na duševní zdraví, a tedy i na sportovní výsledek.¹⁰⁶

Stejně jako Ströhle pracují autoři posledního zmiňovaného textu s analýzou odborných textů a studií vztahujících se k tématu duševního zdraví sportovců.¹⁰⁷ Oba texty jsou si podobné také ve svých poznatcích. I v případě druhé studie autoři zjistili například to, že existuje vyšší riziko vzniku poruch příjmu potravy ve sportech, které zdůrazňují / vyzdvihují štihlou a nižší tělesnou váhu nebo u sportovkyň obecně. Autoři detailně popisují, k jakým závěrům docházely studie o duševním zdraví sportovců, které byly součástí jejich výzkumného vzorku. Shrnují, že některé skupiny sportovců jsou k duševním poruchám více náchylné než, jiné (např. ti, kterým se výkonnostně dlouhodobě nedaří, ti, kteří jsou na sklonku své sportovní kariéry nebo ti, které potkalo zranění). Text autoři uzavírají doporučením ke vzniku více kvalitních epidemiologických a intervenčních výzkumů, jejichž výsledky by měly být šířeny nad rámec zastřešující organizace.¹⁰⁸

Problematikou duševního zdraví se do jisté míry zabývá i Mezinárodní olympijský výbor (dále jen MOV), který publikoval k této tématice text *Mental health in elite athletes: International Olympic Committee consensus statement (2019)*.¹⁰⁹ Ten, podobně jako předchozí zdroje, pojmenovává hlavní duševní problémy, se kterými se profesionální sportovci a olympionici během své kariéry potýkají. MOV spolupracoval s celkem 23 odborníky ze 13 zemí specializujícími se na duševní zdraví profesionálních sportovců.

¹⁰⁵ RICE, Simon M.; PURCELL, Rosemary; DE SILVA, Stefanie; MAWREN, Daveena; MCGORRY, Patrick D. et al. The Mental Health of Elite Athletes: A Narrative Systematic Review. Online. *Sports medicine*. 2016, roč. 46, č. 9, s. 1333-1353. ISSN 0112-1642. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s40279-016-0492-2>. [cit. 2024-11-12].

¹⁰⁶ Tamtéž, strana 1334.

¹⁰⁷ Tamtéž.

¹⁰⁸ Tamtéž, strana 1350.

¹⁰⁹ REARDON, Claudia L; HAINLINE, Brian; ARON, Cindy Miller; BARON, David; BAUM, Antonia L et al. Mental health in elite athletes: International Olympic Committee consensus statement (2019). Online. *British journal of sports medicine*. 2019, roč. 53, č. 11, s. 667-699. ISSN 0306-3674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1136/bjsports-2019-100715>. [cit. 2024-11-12].

Stejně jako v dříve zmiňované literatuře k tomuto tématu, i v případě MOV proběhla analýza existující odborné literatury a výzkumů. Výsledky MOV též korespondují se studiemi, které jsme uváděli dříve, např.: „Mezi vrcholovými sportovkyněmi jsou také rozšířené poruchy duševního zdraví - zejména poruchy příjmu potravy,“¹¹⁰ nebo „U vrcholových sportovců může být celkové riziko symptomů a poruch duševního zdraví vyšší než u jejich sportovních kolegů, pokud utrpí vážná zranění pohybového aparátu, podstoupí několik operací, trpí sníženou sportovní výkonností nebo mají sklon k maladativnímu perfekcionismu.“¹¹¹

MOV se věnuje problematice duševního zdraví v citovaném textu velmi detailně – poskytuje doporučení pro psychology, diagnostické manuály, přehled symptomatických projevů konkrétních duševních poruch apod.¹¹² MOV se dále zavázal k posilování duševního zdraví profesionálních sportovců, což by mělo dále nejen vést ke zlepšování kvality jejich života, ale také fungovat jako vzor pro širokou veřejnost, zřejmě z toho důvodu, že je sport / olympijský sport dobrým nástrojem pro tuto iniciativu. MOV zároveň doufá, že se bude na duševní problémy sportovců nahlížet jako na kterékoli jiné problémy (fyzické, výkonnostní apod.). Sportovci by podle něj měli mít přístup k té nejlepší interdisciplinární péči.¹¹³

Český olympijský výbor (dále jen ČOV) se problematikou duševního zdraví rovněž zabývá, ačkoli se autorce nepodařilo dohledat konkrétní stanovky či doporučení. V dílčích článcích ale ČOV na problematiku poukazuje a vyjadřují podporu iniciativ ke zlepšení mentálního zdraví profesionálních sportovců.¹¹⁴ ČOV se dále věnuje například i podpoře sportovců po skončení profesionální kariéry v projektu Duální kariéra¹¹⁵, kdy může konec kariéry být pro sportovce značný zásah (nejen) do psychiky. Důraz klade často ČOV také na pohyb a duševní zdraví u dětí a mládeže.

Navzdory mnoha snahám, které se dle autorčina názoru začínají poslední dobou relativně

¹¹⁰ REARDON, Claudia L; HAINLINE, Brian; ARON, Cindy Miller; BARON, David; BAUM, Antonia L et al. Mental health in elite athletes: International Olympic Committee consensus statement (2019). Online. *British journal of sports medicine*. 2019, roč. 53, č. 11, s. 667-699. ISSN 0306-3674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1136/bjsports-2019-100715>. [cit. 2024-11-12]. Strana 668.

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² Tamtéž.

¹¹³ Tamtéž, strana 687.

¹¹⁴ ČECH, David. *Největší fórum sportovců se zabývalo životem po kariéře i duševním zdravím*. Online. In: ČESKÝ OLYMPIJSKÝ TÝM. *Olympijskytytm.cz*. 2019. Dostupné z: https://www.olympijskytytm.cz/article/nejvetsi-forum-sportovcu-se-zabyvalo-zivotem-po-kariere-i-dusevnim-zdravim?utm_source=chatgpt.com. [cit. 2024-11-20].

¹¹⁵ *O programu Duální kariéra*. Online. In: ČESKÝ OLYMPIJSKÝ TÝM. *Olympijskytytm.cz*. Dostupné z: <https://www.olympijskytytm.cz/dualnikariera>. [cit. 2024-11-20].

vyplácet, stále ještě převládá ve vztahu k duševním poruchám značná míra stigmatizace těch, kteří jimi trpí, včetně sportovců. James Bauman tvrdí, že bylo stigma spojované s duševními poruchami součástí lidské existence napříč historií.¹¹⁶ Podobně jako my, i on tvrdí že stigma převládá jak ve společnosti, tak ve sportovní kultuře. Konkrétně ve sportu připisuje existenci stigmatu několika faktorům, mezi které patří:

- *„Sociální historie,*
- *sportovní organizace motivované k ziskovosti,*
- *lidé v těchto organizacích, kteří jsou motivováni k úspěchu,*
- *individuální sportovci, od nichž rodiče, příbuzní, sportovní organizace a lidé v rámci těchto organizací očekávají úspěch,*
- *finanční zisk nebo ztráta pro všechny zúčastněné,*
- *množství médií, která oslavují ty, kteří uspěli a kritizují ty, kteří neuspěli.*“¹¹⁷

Od sportovců se podle Baumana očekává, že budou mentálně „tvrdší“ než ostatní.¹¹⁸ Mentální zdraví je proto společností ve vztahu ke sportovcům vnímáno jako opak této tvrdosti. Také podotýká, že se tlak na duševní zdraví sportovců s dalším vývojem postupně stupňuje, což dokládá na příkladu, že se dnes spousta sportovců musí specializovat a profesionalizovat již v mladém věku a tlak je na ně vyvíjen v dřívějších fázích života, než tomu bylo v minulosti.¹¹⁹

Sport a sportovní prostředí se podle něj stále soustředí na budování pomyslného „hardwaru“ sportovců (fyzické stránky) a opomíjí se vývoj jejich „softwaru“ (duševního zdraví a výkonnostní psychologie).¹²⁰ Bauman ale uzavírá, že vnímá ze stran sportovních organizací snahu o podporu a destigmatizaci duševního zdraví profesionálů. Je ale nutné změnit zavedené normy a s nimi tedy změnit i atmosféru sportovního prostředí na místo, kde mohou sportovci požádat o pomoc bez nějakých negativních důsledků na jejich psychiku, výkon, nebo dokonce i kariéru.

Dle názoru autorky této diplomové práce je nutné upozorňovat na to, že profesionální

¹¹⁶ BAUMAN, N James. The stigma of mental health in athletes: are mental toughness and mental health seen as contradictory in elite sport? Online. *British journal of sports medicine*. 2016, roč. 50, č. 3, s. 135-136. ISSN 0306-3674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1136/bjsports-2015-095570>. [cit. 2024-11-20]. Strana 135.

¹¹⁷ Tamtéž.

¹¹⁸ Tamtéž.

¹¹⁹ Tamtéž.

¹²⁰ Tamtéž.

sportovci kromě výkonu musejí dbát také na své duševní zdraví a společnost by je v tomto ohledu měla plně podpořit a respektovat. Cesta k úplnému vymýcení negativních stereotypů a mnohokrát zmiňované stigmatizace bude zřejmě ještě nějakou dobu trvat, nicméně i vzhledem k iniciativám popsaným v této podkapitole lze hovořit o celkovém pokroku a pozitivním trendu v oblasti normalizace a destigmatizace duševního zdraví.

2.2 Duševní zdraví v médiích

Tato podkapitola bude věnována tomu, jak je a bylo duševní zdraví zobrazováno v médiích. Již v devadesátých letech publikoval odborné texty vážící se k této problematice americký psycholog Otto F. Wahl, z jehož prací bude tato kapitola primárně vycházet. Wahl poskytuje zejména celkový přehled o reprezentaci duševního zdraví v médiích. Vzhledem k tomu, že od doby, kdy Wahl publikoval své texty, uplynulo již více než 30 let, kapitolu doplníme o další, aktuálnější studie, které budou prezentovat nová data a odkazovat na zajímavé a pro výzkum přínosné případy.

Otto Wahl v práci *Mass Media Images of Mental Illness: A Review of the Literature* vydané v roce 1992 tvrdí, že již v té době to byla právě média, která představovala hlavní zdroj informací týkajících se duševního zdraví.¹²¹ Zároveň ale upozorňuje na to, že informace poskytované médii jsou nepřesné a hrají klíčovou roli ve vytváření falešných představ o mentálních poruchách, což může vést ke stigmatizaci lidí jimi trpících. Wahl v textu zkoumá, jak média (skrže nepřívětivé zobrazování) přispívají ke vzniku těchto stigmat. Podotýká, že duševní poruchy jsou ve veřejném prostoru poměrně častým tématem a objevují se, jak v tradičních nosičích jako jsou články, tak ale i například ve filmech a frekvence jejich výskytu narůstá.¹²²

Podle Wahla jsou obrazy mentálních poruch v médiích často nepřesné, včetně jejich příčin, symptomů, léčby a společenských dopadů.¹²³ Lidé s nimi jsou poté zobrazováni jako nežádoucí a nebezpeční. Důraz kladou média zejména na závažnější (psychotické) poruchy. Wahl též komentuje, že obavy odborníků ohledně vlivu médií na percepci duševních

¹²¹ WAHL, Otto F. Mass media images of mental illness: A review of the literature. Online. *Journal of community psychology*. 1992, roč. 20, č. 4, s. 343-352. ISSN 0090-4392. Dostupné z: [https://doi.org/10.1002/1520-6629\(199210\)20:4<343::AID-JCOP2290200408>3.0.CO;2-2](https://doi.org/10.1002/1520-6629(199210)20:4<343::AID-JCOP2290200408>3.0.CO;2-2). [cit. 2024-11-25]. Strana 343.

¹²² Tamtéž, strana 344.

¹²³ Tamtéž, strana 345.

problémů jsou rozhodně opodstatněné a podložené fakty.¹²⁴

Zásadní je ve Wahlově studii argument, který tvrdí, že opakované vystavování mediálním stereotypům ovlivňuje vnímání dané sociální reality.¹²⁵ Čímž se opět vracíme k teorii rámců (konkrétně k Robertu Entmanovi a Ervingu Goffmanovi, viz podkapitolu 1.1.1), která dle zmiňovaných autorů tvrdí, že jsou rámce přítomné v médiích schopny ovlivnit percepci reality. Čili v obou argumentech se spojují námi doposud představené teorie – mediálního rámcování, rámců a stereotypů a nyní i zobrazování duševního zdraví v médiích. Wahl zároveň shrnuje, že například dokumenty o duševním zdraví mohou vést k většímu přijetí této problematiky u široké veřejnosti, ale převládající negativní reprezentace přispívají k negativním a odmítavým postojům k duševním poruchám.¹²⁶

Po pěti letech od publikace probíraného textu vydal Otto F. Wahl knihu *Media Madness: Public Images of Mental Illness*.¹²⁷ V knize dále rozvíjí svou předchozí myšlenku, když říká, že silně pochybuje o tom, že veřejné mínění vychází z odborných časopisů, ve kterých publikují profesionálové na poli mentálního zdraví. Lidé spíše čerpají z jim bližších zdrojů, jako jsou masová média. Podotkněme, že v roce 1997 ještě neexistovaly sociální sítě a kniha by s vysokou pravděpodobností vypadala v dnešní době úplně jinak, lze totiž předpokládat, že hlavním zdrojem informací ohledně duševního zdraví by dnes byly zřejmě právě sociální sítě. Wahl také popisuje, že mentální zdraví bylo součástí populární kultury již dříve – vzpomíná například na Shakespearovu hru *Hamlet* nebo na aktuálnější film *Terminátor 2*.¹²⁸

Kromě toho, že mohou být lidé s duševními problémy zobrazováni jako nebezpeční nebo nežádoucí je podle Wahla široká veřejnost často vnímá jako ty odlišné / jiné.¹²⁹ V tomto kontextu se nabízí publikace Alice Němcové Tejkalové *Ti druzí sportovci: mediální stereotypizace a rámcování handicapovaných v tisku v letech 1948-2008*, kde Němcová Tejkalová tvrdí, že jsou handicapovaní sportovci v médiích prezentováni jako jiní / odlišní

¹²⁴ WAHL, Otto F. Mass media images of mental illness: A review of the literature. Online. *Journal of community psychology*. 1992, roč. 20, č. 4, s. 343-352. ISSN 0090-4392. Dostupné z: [https://doi.org/10.1002/1520-6629\(199210\)20:4<343::AID-JCOP2290200408>3.0.CO;2-2](https://doi.org/10.1002/1520-6629(199210)20:4<343::AID-JCOP2290200408>3.0.CO;2-2). [cit. 2024-11-25]. Strana 346.

¹²⁵ Tamtéž.

¹²⁶ Tamtéž, strana 348.

¹²⁷ WAHL, Otto F. *Media madness: public images of mental illness*. Rutgers University Press, 1997. ISBN 0-8135-5749-6.

¹²⁸ Tamtéž, strana 9.

¹²⁹ Tamtéž, strana 36.

od sportovců bez handicapu.¹³⁰ Její kniha byla jednou z inspirací ke vzniku této diplomové práce. Wahl podotýká, že jsou u lidí s duševními problémy uměle konstruovány rozdíly například ve fyzičnosti – popisuje, že jsou tito lidé zobrazováni například s otevřenou pusou, vytřeštěnými očima nebo se zvláštními pohyby těla.¹³¹

Podle Wahla je i díky masovým médiím mentální porucha vnímána jako ostudná a znevažující vlastnost.¹³² Společnost lidí s mentální poruchou vnímá jako nežádoucí a spíše se jim vyhýbá a vyčleňuje je. Média podporují stigma kolem mentálního zdraví a – podporují nepříznivé myšlenky a názory o lidech majících mentální poruchu. Jako příčinu převládání těchto negativních mediálních obrazů vnímá Wahl **1) zisk, 2) ignoraci, 3) historii, 4) socializaci, 5) psychologické ujištění** (ve smyslu obranného mechanismu – lidé s mentální poruchou jsou dle tohoto konceptu zkrátka jiní), **6) nedostatek zpětné vazby od příjemců**. Wahl shrnuje, že je skutečně čas tyto negativní tendence v zobrazování mentálního zdraví a mentálních poruch změnit a že vnímá iniciativu na zlepšení této situace.¹³³

Ačkoli se Otto F. Wahl zabýval duševním zdravím v obecném slova smyslu (myšleno tak, že nevztáhl tuto problematiku na sportovní prostředí), dle autorky se jedná o velmi přínosné a komplexní zmapování toho, jak bylo (a do značné míry stále je) k duševnímu zdraví přistupováno. Přesto, že se jedná o bezmála 30 let starou publikaci, domníváme se, že budou stále převažovat negativní mediální obrazy duševních problémů – ať už sportovců či široké veřejnosti.

V této kapitole můžeme dále zmínit text, který (ačkoli je více než dvacet let starý) spojí námi uvedené teorie rámců s touto podkapitolou týkající se duševního zdraví. Článek *Media frames of mental illnesses: The potential impact of negative frames* autorky Elaine M. Sieffové se zabývá tím, jak média rámcují téma duševního zdraví a jak se negativní rámce podílejí na utváření veřejného mínění ohledně duševních poruch.¹³⁴ Jedná se o revizi dosavadní publikované literatury k tomuto tématu. Stejně jako dříve zmiňovaní autoři

¹³⁰ NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Alice; MACHOVÁ, Iva a SEKOT, Aleš. *Ti druzí sportovci: mediální stereotypizace a rámcování handicapovaných v tisku v letech 1948-2008*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2038-1.

¹³¹ WAHL, Otto F. *Media madness: public images of mental illness*. Place of publication not identified: Rutgers University Press, 1997. ISBN 0-8135-5749-6. Strana 37.

¹³² Tamtéž, strana 98.

¹³³ Tamtéž, strana 165.

¹³⁴ SIEFF, Elaine. Media frames of mental illnesses: The potential impact of negative frames. Online. *Journal of mental health (Abingdon, England)*. 2003, roč. 12, č. 3, s. 259-269. ISSN 0963-8237. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/0963823031000118249>. [cit. 2024-11-26].

(například Wahl) i Sieffová tvrdí, že jsou lidé s duševními poruchami vnímáni jako nebezpeční sobě samotným i společnosti a že jsou stigmatizováni velmi výrazně, což vede k jejich zapuzení a znehodnocení. Podle ní je „*vnímání založené na obrazech z médií do značné míry závislé na rámcích, které se používají ke sdělování informací o duševních nemocech. V tomto případě je rámec nejlépe chápán jako způsob, jakým jsou informace prezentovány a uspořádány v médiích a interpretovány jednotlivci.*“¹³⁵

Sieffová podotýká, že studií, které se zaměřují na rámcování duševního zdraví je poměrně málo.¹³⁶ I proto by mohla tato diplomová práce alespoň částečně obohatit tuto oblast o nové a originální poznatky. Narozdíl od jiných autorů poukazuje Sieffová také na existenci pozitivních obrazů duševních poruch v médiích, ale jsou podle ní spíše výjimkou než rutinní praxí. V případě rešerše literatury k teorii rámcování se Sieffová často obrací k Robertu Entmanovi, Ervingu Goffmanovi, Fiskeové a Taylorové apod., podobně, jako to bylo v případě této diplomové práce (viz kapitoly č. 1.1.1. a 1.3). Existující teorie ale vztahuje blíže k zobrazování duševního zdraví, když tvrdí, že jsou v tomto kontextu zásadní dvě rámcové struktury – **syntaktická** a **tematická**.¹³⁷

Syntaktická struktura rámcování spočívá podle Sieffové v užití výrazného titulku a v užití stylu obrácené pyramidy typického pro žurnalistiku.¹³⁸ Tematická struktura rámcování navrhuje hypotézy nebo příčiny. Obvykle odpovídá na konkrétní zájmy člověka nebo odpovídá konkrétnímu tématu skrze užití živých obrazů. Tematické struktury jsou ale méně frekventované než příběhy strukturované syntakticky. Za užití konkrétních metafor, frází apod. se zdůrazňují v příbězích o duševních poruchách méně důvěryhodné a výrazně obrazové perspektivy. Analýza rámců mentálních poruch tak poskytuje možnost popsat mediální obrazy a jejich vliv na kognici jednotlivce.¹³⁹

Na rozdíl od předchozích výzkumů, které se rovněž zabírají zobrazováním duševního zdraví a duševních poruch, kladla Jennifer Eisenhauerová v práci *A Visual Culture of Stigma: Critically Examining Representations of Mental Illness* důraz na vizuální stránku

¹³⁵ SIEFF, Elaine. Media frames of mental illnesses: The potential impact of negative frames. Online. *Journal of mental health (Abingdon, England)*. 2003, roč. 12, č. 3, s. 259-269. ISSN 0963-8237. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/0963823031000118249>. [cit. 2024-11-26]. Strana 260.

¹³⁶ Tamtéž.

¹³⁷ Tamtéž, strana 264.

¹³⁸ Tamtéž.

¹³⁹ Tamtéž, strana 266.

tohoto zobrazování.¹⁴⁰ Stejně jako Wahl nebo Sieffová, i Eisenhauerová dochází k závěru, že jsou vizualizace a zobrazování duševních poruch přehlcné negativními a nepřesnými obrazy, které přispívají škodlivým účinkům stigmatizace. Pokud se podle ní ohlédneme zpět v dějinách, je zřejmé, že zde vždy byla potřeba kontroly nad mentálními poruchami a ochrany pomyslných hranic normality. Odkazuje se dále například na dílo Michela Foucaulta, který hovořil o institucionalizovaném omezení svobody „bláznů“.¹⁴¹

Eisenhauerová se nevěnuje až tolik médiím jako spíše dějinám umění.¹⁴² Stejně jako Wahl nebo Němcová Tejkalová hovoří i ona o těch „druhých“, které bylo nutné oddělit od většinové společnosti – těch „normálních“. Tvrdí, že nutnost ochraňovat hranice normality skrze zobrazování mentálních poruch přetrvává jako výdobytek dřívějších dob dodnes a realizuje se skrze konzumaci mediálních obrazů a že: „*Zobrazování duševních nemocí v umění, lékařských ilustracích a populárních médiích trvá již po staletí, avšak otázky týkající se reprezentace duševních nemocí zůstávají na okraji zájmu ve srovnání s kritikou reprezentace třídy, pohlaví, rasy a sexuality.*“¹⁴³

Za připomínku stojí ještě jeden konkrétní výzkum médií, jde o text *The portrayal of mental health and illness in Australian non-fiction media* zaměřující se na situaci v australských novinách, televizi a rozhlasu.¹⁴⁴ Autoři v něm zanalyzovali celkem 4351 novinových, 1237 televizních a 7801 rozhlasových příspěvků, které zmiňovaly duševní zdraví. V článku je detailně rozpracována a popsána použitá metodologie, včetně kódování dat. Zaznamenávaly se jak obecné termíny („duševní zdraví“, „duševní porucha“ apod.), tak i pojmy spojené s konkrétními poruchami („stres“, „poruchy příjmu potravy“, „úzkost“ atd.).¹⁴⁵

Výsledky, ke kterým autoři studie došli, zmiňují například to, že v televizi i rozhlasu se často jednalo o velmi krátké příspěvky.¹⁴⁶ Nejčastěji se příspěvky soustředily na iniciativy a programy spojené s duševním zdravím (z 29 %), druhou nejčastější kategorií byly příčiny /

¹⁴⁰ EISENHAUER, Jennifer. A Visual Culture of Stigma: Critically Examining Representations of Mental Illness. Online. *Art education (Reston)*. 2008, roč. 61, č. 5, s. 13-18. ISSN 0004-3125. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/00043125.2008.11518991>. [cit. 2024-11-26].

¹⁴¹ Tamtéž, strana 14.

¹⁴² Tamtéž.

¹⁴³ Tamtéž, strana 17.

¹⁴⁴ FRANCIS, Catherine; PIRKIS, Jane; BLOOD, R. Warwick; DUNT, David; BURGESS, Philip et al. The portrayal of mental health and illness in Australian non-fiction media. Online. *Australian and New Zealand journal of psychiatry*. 2004, roč. 38, č. 7, s. 541-546. ISSN 0004-8674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1440-1614.2004.01407.x>. [cit. 2024-11-26].

¹⁴⁵ Tamtéž, strana 542.

¹⁴⁶ Tamtéž, strana 543.

symptomy a léčba duševních poruch (23,9 %). Méně byly zastoupeny například názory nebo komentáře na danou problematiku (8,5 %) nebo statistiky ohledně duševního zdraví populace (7 %). Nejméně bylo duševní zdraví zobrazováno ve spojitosti se zločinností (5,6 %).¹⁴⁷

Pro kvalitativní analýzu autoři zvolili 10 % původního vzorku a celkem posoudili 1130 jednotek.¹⁴⁸ V odpovědi na otázku, zda byl obsah příspěvků přílišně dramatický nebo senzační, autoři shrnují, že více než 70 % jednotek nebylo přehnaně dramatických, a naopak více než 29 % bylo. Téměř 20 % příspěvků také využilo nevhodný nebo negativní jazyk.¹⁴⁹ Shrňme ve stručnosti, že z celkem devíti kritérií kvality splnily zkoumané příspěvky osm z nich. Což podle autorů nekoresponduje s dřívějšími výzkumy, které popisují převahu negativních obrazů a existenci stereotypů. Celkově to tak může svědčit o pozitivním trendu v zobrazování duševního zdraví v australských médiích.¹⁵⁰

Podkapitola z pohledu několika autorů znázornila, jak je duševní zdraví zobrazováno v médiích. Zařazena byla literatura věnující se jak duševnímu zdraví obecně, tak literatura zabývající se výzkumy zobrazování mentálního zdraví a poruch v médiích společně s jedním konkrétním výzkumem – konkrétně z Austrálie. Výzkumů týkajících se mentálního zdraví v médiích existuje skutečně nepřeberné množství, autorka této diplomové práce vybrala ty, které jsou podle ní pro tuto část textu nejzásadnější a které poskytly informace potřebné pro vykreslení této problematiky, ačkoli se nejedná o nejnovější publikace. Na následujících řádcích přiblížíme výzkumy zobrazování duševního zdraví v médiích s existujícími výzkumy zobrazování duševního zdraví ve světě profesionálního sportu.

2.3 Existující výzkumy k zobrazování duševního zdraví sportovců

Na základě předchozí podkapitoly lze konstatovat, že ačkoli je mediální zobrazování duševních poruch a duševního zdraví poměrně častým předmětem výzkumů, analýza rámců

¹⁴⁷ FRANCIS, Catherine; PIRKIS, Jane; BLOOD, R. Warwick; DUNT, David; BURGESS, Philip et al. The portrayal of mental health and illness in Australian non-fiction media. Online. *Australian and New Zealand journal of psychiatry*. 2004, roč. 38, č. 7, s. 541-546. ISSN 0004-8674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1440-1614.2004.01407.x>. [cit. 2024-11-26]. Strana 543.

¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ Analyzováno bylo více kvalitativních hledisek, autorka této diplomové práce nicméně zmiňuje jen některá vybraná, která považovala pro tuto diplomovou práci za nejdůležitější.

¹⁵⁰ FRANCIS, Catherine; PIRKIS, Jane; BLOOD, R. Warwick; DUNT, David; BURGESS, Philip et al. The portrayal of mental health and illness in Australian non-fiction media. Online. *Australian and New Zealand journal of psychiatry*. 2004, roč. 38, č. 7, s. 541-546. ISSN 0004-8674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1440-1614.2004.01407.x>. [cit. 2024-11-26]. Strana 546.

není v tomto kontextu příliš hojně užívanou metodou. Zvláště, pokud vztáhneme celou problematiku na sportovní prostředí / prostředí profesionálního sportu. Prací, které by se zabývaly rámcováním duševního zdraví sportovců, skutečně není mnoho, a pokud existují, věnují se spíše anglo-americkému kontextu. Z toho důvodu přináší tato práce originální pohled na danou problematiku, kterou má možnost vztáhnout na pole českých médií a částečně i českých sportovců. Uvedme nyní výzkumy, které jsou hlavními opěrnými body této diplomové práce, zejména její metodologické části.

David Cassilo zkoumal v textu *Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA* za využití teorie Roberta Entmana a Ervinga Goffmana (které jsme zmiňovali v úvodu teoretické části, viz podkapitolu 1.1.1) mediální rámce u sta mediálních příspěvků na případě dvou hráčů NBA – Royce Whitea a DeMara DeRozana.¹⁵¹ Národní basketbalovou asociaci autor zvolil z toho důvodu, že bývá popisována jako „nejvíce proaktivní profesionální sportovní liga v boji o zboření stigmatu kolem duševního zdraví.“¹⁵² Podobně jako Wahl a další citovaní autoři (viz podkapitolu 2.2), i Cassilo tvrdí, že historicky bylo o mentálním zdraví v médiích často referováno spíše negativně, ve spojení s nebezpečím, bez přítomnosti komentáře osob, které lze v tomto poli považovat za profesionály. S dalšími autory se Cassilo shoduje, že jsou masová média mocným nástrojem ve tvorbě diskurzu okolo zdraví a zdravotních problémů. Zároveň ale poukazuje na skutečnost, že status celebrity může u profesionálních sportovců napomoci k efektivnímu prosazování informovanosti na poli zdraví / duševního zdraví a ovlivnit veřejné mínění, chování a přesvědčení týkající se těchto témat.¹⁵³

Cassilo také považoval za důležité tuto skutečnost zkoumat na příkladu dvou afroamerických sportovců.¹⁵⁴ Zajímavý je výběr těchto dvou sportovců i z hlediska jejich otevřenosti ohledně jejich duševních problémů, což může podle Cassila znamenat výzvu pro tradiční představu o hegemonní maskulinitě zdůrazňující tvrdost / odolnost a mentální sílu. Sport je podle něj institucí, která definuje, jaké podoby maskulinity jsou přijatelné, a co vnímáme jako

¹⁵¹ CASSILO, David. Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA. Online. *Communication & Sport*. 2020, roč. 10, č. 1, s. 97-123. ISSN 2167-4809. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/2167479520933548>. [cit. 2024-11-27]. Strana 99.

¹⁵² Tamtéž, strana 97.

¹⁵³ Tamtéž, strana 99.

¹⁵⁴ Tamtéž.

maskulinní rysy.¹⁵⁵

Cassilo zkoumal jak online, tak tištěný obsah.¹⁵⁶ Klíčová slova byla v průběhu vyhledávání „Royce White“ a „úzkost“ společně s „DeMar DeRozan“ a „deprese“. Jednalo se o nejčastější problémy, které oba sportovci zmiňovali. Autor možná mohl dle našeho názoru vyhledávání rozšířit o další příbuzné pojmy, velikost vzorku (58 článků k Whiteovi a 42 článků k DeRozanovi) vychází z celkem 25 (u Whitea), respektive 30 (DeRozan) různých zdrojů. Konkrétní rámce autor vyvíjel v průběhu analýzy, celkem přiřpsal 6 rámců ke každému ze sportovců: „(a) obviňování Whitea, (b) podpora Whitea, (c) problémy s týmem, (d) White jako obhájce, (e) kritika NBA, (f) porozumění duševnímu zdraví“¹⁵⁷ a „(a) zbavení se stigmatu, (b) trend informovanosti, (c) pochopení duševního zdraví, (d) podpora DeRozana, (e) DeRozan jako obhájce a (f) podpora duševního zdraví, (f) překvapení z přijetí.“¹⁵⁸

Autor dochází k závěru, že ačkoli negativní mediální rámce zcela neabsentovaly, lze pomocí tohoto výzkumu sledovat změnu a posun v mediálním pokrývání duševního zdraví.¹⁵⁹ Ve srovnání s dřívějšími tendencemi všimati si pouze násilí a nebezpečí v pokrývání duševních poruch, zobrazování těchto dvou sportovců směřovalo spíše k jejich zkušenostem s duševními problémy a jak s nimi jakožto profesionální sportovci pracují. Zároveň podotýká, že navzdory tomu, že byla duševní stránka sportu velice dlouho upozadřována na úkor fyzického výkonu, obecné povědomí ohledně mentálního zdraví se čím dál více zvyšuje.¹⁶⁰

Podobnému tématu jako David Cassilo se ve studii *“We’re Human Too”: Media Coverage of Simone Biles’s Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics* věnují autoři Thompson a kol.¹⁶¹ Jak je patrné z názvu, autoři se zaměřili na jedinou profesionální

¹⁵⁵ CASSILO, David. Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA. Online. *Communication & Sport*. 2020, roč. 10, č. 1, s. 97-123. ISSN 2167-4809. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/2167479520933548>. [cit. 2024-11-27]. Strana 103.

¹⁵⁶ Tamtéž, strana 104.

¹⁵⁷ Tamtéž, strana 106.

¹⁵⁸ Tamtéž.

¹⁵⁹ Tamtéž, strana 111.

¹⁶⁰ Tamtéž, strana 116.

¹⁶¹ THOMPSON, Kevin G.; CARTER, Gilbert; LEE, Edwin S.; ALSHAMRANI, Talal a BILLINGS, Andrew C. “We’re Human Too”: Media Coverage of Simone Biles’s Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics. Online. *Electronic News: Broadcast and Mobile Journalism*. 2022, roč. 16, č. 3, s. 187-201. ISSN 1931244X. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/19312431221095207>. [cit. 2024-11-27].

sportovkyni (Simone Bilesovou) a její neúčast na OH v Tokiu z důvodu špatného mentálního rozpoložení. Podle autorů tato událost zdůrazňuje nutnost vědeckého poznání na poli mentálního zdraví v profesionálním sportu.¹⁶²

Podobně jako výše zmiňovaný autor, i v tomto případě zvolili výzkumníci analýzu rámců za aplikace teorie Roberta M. Entmana a Ervinga Goffmana.¹⁶³ Rámcová analýza dokáže podle autorů studie zdůraznit nejen tón celého mediálního pokrývání této události, ale i jednotlivá témata připisována odstoupení Simone Bilesové z olympijské soutěže: „*Vzhledem k postavení Bilesové jakožto tváře americké gymnastiky by se mediální pokrytí jejího odchodu z olympijských her mohlo mimo jiné týkat genderových, rasových a národnostních témat.*“¹⁶⁴

V případě studie mediálních rámců ohledně Simone Bilesové autoři analyzovali televizní, rozhlasové a online příspěvky a zvolili časově rozpětí od začátku července 2021 do konce srpna téhož roku.¹⁶⁵ Celkem pracovali se vzorkem 192 jednotek (67,2 % pocházelo z USA, 32,8 % ze Spojeného Království a Kanady). Kódovaly se nejrůznější proměnné, jako zdroj, datum, země původu zdroje, témata (rasa, gender...) apod.¹⁶⁶

Na celkem 192 mediálních příspěvcích bylo nalezeno bezmála 600 různých témat, která autoři dále zúžili do 5 hlavních kategorií rámců – symptomy duševního zdraví, individuální implikace, týmové implikace, hrdinské vlastnosti a gender.¹⁶⁷ Tyto kategorie zároveň tvořily každá alespoň 10 % veškerého obsahu. Čtyři další kategorie – sebekpěče, twisties, emoce a kuráž – tvořily každá alespoň 5 % obsahu a autoři je označili jako sekundární.¹⁶⁸

V případě Bilesové se jednalo o převážně pozitivní rámce a pozitivní zobrazování této události, často se mluvilo o odvaze a hrdinství. Objevovaly se ale také i negativní rámce, které popisovaly nedostatek profesionality a chybějící odvahu.¹⁶⁹ Za jeden z velkých limitů výzkumu ale považují to, že ačkoli autoři hovoří o domácím i mezinárodním mediálním

¹⁶² THOMPSON, Kevin G.; CARTER, Gilbert; LEE, Edwin S.; ALSHAMRANI, Talal a BILLINGS, Andrew C. “We’re Human Too”: Media Coverage of Simone Biles’s Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics. Online. *Electronic News: Broadcast and Mobile Journalism*. 2022, roč. 16, č. 3, s. 187-201. ISSN 1931244X. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/19312431221095207>. [cit. 2024-11-27]. Strana 188.

¹⁶³ Tamtéž, strana 189.

¹⁶⁴ Tamtéž, strana 190.

¹⁶⁵ Tamtéž, strana 192.

¹⁶⁶ Tamtéž.

¹⁶⁷ Tamtéž, strana 194.

¹⁶⁸ Tamtéž.

¹⁶⁹ Tamtéž.

obsahu, zvolili pouze anglicky mluvící země – USA (z většiny), Kanadu a Spojené království. Domnívám se, že v jiných zemích Evropy by byly výsledky naprosto odlišné. Nicméně v limitách výzkumu toto autoři sami přiznávají, když říkají, že se zaměřili pouze na anglicky mluvící země a jejich média.¹⁷⁰

Jako poslední pohovořme v této podkapitole ještě o výzkumu již zmiňovaného Davida Cassila a Yannicka Klucha *Mental Health, College Athletics, and the Media Framing of D. J. Carton's Announcement to Step Away From his Team*.¹⁷¹ D. J. Carton hrál basketbal za Ohio State University, kvůli mentálním problémům se ale rozhodl v roce 2020 odejít z týmu, což oznámil prostřednictvím svého Twitterového účtu. Výzkum považujeme za zajímavý a originální zejména z toho důvodu, že se zaměřuje na vysokoškolskou sportovní soutěž, již nebyla doposud odborníky věnována dostatečná pozornost.

Cassilo a Kluch opět zdůrazňují, že takový typ oznámení / události je ve světě sportu stále poměrně raritou.¹⁷² Otevřeně mluvit o duševních poruchách a problémech je pořád ještě stigmatizováno, a to navzdory podobným veřejným oznámením z poslední doby. Autoři podotýkají, že mužský vysokoškolský basketbal je jedním z nejvýdělečnějších sportů v USA a že je právě z toho důvodu klíčové se zaměřit právě i na případ D. J. Cartona.¹⁷³

U D. J. Cartona autoři pracovali se vzorkem celkem 63 jednotek (článků), které vyhledávali pomocí Google News.¹⁷⁴ Jednalo se o články s národním, lokálním i mezinárodním čtenářstvím, které byly jak zprávami, tak například i blogovými příspěvky. Rámce vyvíjeli autoři v průběhu samotné analýzy a vyvstávaly tak z konkrétních slov nebo frází a jiných slovních spojení. Celkem došli autoři k pěti rámcům - a) *humanizace sportovce*, b) *Carton jako obhájce duševního zdraví*, c) *změna sportovní kultury*, d) *podpora Cartona* a e) *komodifikace Cartona*.¹⁷⁵

¹⁷⁰ THOMPSON, Kevin G.; CARTER, Gilbert; LEE, Edwin S.; ALSHAMRANI, Talal a BILLINGS, Andrew C. "We're Human Too": Media Coverage of Simone Biles's Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics. Online. *Electronic News: Broadcast and Mobile Journalism*. 2022, roč. 16, č. 3, s. 187-201. ISSN 1931244X. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/19312431221095207>. [cit. 2024-11-27]. Strana 197.

¹⁷¹ CASSILO, David a KLUCH, Yannick. *Mental Health, College Athletics, and the Media Framing of D. J. Carton's Announcement to Step Away From his Team*. Online. *Communication and sport*. 2023, roč. 11, č. 3, s. 462-488. ISSN 2167-4795. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/21674795211041019>. [cit. 2024-11-27].

¹⁷² Tamtéž, strana 464.

¹⁷³ Tamtéž.

¹⁷⁴ Tamtéž, strana 470.

¹⁷⁵ Tamtéž, strana 471.

Autoři opět i v tomto případě vnímají nástup pozitivního trendu v zobrazování duševního zdraví sportovců (4 z 5 rámců byly pozitivní) – často jsou zobrazováni jako průkopníci a obhájci, nebo získávají uznání a úctu ze strany tradičních i sociálních médií.¹⁷⁶ Tudíž i jiné sportovní prostředí (v tomto případě vysokoškolské) zaznamenává pozitivní vývoj v podpoře mentálního zdraví sportovců. Efekt takového pozitivního rámcování může být větší otevřenost dalších sportovců hovořit o tomto typu problémů a ochota včas vyhledat odbornou pomoc. Díky takovému zobrazování se narušuje stigma obklopující duševní problémy.¹⁷⁷

Odborných publikací, které by se zabývaly problematikou rámcování duševního zdraví sportovců není příliš a vznikají spíše v posledních letech, takže nelze hovořit o výzkumné tradici. Zvolili jsme ty publikace, které se záměrem, teorií a metodou co nejvíce přiblížily cíli, který si stanovila i tato diplomová práce. Očekáváme, že i závěry našeho vlastního výzkumu se budou v některých ohledech podobat těm, ke kterým došli autoři citovaných studií. Vzhledem k tomu, že náš výzkum vztáhneme na prostředí českých médií (tedy média píšící pouze pro české čtenářstvo), lze očekávat, že se budou objevovat jistá lokální specifika. Zároveň budeme moci na jednom případě (viz následující kapitolu) doložit, jak probíhá rámcování duševního zdraví ryze českého sportovce a poskytnout srovnání se sportovci zahraničními.

3. Sledování sportovci

Poslední kapitola teoretické části poskytne informace o samotných předmětech výzkumu – zkoumaných sportovcích. Tři sportovce představíme z hlediska jejich života, sportovních úspěchů a medializace jejich duševního zdraví a problémů. Jedná se tak o velmi stručný přehled, kapitola si nekladla za cíl obsáhnout celou profesionální kariéru ani život sledovaných sportovců. Proces a důvod výběru těchto konkrétních sportovců bude více osvětlen v metodologické části této práce.

¹⁷⁶ CASSILO, David a KLUCH, Yannick. Mental Health, College Athletics, and the Media Framing of D. J. Carton's Announcement to Step Away From his Team. Online. *Communication and sport*. 2023, roč. 11, č. 3, s. 462-488. ISSN 2167-4795. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/21674795211041019>. [cit. 2024-11-27]. Strana 475.

¹⁷⁷ Tamtéž, strana 478.

3.1 Simone Bilesová

Simone Bilesová je sedmadvacetiletá americká gymnastka pocházející z Columbusu v Ohio. Často bývá označována za jednu z nejlepších / nejlepší gymnastku všech dob.¹⁷⁸ Je držitelkou sedmi zlatých, dvou stříbrných a dvou bronzových medailí z olympijských her a je tak na stejném počtu medailí, jako Věra Čáslavská. Kromě toho je držitelkou třiceti medailí ze světových šampionátů (z nichž jí patří celkem 23 prvenství).¹⁷⁹

Poprvé se světově proslavila v roce 2013, kdy na šampionátu v belgických Antverpách získala v šestnácti letech hned dvě zlaté medaile.¹⁸⁰ Na tomto podniku také poprvé světu předvedla prvek „the Biles“, který se zapsal do učebnic gymnastiky. Její jméno nesou i další nové cviky napříč všemi disciplínami, kterým se Bilesová věnuje – prostná, kladina a přeskok. Olympijských her se poprvé účastnila v roce 2016 v brazilském Riu, kde získala celkem čtyři zlaté medaile a stala se tak od roku 1974 první sportovkyní, které se to podařilo.¹⁸¹

Obrázek č. 2 - Americká gymnastka Simone Bilesová na OH v Paříži 2024



Zdroj: České noviny.

¹⁷⁸ Odtud pochází přezdívka „GOAT“ – „greatest of all time“.

¹⁷⁹ *Simone Biles*. Online. In: Olympics.com. Dostupné z: <https://olympics.com/en/athletes/simone-biles>. [cit. 2024-11-30].

¹⁸⁰ Tamtéž.

¹⁸¹ *Simone Biles*. Online. In: Team USA. Dostupné z: <https://www.teamusa.com/profiles/simone-biles>. [cit. 2024-11-30].

Na olympijských hrách v Tokiu 2021 ale Bilesová šokovala veřejnost tím, že se rozhodla odstoupit z některých soutěží.¹⁸² Americká gymnastika (USA Gymnastics) oznámila, že odstoupila i z finále ženské gymnastické soutěže a že její rozhodnutí plně podporují. Bilesová sama později otevřela téma problémů s mentálním zdravím a přiznala, že trpí tzv. „twisties“ – mentálním blokem při manévrech ve vzduchu.¹⁸³ Téma vyvolalo obrovskou vlnu diskuze ohledně duševního zdraví vrcholových sportovců. Bilesová byla za své rozhodnutí jak kritizována, tak vzývána. Do některých ze soutěží se Bilesová ale ještě v Tokiu vrátila a vytěžila z nich přes veškeré komplikace týmové stříbro a bronz z kladiny.¹⁸⁴ Téma duševního zdraví Bilesová stále otevírá, na letošních olympijských hrách v Paříži promluvila například o terapii.¹⁸⁵

Ze života této výjimečné sportovkyně za pozornost stojí ještě fakt, že ji v šesti letech adoptoval její dědeček poté, co se jí a její sestry musela vzdát drogově závislá matka.¹⁸⁶ Jedná se o téma, které ve spojitosti s úspěchy Simone Bilesové často rezonuje. Vztah s matkou ale Bilesová nikdy neobnovila, nebyla ani na jedné z olympiád, kde její dcera závodila a nezúčastnila se ani její svatby s hráčem z NFL Jonathanem Owensem. Prostor jí nevěnuje ani životopisný dokument o Bilesové¹⁸⁷, který vyšel letos na platformě Netflix.¹⁸⁸

Zásadní bylo v jejím životě také přiznání, že byla sexuálně zneužívána (podobně jako další sportovkyně) bývalým lékařem americké reprezentace Larry Nassarem.¹⁸⁹ O stejné zkušenosti promluvily i jiné hvězdy americké gymnastiky, jako například Gabby

¹⁸² *Simone Biles withdraws from women's all-around final*. Online. In: Olympics.com. 2021. Dostupné z: <https://olympics.com/en/news/simone-biles-withdraws-from-women-s-all-around-final>. [cit. 2024-11-30].

¹⁸³ *Simone Biles*. Online. In: Olympics.com. Dostupné z: <https://olympics.com/en/athletes/simone-biles>. [cit. 2024-11-30].

¹⁸⁴ BREGMAN, Scott. *Paris 2024 Olympics: Simone Biles returned to the Olympic stage. Here's a look back at her road from Tokyo to Paris*. Online. In: Olympics.com. 2024. Dostupné z: <https://www.olympics.com/en/news/paris-2024-olympics-simone-biles-returned-to-the-olympic-stage-here-s-a-look-back-at-her-road-from-tokyo-to-paris>. [cit. 2025-04-16].

¹⁸⁵ DANĚK, Jan. *Od sexuálního zneužívání do dějin. Bilesová navštěvuje terapeutku, zase jásá a popíchla hejtry*. Online. In: Sport.cz. 2024. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/olympiada-od-zneuživani-do-dejin-bilesova-navstevuje-terapeutku-zase-jasa-a-popichla-hejtry-5033326>. [cit. 2024-11-30].

¹⁸⁶ HARNOCH, Miroslav. *"Už jsem jiná." Drogově závislá matka se Bilesové vzdala, teď prosí za odpuštění*. Online. In: Aktuálně.cz. 2024. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/uz-jsem-jina-drogove-zavisla-matka-se-bilesove-vzdala-ted-pr-r~b0fe08a85a6d11efae9c0cc47ab5f122/>. [cit. 2024-11-30].

¹⁸⁷ HOŘEJŠÍ, Nela. *Nemohla jsem se o ni starat, vysvětluje matka gymnastky Bilesové, proč ji opustila*. Online. In: IDNES.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/revue/spolecnost/simone-bilesova-ronald-biles-shanon-bilesova-gymnastika.A240814_092857_lidicky_nh. [cit. 2024-11-30].

¹⁸⁸ Tamtéž.

¹⁸⁹ ČTK. *Gymnastická hvězda Bilesová přiznala, že také ji zneužíval lékař*. Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/ostatni-ostatni-gymnasticka-hvezda-bilesova-priznala-ze-take-ji-zneuzyval-lekar-952260>. [cit. 2024-11-30].

Douglasová nebo McKayla Maroneyová. Případem se zabývala i americká FBI, celkem byl ze sexuálního zneužívání obviněn více než 330 ženami a dívkami americké gymnastické reprezentace a Michiganské státní univerzity (Michigan State University).¹⁹⁰ Momentálně je Nassar usvědčeným násilníkem a je ve výkonu trestu, který může sahát až k 175 letům vězení.¹⁹¹

Simone Bilesová je skutečným fenoménem světové gymnastiky a světového sportu obecně. Lze o ní pravděpodobně hovořit jako o jednom z nejpopulárnějších sportovců současnosti. Zároveň se jedná o sportovkyni, která do veřejného prostoru skutečně vynesla onen pomyslný vykřičník, když poukázala na to, jak je duševní zdraví ve vrcholovém sportu důležité a jak často je mentální stránka sportu opomíjena. Autorka si dovolí konstatovat, že Simone Bilesová byla v tomto ohledu katalyzátorem mnoha změn, pozitivních změn, které vedly k většímu přijetí a detabuizaci duševních a psychických problémů jak ve sportu, tak ve společnosti obecně. Rozhodně se jedná o sportovkyni, kterou si bude historie dlouho pamatovat nejen díky jejím sportovním úspěchům.

3.2 Naomi Ósakaová

Naomi Ósakaová je sedmadvacetiletá profesionální tenistka narozená v japonské Osace. Po jejím vítězství na US Open v roce 2018 se stala první Japonkou, která kdy získala grandslamový titul.¹⁹² Následující rok se zároveň stala první asijskou hráčkou, která stanula na čele světového žebříčku WTA. Většinu svého života ale Ósakaová strávila v USA, kam se ve třech letech přestěhovala s rodinou a kde začala s hraním tenisu. V roce 2013 se začala tenisu věnovat na vrcholové úrovni.¹⁹³

V roce 2016 byla Ósakaová WTA jmenována nováčkem roku, když se na třech grandslamových turnajích (Australian Open, US Open a French Open) pokaždé dostala mezi 32 nejlepších hráček.¹⁹⁴ Ve dvouhře je Ósakaová držitelkou celkem sedmi titulů světové tour, z nichž utržila celkem čtyři grandslamy – v letech 2018 a 2020 zvítězila na US Open,

¹⁹⁰ *Simone Biles: 'I blame system that enabled Larry Nassar abuse'*. Online. In: BBC.com. 2021. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-58573887>. [cit. 2024-11-30].

¹⁹¹ *Larry Nassar: US justice department to pay abuse survivors \$138m*. Online. In: BBC.com. 2024. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-68841682>. [cit. 2024-11-30].

¹⁹² *Naomi Osaka*. Online. In: Britannica. 2024-10-21. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Naomi-Osaka>. [cit. 2024-11-30].

¹⁹³ Tamtéž.

¹⁹⁴ Tamtéž.

v roce 2019 a 2021 ovládla Australian Open.¹⁹⁵ Aktuálně se nachází na 51. pozici¹⁹⁶ světového žebříčku a naposledy hrála v letošním roce na turnaji China Open, kde se dostala do osmifinále, po skreči ale nakonec zvítězila Američanka Coco Gauffová.¹⁹⁷

Obrázek č. 3 - Naomi Ósakaová na obálce časopisu Time



Zdroj: NBC NEWS.

V roce 2021 Ósakaová (dříve než Bilesová na OH v Tokiu) oznámila na sociální síti Twitter, že odstupuje z další fáze French Open.¹⁹⁸ Tehdejší světová dvojka šokovala veřejnost také tím, že se před tímto rozhodnutím odmítla zúčastnit pozápasové tiskové konference, ke kterým jsou hráči dle pravidel grandslamových soutěží zavázáni, a kvůli čemuž čelila

¹⁹⁵ Naomi Osaka. Online. In: WTA TOUR. Dostupné z: <https://www.wtatennis.com/players/319998/naomi-osaka>. [cit. 2024-11-30].

¹⁹⁶ Ke dni 20. 1. 2025.

¹⁹⁷ Tamtéž.

¹⁹⁸ CARAYOL, Tumaini. Naomi Osaka withdraws from French Open amid row over press conferences. Online. In: The Guardian. 2021. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sport/2021/may/31/naomi-osaka-withdraws-french-open-press-conference-fines-tennis>. [cit. 2024-11-30].

Ósakaová pokutě ve výši 15,000 dolarů. Obhajovala se tvrzením, že ji tiskové konference a média obecně způsobují značné úzkosti a mají negativní dopad na její duševní zdraví. Rozhodnutí Ósakaovou penalizovat v podobě pokuty bylo veřejností ostře kritizováno. Tenistka později také uvedla, že už od finále US Open v roce 2018 trpí stavy deprese.¹⁹⁹

Tenistka se podobně jako v případě Simone Bilesové dočkala jak kritiky, tak rovněž i podpory, a to například i ze strany jiných velkých osobností světového tenisu. Obdiv k otevřenosti, se kterou Ósakaová své problémy veřejně komunikovala, vyjádřila například Billie Jean Kingová nebo Martina Navrátilová.²⁰⁰ Podobně jako Bilesová, i Ósakaová nepřestává otevřeně hovořit o výzvách, kterým vrcholoví sportovci a jejich duševní zdraví čelí. V roce 2022 promluvila o terapii, během roku 2023 (kdy nesoutěžila kvůli mateřské dovolené) se rovněž účastnila panelů o duševním zdraví ve sportu.²⁰¹ Návrat Ósakaové se konal v květnu roku 2024, když se účastnila Italian Open. Od té doby, kdy začala o svých problémech mluvit otevřeně, tvrdí, že se cítí mnohem lépe.²⁰²

Naomi Ósakaová je další sportovkyní světového formátu, která v posledních letech otevřeně hovořila o svých problémech s duševním zdravím a která svou otevřeností upoutala obrovskou mediální pozornost a vyvolala další vlnu konverzace o této problematice. Bude zajímavé srovnat, jak česká média o představených dvou světových vrcholových sportovkyních referovala.

3.3 Gabriela Soukalová

Gabriela Soukalová je pětatřicetiletá bývalá česká biatlonistka a rodačka z Jablonce nad Nisou. V rámci tohoto výzkumu se jedná o jedinou sportovkyni, která již ukončila svou sportovní kariéru. Biatlonu se začala Soukalová věnovat v šestnácti letech a první velký úspěch se dostavil v roce 2012, kdy ve slovinské Pokljuce ovládla závod světového poháru.²⁰³ V roce 2017 se Soukalová (tehdy Koukalová) stala mistryní světa ve sprintu v rakouském Hochfilzenu poté, co ovládla celou předešlou sezonu (2015/16) za niž získala

¹⁹⁹ CARAYOL, Tomaini. *Naomi Osaka withdraws from French Open amid row over press conferences*. Online. In: The Guardian. 2021. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sport/2021/may/31/naomi-osaka-withdraws-french-open-press-conference-fines-tennis>. [cit. 2024-11-30].

²⁰⁰ Tamtéž.

²⁰¹ RYU, Jenna. *Everything Naomi Osaka Has Said About Her Mental Health*. Online. In: SELF. 2024. Dostupné z: <https://www.self.com/story/naomi-osaka-mental-health>. [cit. 2024-11-30].

²⁰² Tamtéž.

²⁰³ *Gabriela Soukalová*. Online. In: Český olympijský tým. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/athlete/gabriela-koukalova>. [cit. 2024-12-03].

velký křišťálový glóbus. Z olympijských her v Soči 2014 si přivezla stříbro ze závodu s hromadným startem spolu se stříbrem ze závodu smíšených štafet. Minulý rok ale zpětně přidala ještě jednu, bronzovou medaili, když byla odebrána ruské ženské štafetě a po devíti letech udělena v Novém Městě na Moravě českým reprezentantkám.²⁰⁴

O éře, kdy závodila Gabriela Soukalová a společně s ní i další hvězdy českého biatlonu (například Ondřej Moravec, Michal Šlesinger, Jaroslav Soukup, Veronika Vítková atd.), lze hovořit jako o počátku biatlonového boomu v Česku. Díky výsledkům zmiňovaných biatlonistů se Česká republika stala na nějakou dobu biatlonovou sportovní velmocí a biatlon začal patřit mezi nejoblíbenější sporty české populace.

Obrázek č. 4 - Bývalá česká biatlonistka Gabriela Soukalová



Zdroj: Český olympijský tým.

Psychické rozpoložení Gabriely Soukalové bylo v českém mediálním prostoru častým tématem a řešilo se takřka celou její profesionální kariéru. Zásadní bylo také to, když se začala názorově rozcházet s realizačním týmem, včetně reprezentačních kolegů a trenérů.²⁰⁵

²⁰⁴ Gabriela Soukalová. Online. In: Český olympijský tým. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/athlete/gabriela-koukalova>. [cit. 2024-12-03].

²⁰⁵ TOMÍČEK, Matěj. Koukalová prolomila mlčení: Viděli ve mně zrádce, měla jsem úzkosti. Online. In:

Kromě jiného se v souvislosti se Soukalovou hovořilo o depresích, anorexii a bulimii. Soukalová nyní otevřeně hovoří o tom, že někteří z trenérů měli v průběhu její kariéry nevhodné narážky na její postavu.²⁰⁶ Zásadní bylo rovněž i vydání publikace *Jiná Gabriela Koukalová*, jejíž autorem je spisovatel a publicista Martin Moravec. V knize jsou tato témata hlouběji rozebírána a po vydání knihy se mediální pozornost na Soukalovou opět upřela.

Klíčovým obdobím v životě Soukalové byla rovněž doba, kdy byla provdaná za bývalého českého badmintonistu Petra Koukala. V médiích se informace ohledně okolností jejich rozvodu objevují dodnes, a to zejména díky novému dokumentu *Gabriela Soukalová: Pravda se pořád vyplatí*.²⁰⁷ V ukázce z filmu její reprezentační kolegové Michal Krčmář, Ondřej Moravec a trenér Ondřej Rybář například tvrdí, že Koukal do značné míry způsobil konec kariéry své bývalé manželky a byl pomyslným klínem, který se vměstnal mezi Soukalovou a biatlonový svaz.²⁰⁸ Manželství Soukalové je tak další etapou, kdy bylo její mentální zdraví v médiích často zmiňováno.

Gabriela Soukalová je v Česku veřejně známou osobností, která v současné době otevřeně hovoří o duševních problémech, se kterými se (nejen) jakožto vrcholová sportovkyně potýkala. Uvedme, že je Soukalová také zakladatelkou nadačního fondu, který se snaží lidem s podobnými problémy pomáhat. Ačkoli má za sebou řadu mezinárodních úspěchů, rozhodně o ni není referováno v podobném (světovém) měřítku, jako třeba právě o Bilesové nebo Ósakaové. Přesto bude zajímavé sledovat, jak česká média rámcují kromě světových i jednu českou sportovkyni. Je vhodné dodat, že se pravděpodobně jedná o českého sportovce, u kterého bylo jeho duševní zdraví v médiích rozebíráno možná nejvíce a rozhodně i po nejdelší dobu, během kariéry i po jejím ukončení. Proto, pokud je nějaký český sportovec v tomto ohledu srovnatelný se dvěma zmíněnými světovými sportovkyněmi, autorka se domnívá, že je to právě Gabriela Soukalová.

IDNES.CZ. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-prolomila-mlceni-o-tymu-o-rybarovi-o-problemech-s-lytky.A180321_182522_biatlon_mt2. [cit. 2024-12-03].

²⁰⁶ ČIHÁKOVÁ, Bohumila. *Soukalová: Jsi tlustá, říkal trenér. Spouštěčem bulimie je špatný vztah k sobě*. Online. In: Deník.cz. 2024. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/gabriela-soukalova-bulimie.html. [cit. 2024-12-03].

²⁰⁷ ŠUBRTOVÁ, Diana. *Má bývalá žena lže, říká Koukal a navezl se i do jejího právníka. Ten se brání*. Online. In: IDNES.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/revue/spolecnost/gabriela-soukalova-koukal-rozvod-pravda-se-porad-vyplati.A240308_081335_lidicky_sub. [cit. 2024-12-03].

²⁰⁸ HAŠEK, Martin. *Koukal a pád Soukalové. Žárlil, že ona je slavnější: Doma jsem to dostávala*. Online. In: ISport.cz. 2024. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-zimni-sporty-biatlon/444102/koukal-a-pad-soukalove-zarlil-ze-ona-je-slavnejsi-doma-jsem-to-dostavala.html>. [cit. 2024-12-03].

II. METODOLOGICKÁ ČÁST

V následující části popíšeme metodu, která byla užita v případě tohoto výzkumu – kvalitativní analýzu mediálních rámců. Ačkoli jsme o této metodě částečně již hovořili v teoretické části této diplomové práce (viz primárně podkapitulu 1.1.1), druhá část metodu představí z hlediska jejích charakteristik a jejího obecného využití ve výzkumech médií. Současně budou zdůrazněny jak výhody, tak nevýhody tohoto výzkumného postupu.

Dále v druhé sekci této práce vysvětlíme, jak jsme definovali vzorek, jehož součástí byly analyzované výzkumné jednotky. Upřesníme také, jaké proměnné jsme sledovali, jakých nabývaly hodnot a jak byly kódovány. V neposlední řadě popíšeme, jaké výzkumné otázky a hypotézy jsme si v případě tohoto výzkumu nadefinovali.

1. Kvalitativní obsahová analýza

Kvalitativní výzkumné metody lze dle Trampoty a Vojtěchovské popsat jako (ve srovnání s kvantitativními metodami) nestandardizované procesy, díky kterým může výzkumník zajít do větší hloubky, aniž by byl sužován potřebou předchozích znalostí, díky čemuž je i sběr dat podstatně otevřenější.²⁰⁹ Autoři dále zmiňují, že kvalitativní postupy vycházejí z interpretativního paradigmatu, které předpokládá, „že *realita je ve své podstatě symbolická a že je výsledkem sociální konstrukce jedinců*.“²¹⁰ Tato teze dále koresponduje s námi představenými teoriemi (viz podkapitulu 1.1.1). Autoři shrnují vlastnosti kvalitativních výzkumných metod následovně:

- „*Vycházejí z představy, že poznání se děje na základě interpretace a je vždy subjektivní povahy.*
- *Výzkumník je nedílnou součástí výzkumu a je nezastupitelný.*
- *Vykazují menší replikovatelnost; změna výzkumníka znamená i pravděpodobnou změnu výsledků.*
- *Bývají též označovány jako konstruktivistické, interpretativní, reflexivní.*
- *Používají spíše induktivní metodu.*²¹¹

²⁰⁹ TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. Strana 18.

²¹⁰ Tamtéž, strana 19.

²¹¹ Tamtéž.

Podobně definuje kvalitativní výzkum také Disman, který rovněž pracuje s myšlenkou, že se jedná o interpretaci sociální reality jejíž cílem je zjistit význam sdělovaných informací.²¹² Od kvantitativního výzkumu se liší tím, že získáváme velké množství informací o malém množství jednotek, počet těchto jednotek je silně zredukovaný a generalizace poznatků na základní soubor je téměř nemožná. Stejně jako předchozí autoři, i Disman hovoří o induktivní logice – výzkumník podle něj sbírá data, ve kterých následně hledá pravidelnosti a jejich význam. Stejně tak podotýká, že data nejsou v kvalitativním výzkumu omezena předem definovanými kategoriemi a hypotézami.²¹³

Mezi nevýhody této metody patří podle Trampoty a Vojtěchovské zejména malá velikost zkoumaného vzorku.²¹⁴ Autoři stejně tak považují kvalitativní postupy jako více subjektivní a méně reliabilní (čili nepřinášejí za stejné situace stejné výsledky). Stejná negativa popisuje také Disman – jelikož je kvalitativní metoda méně standardizovaná, má výzkum nízkou reliabilitu, zato má ale vysokou validitu (tj. zkoumá se to, co bylo zamýšleno).²¹⁵ Za výhody lze považovat tedy hlavně menší závislost na existujících teoriích, větší volnost výzkumníka při sběru a interpretaci dat a možnost vysvětlení určitých sociálních jevů – tj. odpověď na otázku jaký? / jak?. V následující podkapitole námi zvolenou metodu ještě více zkonkretizujeme.

1.1 Rámcová analýza

Rámce jsou, jak je chápe Trampota a Vojtěchovská, druhým stupněm nastolování agendy.²¹⁶ V této fázi se tedy zkoumá, co je v mediálních sděleních zdůrazněno nebo opomenuto. Pomocí analýzy rámců se podle nich zkoumá, jaká témata média vybírají, jak je prezentují ve svých obsazích a jaké rámce se o určitých tématech šíří jako dominantní / zásadní napříč společnostmi. Zkoumání rámců tak může poskytnout nástroj k rozpoznání klíčových momentů v procesu názorové změny nebo v utváření společenského názoru.²¹⁷

²¹² DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Čtvrté, nezměněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-1966-8. Strana 285.

²¹³ Tamtéž, strana 298.

²¹⁴ TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. Strana 18.

²¹⁵ DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Čtvrté, nezměněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-1966-8. Strana 287.

²¹⁶ TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. Strana 243.

²¹⁷ Tamtéž, strana 244.

Hendl rámcovou analýzu popisuje v kontextu posloupnosti jejích procesů.²¹⁸ Těch je podle něj celkem pět: **1) první seznámení, 2) identifikace tematického rámce, 3) označování, 4) tabulky a grafy a 5) zobrazení a interpretace.** V procesu prvního seznámení proniká výzkumník do analyzovaných textů a rozpoznává základní témata, která při čtení textů vyvstávají. V druhé fázi se zjišťují taková témata a otázky, pomocí nichž lze zkoumané texty a jeho úseky označovat, výsledkem je seznam těchto označení sloužící ke snazší identifikaci. V průběhu označování přiřazujeme ze seznamu jednotlivé značky k segmentům analyzovaných textů, v jednom textu / jeho části se může objevit více těchto značek. Tabulky a grafy jsou vytvářeny s cílem porovnat jednotlivá témata mezi sebou. V poslední fázi poté tyto grafy a tabulky využíváme k vizualizaci výsledků analýzy a hledáme vysvětlení těchto výsledků. Hendl uzavírá, že v průběhu rámcové analýzy mezi sebou zkoumané jednotky srovnáváme a hledáme v nich zvláštnosti.²¹⁹

Analýza mediálních rámců je metoda, která pomůže nejlépe splnit cíl stanovený v této diplomové práci a její analytické části. Umožní nám zkoumat to, jak konkrétní média a jejich obsah rámoval vybrané sportovce s ohledem na jejich duševní zdraví. Konkrétněji pomůže tato analýza vykreslit, jaká témata se v souvislosti se sledovanými sportovci nejčastěji objevovala a sledovat nejen mezi sportovci samotnými podobnosti a odlišnosti. Díky analýze rámců dokážeme nastínit, jaký obrázek předkládala sledovaná média o daných sportovcích a jejich duševním zdraví české společnosti.

2. Základní soubor, výběr vzorku

Na základě pilotního výzkumu, který autorka provedla před samotným psaním této diplomové práce, jsme byli schopni stanovit, na které prameny a na které sportovce²²⁰ se ve výzkumné části zaměříme. Výzkum jsme omezili na tři sportovkyně – Simone Bilesovou, Naomi Ósakaovou a Gabrielu Soukalovou. První dvě sportovkyně byly účelově vybrány po

²¹⁸ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Páté, přepracované vydání. Praha: Portál, 2023. ISBN 978-80-262-1968-2. Strana 360.

²¹⁹ Tamtéž, strana 361.

²²⁰ Autorka používá v tomto případě generické maskulinum z toho důvodu, že nebylo primárním cílem zaměřit se ryze na sportovkyně. Po rešerši v databázi NewtonOne nicméně musela autorka konstatovat, že by na mužské sportovce nebyl dostatek materiálu k analýze (autorka například zkoumala texty týkající se Lukáše Krpálka nebo Jakuba Jankta, pro účely této práce se ale počet ani obsah textů nehodily). Autorka uvažovala také nad sportovci, kteří kvůli psychickým problémům ukončili svůj život, domnívá se ale, že by docházelo ke zkreslení a téma by si pravděpodobně zasloužilo vlastní výzkum. V dalším textu budeme již používat termín sportovkyně.

vzoru zahraničních studií podobných tomuto výzkumu. Následně jsme zkoumali, který český sportovec by nejlépe splňoval účel této práce a našeho výzkumného cíle. Došli jsme k závěru, že mediální pozornost, jaká byla věnována Gabriele Soukalové a jejímu duševnímu zdraví, nemá u jiného českého sportovce pravděpodobně obdoby.

Klíčové rovněž bylo určit období, ve kterém se o sledovaných sportovkyních a jejich duševním zdraví mohlo psát pravděpodobně nejvíce. Po detailní rešerši jsme sledovaná období vymezili následovně:

Simone Bilesová

1. období – od 1. 7. 2021 do 31. 8. 2021
2. období – od 1. 7. 2024 do 31. 8. 2024

Naomi Ósakaová

1. období – od 1. 5. 2021 do 30. 6. 2021
2. období – od 1. 1. 2023 do 29. 2. 2023

Gabriela Soukalová

1. období – od 1. 3. 2018 do 30. 4. 2018
2. období – od 1. 5. 2019 do 30. 6. 2019.

Simone Bilesová oznámila problémy s duševním zdravím na olympijských hrách v Tokiu v roce 2021, z toho důvodu bylo první období omezeno na měsíc, ve kterém toto oznámení přišlo a měsíc po něm. Jelikož se Bilesová a duševní zdraví staly významným tématem nejen tokijských olympijských her, zvolili jsme jako druhé období následující LOH, tentokrát v Paříži. Stejně jako u prvního období byly vybrány měsíce, ve kterých se hry konaly.

Jak jsme již uvedli v teoretické části práce (viz podkapitolu 3.2 Naomi Ósakaová), v květnu roku 2021 oznámila Naomi Ósakaová, že odstupuje z dalších zápasů French Open poté, co se kvůli obavám o své duševní zdraví rozhodla neúčastnit pozápasových tiskových konferencí. Proto jsme první sledované období u této sportovkyně vymezili na měsíc, kdy k oznámení došlo, a měsíc po něm. Druhé období jsme určili od ledna do února roku 2023, kdy byl v médiích probírán mentální stav Ósakaové zejména z důvodu její absence na několika velkých turnajích. Později oznámila, že kvůli těhotenství přerušuje kariéru.

U poslední sportovkyně jsme jako počátek sledovaného období rovněž zvolili moment, který nám v kontextu tématu duševního zdraví přišel nejvíce důležitý. V březnu roku 2018 vydala Gabriela Soukalová (tehdy Koukalová) knihu *Jiná Gabriela Koukalová* (viz podkapitolu 3.3 Gabriela Koukalová), kde mimo jiné popisuje své duševní problémy a dalo se tedy předpokládat, že bude její duševní zdraví v médiích často zastoupeným tématem. První období se tedy datuje na měsíce březen a duben roku 2018. Pro druhé období jsme jako zásadní moment zvolili oznámení Soukalové o konci kariéry, které přišlo v květnu roku 2019 a předpokládali jsme, že se téma sportovčiny duševního zdraví opět v médiích otevře, proto je druhé období omezeno na květen a červen roku 2019.

U každé sportovkyně jsme zvolili klíčové momenty jejich kariéry, které se vážou k tématu duševního zdraví. Pro sledovaná období byl vždy zvolen celý měsíc, ve kterém se tato klíčová událost / moment odehrál a měsíc následující tak, abychom zachytili možné zmínky před událostí samotnou a také zmínky nějakou dobu po této události.

Účelově jsme rovněž zvolili zdroje, ve kterých byly články o daných sportovkyních nejvíce zastoupené, což byly ryze sportovní servery Sport.cz, iSport.cz, sport.iDnes.cz, a všeobecné SeznamZprávy.cz a Aktuálně.cz. Pro získání textů jsme využili databáze Newton One, kam jsme po specifikaci období a zdrojů zadali následující dotazy:

- 1) „*Simone Bilesová AND (mentální OR duševní OR psychický OR zdraví OR deprese OR úzkosti OR stres OR emoční OR trauma OR psychická odolnost OR vyhoření OR psychická zátěž OR sebevědomí OR sebehodnocení OR sebepéče OR úzkostné poruchy OR psychické problémy)*“,
- 2) „*Naomi Ósakaová AND (mentální OR duševní OR psychický OR zdraví OR deprese OR úzkosti OR stres OR emoční OR trauma OR psychická odolnost OR vyhoření OR psychická zátěž OR sebevědomí OR sebehodnocení OR sebepéče OR úzkostné poruchy OR psychické problémy)*“,
- 3) „*Gabriela Koukalová AND (mentální OR duševní OR psychický OR zdraví OR deprese OR úzkosti OR stres OR emoční OR trauma OR psychická odolnost OR vyhoření OR psychická zátěž OR sebevědomí OR sebehodnocení OR sebepéče OR úzkostné poruchy OR psychické problémy OR anorexie)*“.

Do dotazu Gabriely Soukalové (tehdy Koukalové) jsme přidali rovněž i klíčové slovo „anorexie“, jelikož se sportovkyně ve své biografii svěřila s poruchami příjmu potravy.

Autorka si nyní uvědomuje, že bylo pravděpodobně vhodné přidat také obecnější termín „poruchy příjmu potravy“ spolu s konkrétním termínem „bulimie“, nicméně se zpětně domnívá, že se nejedná o krok, který by velikost vzorku změnil, neboť se výrazné číslo článků o Gabriele Soukalové poruchám příjmu potravy přesto věnuje díky tomu, že slovo porucha je v dotazu zahrnuto, jen v jiném spojení. Podobu dotazu lze pochopitelně vždy o nová klíčová slova rozšířit, autorka nicméně považovala zde představené dotazy pro účely tohoto výzkumu za dostačující.

Po těchto dílčích krocích výběrové procedury jsme pracovali s celkem 286 články, po prvotním čtení ale byla autorka nucena vzhledem k chybějícím obsahovým souvislostem a problémům, které představovalo využití databáze Newton One²²¹, nucena tento počet snížit na výsledných 156 zkoumaných jednotek²²², které tím pádem tvořily náš výsledný vzorek.

Tabulka č. 2 – Počet analyzovaných článků v jednotlivých obdobích

Sportovec	1. období	2. období	Celkem
Simone Bilesová	34	19	53
Naomi Ósakaová	31	5	36
Gabriela Soukalová	57	10	67
Celkem	122	34	156

Zdroj: Autorka.

²²¹ V databázi Newton One se některé texty objevovaly vícerorát než jednou, a to zejména z důvodů aktualizací těchto textů (například u on-line přenosů se po každé aktualizaci vytvořil v databázi nový text, ačkoli měl stejnou URL adresu).

²²² Výzkumnou jednotku / jednotku měření si v případě této diplomové práce definujeme jako příspěvek publikovaný ve sledovaných zdrojích (článek, rozhovor apod.).

Tabulka č. 3 – Počet analyzovaných článků dle jednotlivých zdrojů

Zdroj	Počet výskytů
<u>sport.cz</u>	28
<u>iSport.cz</u>	41
<u>sport.iDnes.cz</u>	50
<u>aktuálně.cz</u>	25
<u>SeznamZprávy.cz</u>	12
Celkový součet	156

Zdroj: Autorka.

Rovněž považujeme za důležité popsat, jak jsme došli k identifikaci jednotlivých rámců. Nepostupovali jsme dle předem definovaných kategorií rámců či existujících teorií, při prvotním čtení jsme v textech označovali ty části (slova, spojení, věty), ze kterých by mohly vycházet potenciální rámce. Podobně postupoval v analýze také Cassilo a Kluch, podle nichž rámce vycházely ze slov a sémantických sítí.²²³

Hlavní výzkumná otázka byla: ***Jakým způsobem byly rámcovány texty týkající se duševního zdraví vybraných sportovců ve zkoumaných obdobích?*** Z toho důvodu jsme po prvotním čtení porovnávali články k jednotlivým sportovkyním mezi sebou a hledali podobnosti mezi významovými částmi textu, které jsme označovali. Díky tomu jsme dále byli schopni pojmenovat a definovat konkrétní rámce, ty jsme mezi sebou opět porovnávali a zjišťovali, zda se například nedají sloučit, či zda se příliš neliší a nebude je nutné rozdělit. Zároveň se ne každý rámec objevil u všech tří sportovkyň. Konkrétní rámce jsme poté zahrnuli do kódovací knihy, kde byl u každého článku zapsán příslušný kód podle toho, zda se rámec objevil, nebo nikoli. Je zajímavé zmínit, že se nenalezl text, ve kterém by se uplatnil pouze jeden rámec. O kódovací knize a sledovaných proměnných více pojednává následující kapitola.

²²³ CASSILO, David a KLUCH, Yannick. Mental Health, College Athletics, and the Media Framing of D. J. Carton's Announcement to Step Away From his Team. Online. *Communication and sport*. 2023, roč. 11, č. 3, s. 462-488. ISSN 2167-4795. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/21674795211041019>. [cit. 2025-02-25]. S. 471.

3. Kódování

Autorka za účelem zpracování frekvenční analýzy vytvořila také kódovací knihu (viz přílohu č. 1), kde bylo u všech 156 zkoumaných jednotek posuzováno několik proměnných, díky čemuž dále doplníme kvalitativní obsahovou analýzu o kvantitativní metody a opřeme tak naše závěry také o tzv. tvrdá data. Sledovali jsme níže popsané proměnné, které nabývaly následujících hodnot:

1. **délka (hodnoty: krátký, střední, dlouhý),**
2. **zdroj (hodnoty: Sport.cz, iSport.cz, sport.iDnes.cz, SeznamZprávy.cz, Aktuálně.cz),**
3. **dosah (hodnoty: nízký, střední, vysoký),**
4. **autorství (hodnoty: muž, žena, neuveden),**
5. **sledované období (hodnoty: první, druhé),**
6. **sportovec (hodnoty: Simone Bilesová, Naomi Ósakaová, Gabriela Soukalová),**
7. **ČTK jako zdroj (hodnoty: ano, ne),**
8. **citace sportovce (hodnoty: ano, ne),**
9. **citace odborníka (hodnoty: ano, ne).**

V případě první proměnné (**délka**) jsme sledovali, jaký byl rozsah výzkumných jednotek / příspěvků publikovaných ve sledovaných médiích. Jako krátké byly označeny ty příspěvky, které svým rozsahem nepřesáhly více než jednu normostranu textu. Střední délka byla přisouzena textům, které nebyly delší než jedna normostrana textu do zhruba tří normostran. Za dlouhé považujeme články, které byly delší než cca tři normostrany. První proměnná byla zařazena z toho důvodu, abychom sledovali, kolik prostoru bylo tématu duševního zdraví vybraných sportovkyň věnováno.

Každému sledovanému **zdroji** byla přisouzena číselná hodnota, která tak byla následně kódována u každé výzkumné jednotky (viz přílohu č. 1). Proměnná zdroje tedy nabývala pěti různých hodnot.

Dosah v metrice GRP²²⁴ byl zohledněn za účelem zjištění, zda existuje spojitost s konkrétními nalezenými rámci a dosahem textů, ve kterých se tyto rámce objevovaly.

²²⁴ GRP neboli „gross rating point“ (také kumulovaná sledovanost) je metrika využívána v oblasti marketingu a médií. Udává procento diváků / čtenářů dané cílové skupiny, kteří shlédli / četli příspěvek.

Zároveň jsme přisuzovali této proměnné celkem tři různé hodnoty: jako nízký byl vyhodnocen dosah menší než 5 GRP, střední dosah byl více než 5 až 10 GRP a vysoký nad 10 GRP. Toto rozdělení bylo provedeno na základě dat získaných při analýze, nejedná se o univerzální škálu.

V případě **autorství** jsme považovali za přínosné posoudit, zda texty o duševním zdraví sledovaných sportovkyň psali muži nebo ženy, případně zda (ne)bylo autorství vůbec přiznané. Lze předpokládat, že autoři rámcovali danou problematiku jinak než autorky, podrobněji se bude tomuto tématu věnovat analytická část textu. U **sledovaných období** bylo posuzováno u každého textu pouze to, zda spadal do prvního nebo druhého období, o kterých jsme více hovořili v kapitole č. 2 Základní soubor, výběr vzorku. Stejně tak tomu bylo u proměnné **sportovec**, u které jsme pouze posuzovali, jaké sledované sportovkyně se daný text primárně týká.

Sedmým posuzovaným faktorem / proměnnou bylo také to, zda a do jaké míry přejímaly sledované on-line servery v jimi publikovaných textech agenturní zpravodajství České tiskové kanceláře (dále jen **ČTK**). Díky této proměnné jsme schopni určit, zda takto sportovkyně a jejich duševní zdraví skutečně rámovala sama sledovaná média, nebo zda se nejedná o autorský text ale pouze o překlopenou agenturní informaci.

Poslední dvě proměnné, **citace sportovce** a **citace odborníka**, byly zařazeny, jelikož chceme posoudit, do jaké míry se texty opíraly o slova sportovkyň, kterých se texty týkaly, a zda média využívala v procesu informování o těchto sportovkyních a jejich duševním zdraví také odborné hlasy z oboru psychologie / medicíny. Úkolem je také pokusit se najít, zda mezi nalezenými rámci a těmito proměnnými existuje nějaká spojitost.

III. ANALYTICKÁ ČÁST

V poslední, analytické, části této diplomové práce se zaměříme na identifikaci a popis rámců. Jako první představíme data získaná pomocí frekvenční analýzy, kterou jsme provedli, díky čemuž dodáme tomuto hlavně kvalitativnímu výzkumu také kvantitativní hledisko a s ním i lepší souvislosti. Kvantitativní metody nám také pomohou odhalit potenciální souvislosti mezi sledovanými proměnnými.

Zadruhé rozebereme jednotlivé nalezené rámce, jak je chápeme a jak si je interpretujeme, zároveň budou veškerá naše tvrzení doložena na konkrétních příkladech. Výsledky se zároveň pokusíme srovnat s již existujícími výzkumy / teoriemi a reflektovat naše vlastní limity a zapojit doporučení pro budoucí výzkum.

1. Vlastní analýza

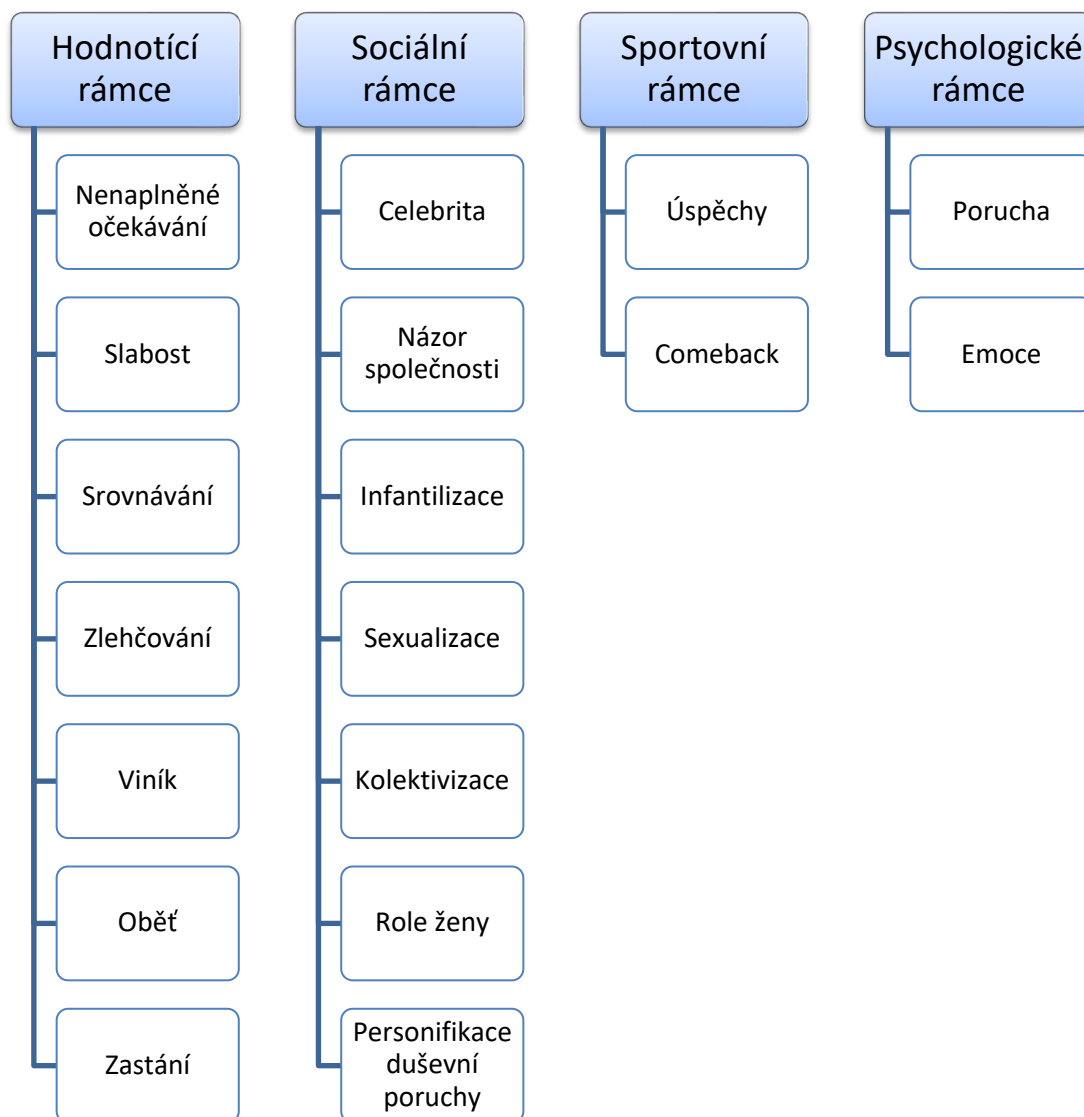
Na základě kritérií stanovených v kapitole č. 2 předchozí části diplomové práce jsme byli schopni identifikovat celkem 18 rámců, které bychom dle de Vreeseovy²²⁵ teorie mohli pojmenovat jako rámce specifické (viz tabulku č. 4). Tyto rámce jsme se dále pokusili roztrždit do větších skupin a tím je tedy i kategorizovat. Proto byly dále vymezeny ještě čtyři kategorie, pod které se tyto specifické rámce řadí – **1) hodnotící rámce, 2) sociální rámce, 3) sportovní rámce, 4) psychologické rámce**. Ty by se podle de Vreese²²⁶ daly popsat jako rámce obecné / generické. V tomto ohledu jsme se inspirovali zejména diplomovou prací a výzkumem Jaroslava Keimara, ve které autor postupoval v této fázi obdobně.²²⁷ Interpretací a výkladem nalezených obecných i specifických rámců se budeme zabývat později v této části textu. Nyní se zaměříme primárně na kvantitativní vztahy mezi sledovanými proměnnými a nalezenými rámci.

²²⁵ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>. [cit. 2024-02-17].

²²⁶ Tamtéž.

²²⁷ KEIMAR, Jaroslav. Mediální obraz Rytířů Kladno ve dvou barážích o extraligu ledního hokeje. Praha, 2021. 91 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. et. Mgr. Marta Chladová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/127374>.

Tabulka č. 4 – Schéma nalezených rámců



Zdroj: Autorka.

1.1 Frekvenční analýza

V procesu frekvenční analýzy pracovala autorka s kódovací knihou v programu Microsoft Excel, kde pomocí kontingenčních tabulek a grafů docházela k jednotlivým údajům, které zde budeme prezentovat. Nyní představme, jak byly početně zastoupeny jednotlivé rámce.

Tabulka č. 5 – Početní zastoupení rámců

RÁMEC 15 - (ÚSPĚCHY)	98	RÁMEC 14 - (PERSONIFIKACE DP)	9
RÁMEC 17 - (PORUCHA)	72	RÁMEC 4 - (ZLEHČOVÁNÍ)	9
RÁMEC 7 - (CELEBRITA)	60	RÁMEC 12 - (KOLEKTIVIZACE)	8
RÁMEC 8 - (NÁZOR SPOLEČNOSTI)	44	RÁMEC 2 - (SLABOST)	8
RÁMEC 16 - (COMEBACK)	34	RÁMEC 9 - (INFANTILIZACE)	7
RÁMEC 10 - (OBĚŤ)	33	RÁMEC 13 - (ROLE ŽENY)	6
RÁMEC 1 - (NENAPLNĚNÉ OČEKÁVÁNÍ)	27	RÁMEC 6 - (ZASTÁNÍ)	6
RÁMEC 5 - (VINÍK)	18	RÁMEC 3 - (SROVNÁVÁNÍ)	5
RÁMEC 18 - (EMOCE)	11	RÁMEC 11 - (SEXUALIZACE)	3

Zdroj: Autorka.

Jak je evidentní z tabulky č. 5, některé rámce byly zastoupeny ve vyšších desítkách výskytů, jiné se naopak objevovaly pouze v jednotkách. Autorka přesto považovala za důležité tyto méně početné rámce do analýzy zahrnout, jelikož poukazují na rozdíly v zobrazování a rámcování duševního zdraví jednotlivých sportovkyň. Vůbec nejčastěji (v necelých 63 % článků) byly zmiňovány úspěchy sledovaných sportovkyň, což pravděpodobně není překvapením, jelikož se jedná o historicky jedny z nejúspěšnějších sportovkyň jak ve světě v případě Simone Bilesové (méně v případě Naomi Ósakaové), tak v České republice v případě Gabriely Soukalové.

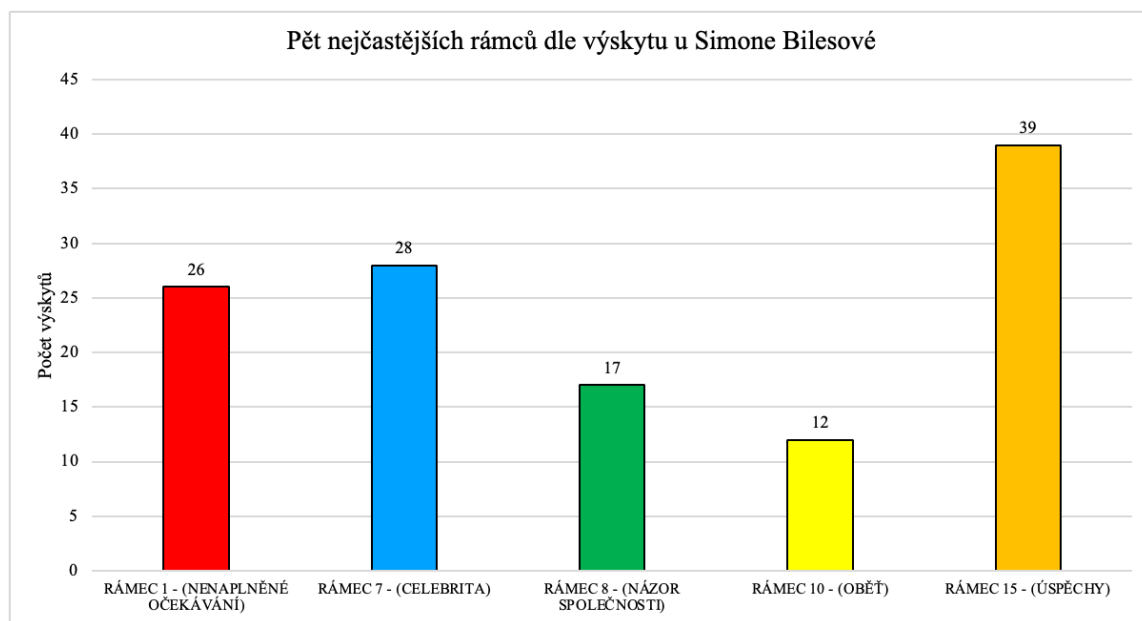
Druhý nejčastější způsob, jak byly texty rámovány, bylo pomocí konkrétní duševní poruchy / duševního problému daných sportovkyň. Necelá polovina všech zkoumaných jednotek (zhruba 46 %) tedy konkretizovala problém, kterým sledované sportovkyně trpí. Skutečnost, že ne všechny články tuto konkretizaci obsahovaly, může mít hned několik příčin – například stále přetrvávající tabuizace tématu duševních poruch nebo třeba nedostatek informací.

V tomto kontextu dodáme ještě údaj, že se média / autoři obrátili na odborníka z této oblasti pouze desetkrát z celkových 156 článků (šestkrát byl citován odborník v textech o Gabriele

Soukalové a čtyřikrát v textech o Simone Bilesové, u Naomi Ósakaové nebyl citován odborník ani jednou). Autorka tuto proměnnou zařadila zejména z toho důvodu, že se domnívá, že odborné hlasy pomáhají lepší / kvalitnější informovanosti a dá se pomocí nich předejít zbytečné stigmatizaci a soudům. Třetím nejvíce zastoupeným rámcem byl rámec celebrity (zhruba 38 %). Všechny tři sportovkyně jsou velice populárními osobami a lze tedy předpokládat, že se o nich bude tímto způsobem i informovat.

Kvantitativně jsme popsali tři nejfrekventovanější rámce, které jsme v našem výzkumu objevili. Chtěli jsme na tato data pouze poukázat, daleko zásadnější bude kvalitativní popis těchto a všech ostatních rámců, které jsme v této části vynechali. V další fázi jsme zvolili následující postup – pro každou ze tří sportovkyň jsme dohledali pět rámců, které se ve spojitosti s nimi nejčastěji objevovaly. Číslo pět jsme zvolili zejména z důvodu přehlednosti grafického znázornění dat. Rámce, které se objevily v jednotkách případů, budou zásadní opět hlavně při kvalitativním popisu.

Graf č. 1 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu u Simone Bilesové

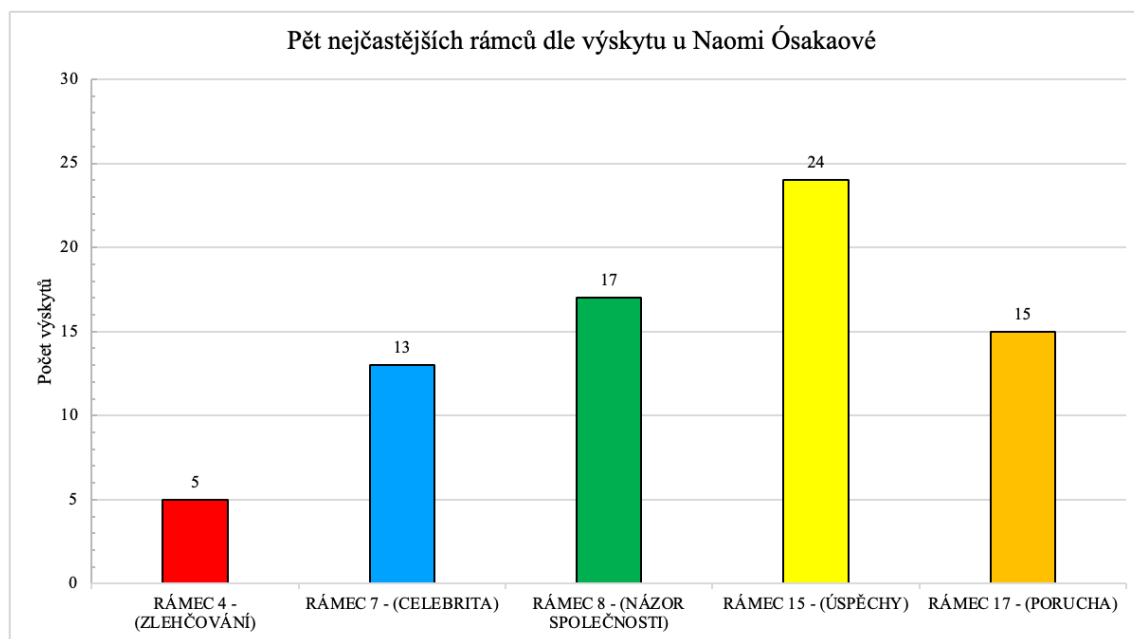


Zdroj: Autorka.

V případě Simone Bilesové rozhodně stojí za zmínku rámec č. 1, kterým se od ostatních sportovkyň výrazně odlišuje. Z celkových 27 výskytů byl tento rámec zastoupený šestadvacetkrát (cca 96 %) právě u americké gymnastky. Vysvětlením je fakt, který jsme popsali v teoretické části této diplomové práce (viz podkapitolu 3.1) – Simone Bilesová odstoupila z některých soutěží na LOH v Tokiu. I proto je u této sportovkyně rámec

„nenaplněné očekávání” nejvíce zastoupen v prvním sledovaném období. Jelikož se jednalo o vcelku šokující informaci, dává smysl, že média psala o nenaplněném očekávání, protože Bilesová byla aspirantkou na získání zlatých medailí. Ve výskytu tohoto rámce tkví hlavní rozdíl mezi Simone Bilesovou a dalšími sledovanými sportovkyněmi.

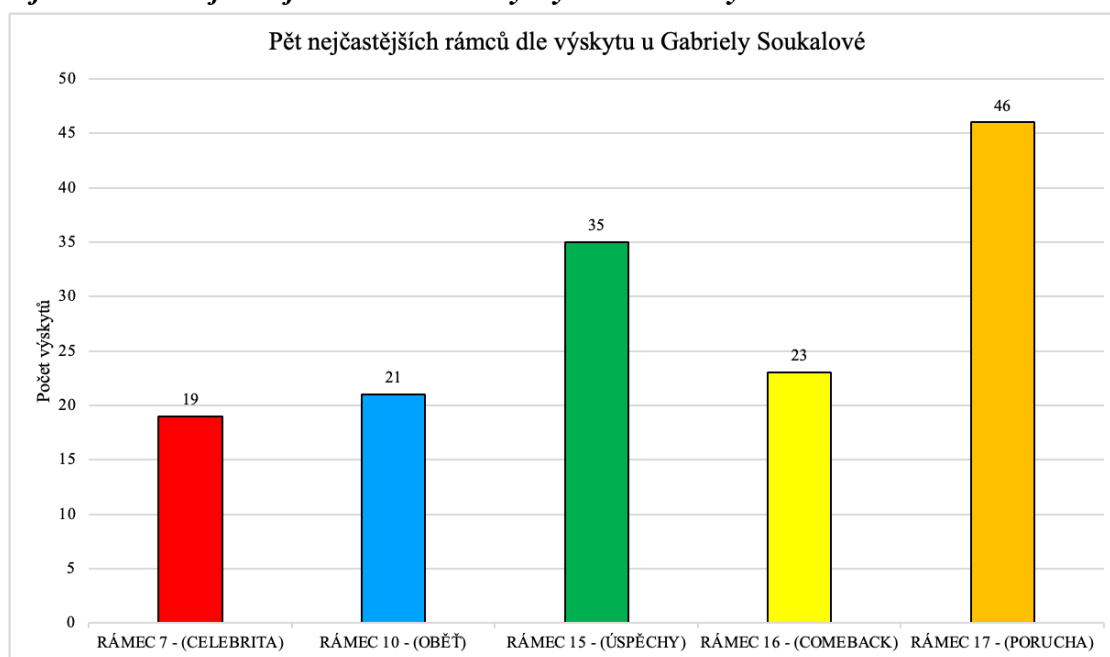
Graf č. 2 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu u Naomi Ósakaové



Zdroj: Autorka.

V případě Naomi Ósakaové nenacházíme výraznější rys, kterým by se od Bilesové či Soukalové odlišovala. Na detailnější nuance a méně zastoupené rámce, které byly pro Ósakaovou charakterističtější se zaměříme v kvalitativní části analýzy. Vzorek byl v jejím případě ale tím nejmenším (viz tabulku č. 2). Shrňme, že nejvíce byla Naomi Ósakaová zobrazována skrze své dosavadní úspěchy (viz graf č. 2), dále skrze názor, který na ní má společnost. Všechny tři rámce, které celkově obsahu dominovaly, se objevují mezi pěti nejčastějšími rámci právě u této japonské tenistky.

Graf č. 3 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu u Gabriely Soukalové



Zdroj: Autorka.

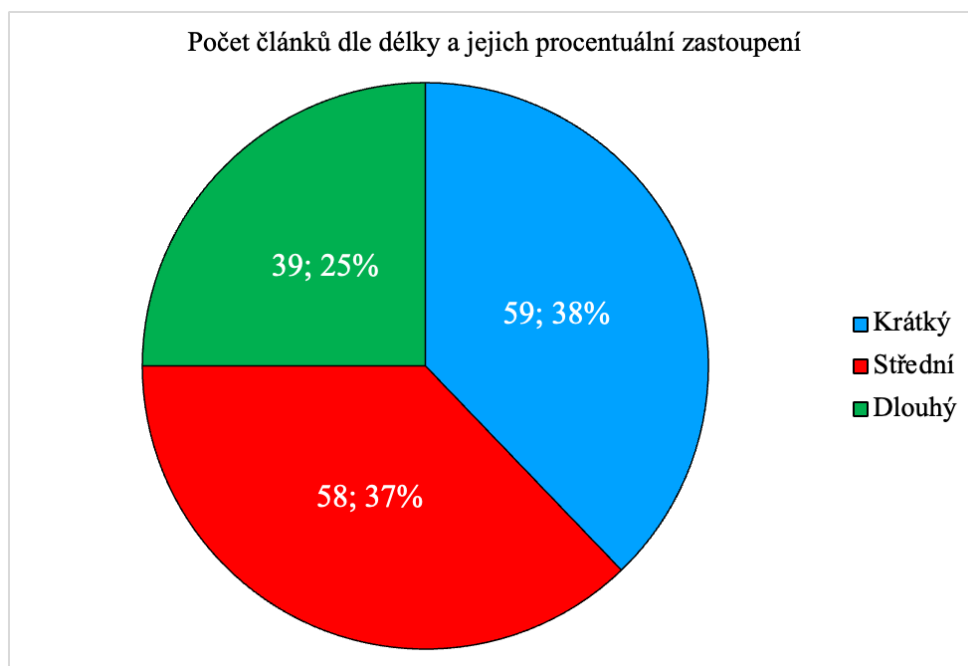
Stejně jako u Ósakaové, se také u Gabriely Soukalové mezi pěti nejčastějšími rámci objevují tři celkově nejzastoupenější. Zaměříme se ale nyní na rámec comebacku a oběti, které jsou v případě Soukalové zastoupeny nejvíce ze všech sportovkyň (68 % a 64 %). Je logické, že se oba rámce více vyskytovaly u této sportovkyně v prvním sledovaném období, jelikož je vzorek z něj podstatně větší (viz tabulku č. 2). Zároveň se v prvním období u Gabriely Soukalové více pracovalo s možností jejího návratu, protože v tu dobu nezávodila (nicméně neukončila kariéru) a její návrat do světového poháru byl obrovským tématem spolu s důvody, proč z něj odešla, což může být hlavní příčinou takto vysokého počtu výskytů. Jako oběť byla Soukalová nejvíce zobrazována pravděpodobně kvůli své knize, o které pojednávala teoretická část této práce (viz podkapitolu 3.3 první části). Blíže popíšeme jednotlivé rámce v kvalitativní analýze.

Kromě rámců samotných jsme ale v procesu frekvenční analýzy posuzovali rovněž i jiné proměnné, které jsme definovali v předchozí části této práce (viz kapitolu 4). Ty se nyní pokusíme číselně a graficky znázornit tak, aby co nejlépe poukázaly na zjištěná fakta. První touto proměnnou byla délka článků (viz graf č. 4). Nejvíce jsme v analýze zaznamenaly krátké články.²²⁸ Pouze o jeden článek méně měla však kategorie středních textů, nejméně

²²⁸ Pro jednotlivá kritéria dělení článků (přidělování hodnot krátký, střední, dlouhý) viz kapitolu č. 4 v předchozí části.

bylo o sportovkyních napsáno dlouhých příspěvků.

Graf č. 4 – Počet článků dle délky a jejich procentuální zastoupení

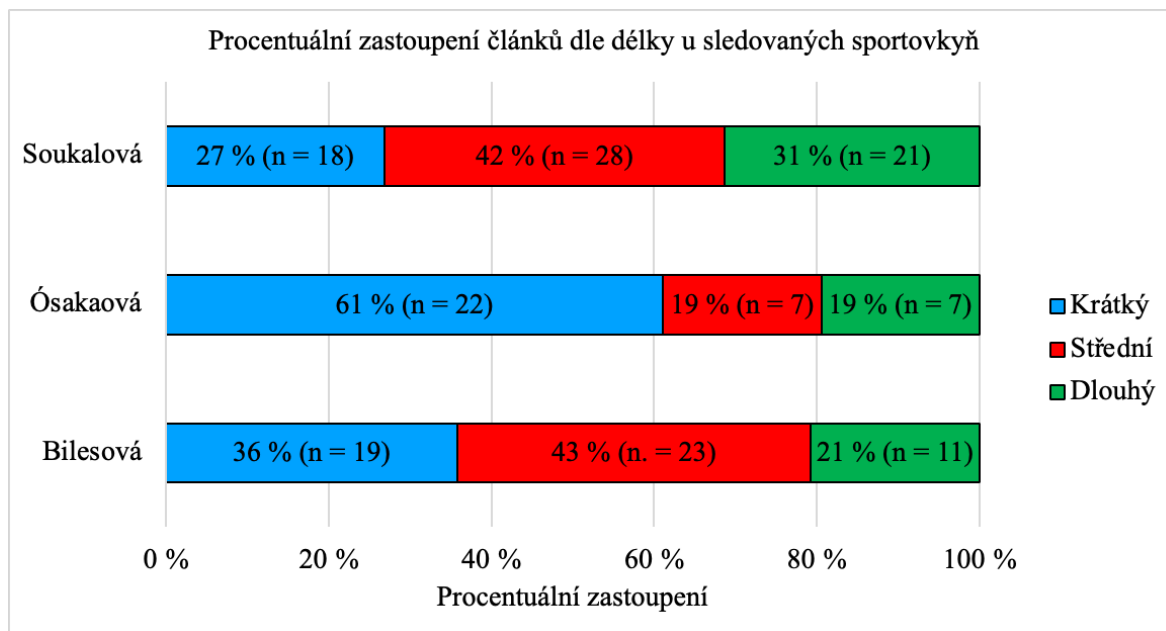


N = 156. Zdroj: Autorka.

Pokud bychom se měli zaměřit na jednotlivé sportovkyně, dojdeme k závěru, že v případě Simone Bilesové sledujeme 43% zastoupení středně dlouhých příspěvků, obsah o jejím duševním zdraví dále doplňovaly krátké texty (36 %) a poměrově nejméně bylo dlouhých textů (21 %). Největší část textů o Naomi Ósakaové tvořily krátké příspěvky (61 %), střední a dlouhé texty byly zastoupeny ve stejné poměru 19 % (viz graf č. 5). O duševním zdraví Gabriely Soukalové psala média ve středním rozsahu vzhledem k celkovému počtu článku publikovaných k tomuto tématu poměrově nejvíce – z 42 %. Významnou část tvořily také střední příspěvky, které reprezentovaly bezmála třetinu (31 %), obdobně na tom byly, co se týče zastoupení, také krátké texty (27 %).

Docházíme tedy k závěru, že dlouhé texty, vzhledem ke srovnání mezi jednotlivými sportovkyněmi, byly nejčastěji zastoupeny u Gabriely Soukalové. U Simone Bilesové dominovaly střední texty a u Naomi Ósakaové zase ty krátké.

Graf č. 5 – Procentuální zastoupení článků dle délky u sledovaných sportovkyň

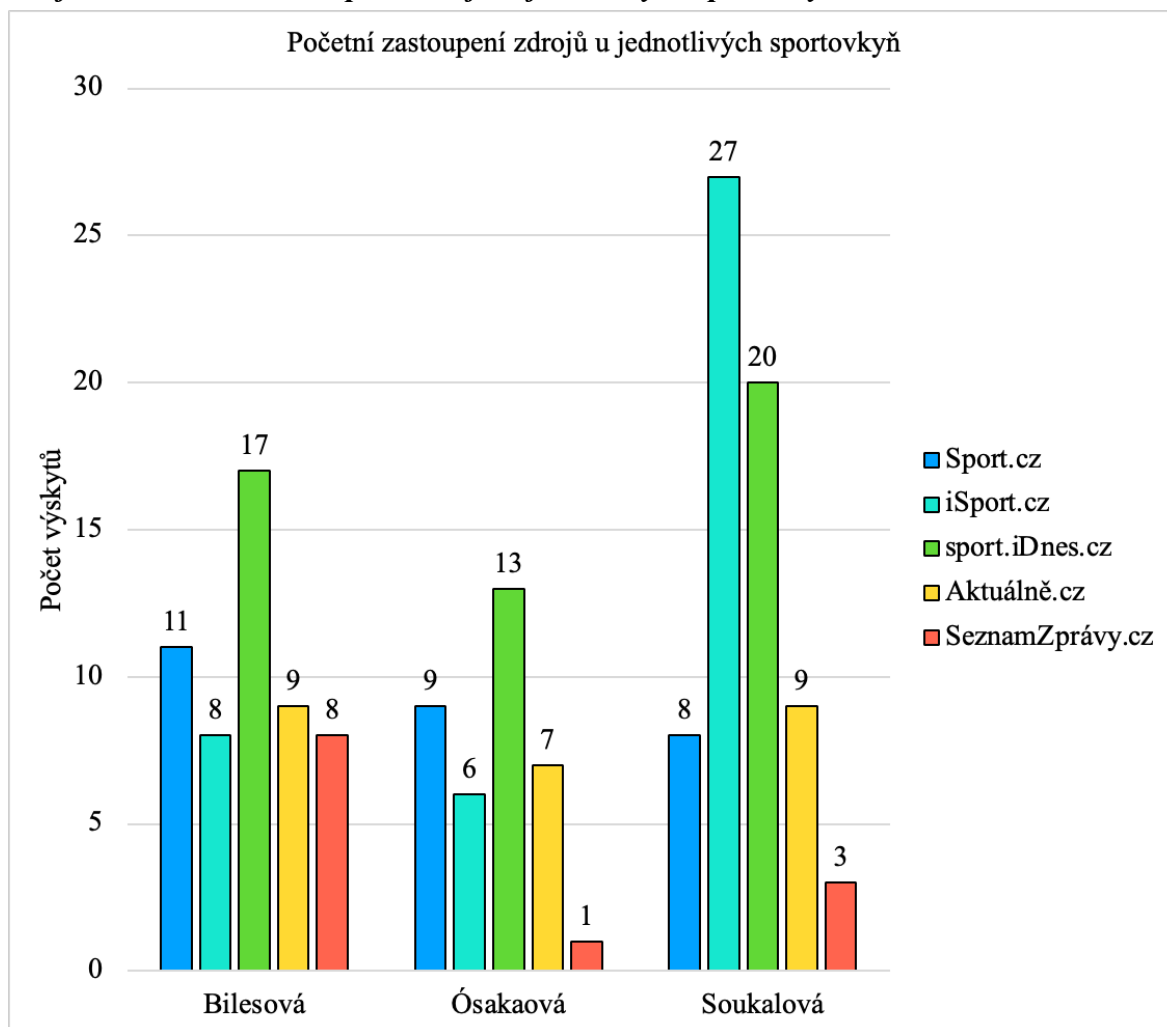


N = 156. Zdroj: Autorka.

Můžeme proto konstatovat, že se česká on-line média ve vyšším rozsahu a na větším prostoru věnovala právě jediné české sportovkyni zastoupené v našem výzkumu. Což může vypovídat i o celkové signifikanci, kterou Gabriela Soukalová v českém prostředí měla / má. Vzhledem k tomu, že je Soukalová českou sportovkyní, nejedná se o příliš překvapivé zjištění, neboť je vzhledem ke geografické blízkosti či důležitosti pro novináře atraktivnějším objektem zájmu.

Početní zastoupení sledovaných zdrojů (on-line platforem) jsme rozebrali již v předchozí části diplomové práce (viz tabulku č. 3). Na co jsme ale ještě v tomto ohledu neupozornili, je to, v jaké frekvenci se jednotlivé zdroje objevovaly u sledovaných sportovkyň (viz graf č. 6). Vůbec nejvíce psal o sledovaných sportovkyních Sport iDnes. Je také nejvíce zastoupeným zdrojem u Simone Bilesové a Naomi Ósakaové. Pouze v případě Gabriely Soukalové dominuje v tomto kritériu iSport.cz, který o duševním zdraví české sportovkyně pojednával nejčastěji a často až s bulvárním podtextem, o čemž bude dále řeč v následující kapitole. Žádné další sportovkyni se iSport.cz nevěnoval v takovém měřítku.

Graf č. 6 – Početní zastoupení zdrojů u jednotlivých sportovkyň



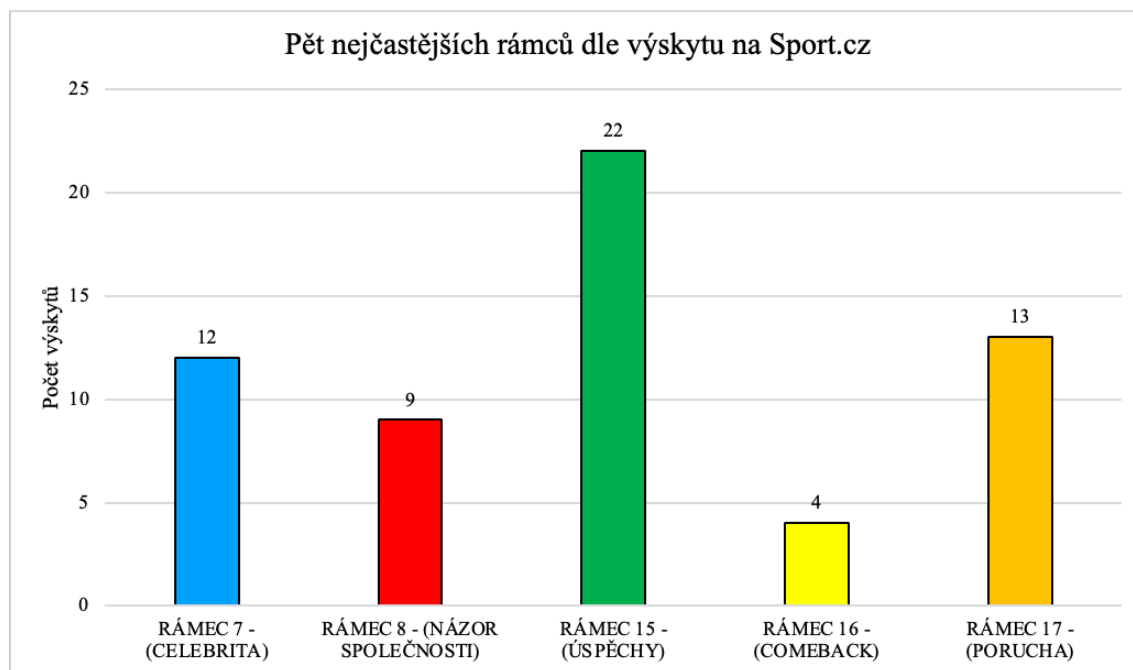
N = 156. Zdroj: Autorka.

Vůbec nejméně zastoupeným zdrojem byly Seznam Zprávy následované serverem Aktuálně.cz. Jelikož se nejedná o primárně sportovní servery, menší počet článků se jeví jako logický. Zatímco Aktuálně.cz informovalo o sledovaných sportovkyních a jejich duševním zdraví takřka ve stejném poměru (9:7:9), Seznam Zprávy nejvíce psaly o Simone Bilesové. Jako příčina tohoto výkyvu se nabízí zejména přesah, který celá událost okolo gymnastky měla – jak bylo zmíněno v teoretické části (viz podkapitolu 3.1), Bilesová otevřela téma duševního zdraví sportovců a duševního zdraví ve společnosti obecně, díky čemuž měla její vyjádření celospolečenský přesah.

Jako doplňující informaci jsme rovněž zahrnuli to, jaké rámce se ve sledovaných zdrojích nejčastěji objevovaly (viz grafy č. 7, 8, 9, 10, 11). Ve všech pěti zdrojích byl nejčastějším

rámec úspěchu. Pouze v případě Seznam Zpráv (viz graf č. 11²²⁹) měl tento rámec stejné zastoupení jako rámec celebrity. Kromě dvou platforem, které nejsou ryze sportovní (Aktuálně.cz a Seznam Zprávy), kopírují rámce ve sledovaných zdrojích celkový výskyt rámců čili třemi nejčastějšími rámci byly u tří zbývajících online serverů rámec úspěchu, poruchy a celebrity.

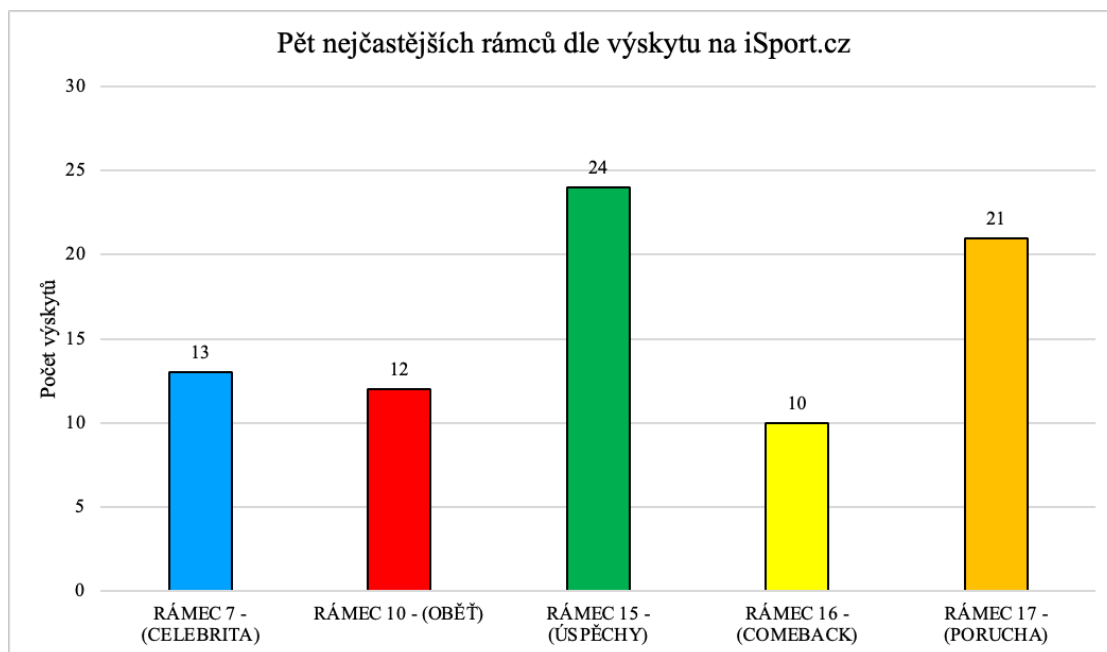
Graf č. 7 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na Sport.cz



Zdroj: Autorka.

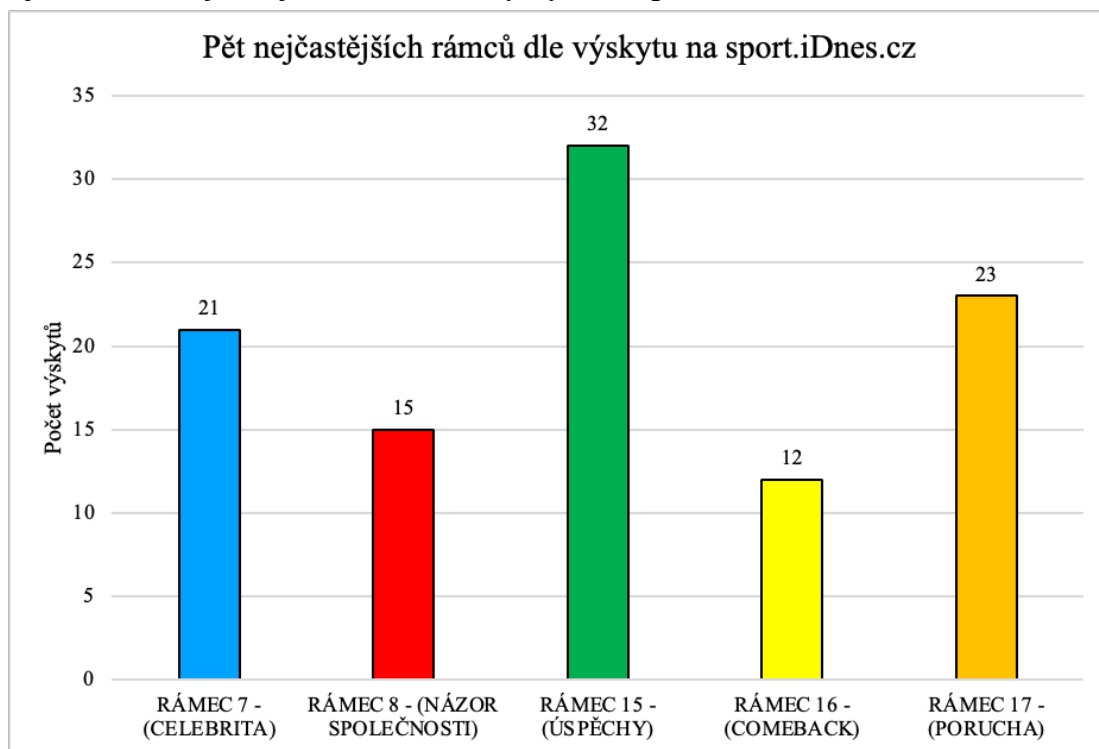
²²⁹ Do grafu č. 11 jsme zahrnuli pět nejčastějších rámců v daném zdrojů spolu se všemi rámci, které se vyskytovaly ve stejném počtu, proto je výsledný počet sloupců sedm.

Graf č. 8 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na iSport.cz



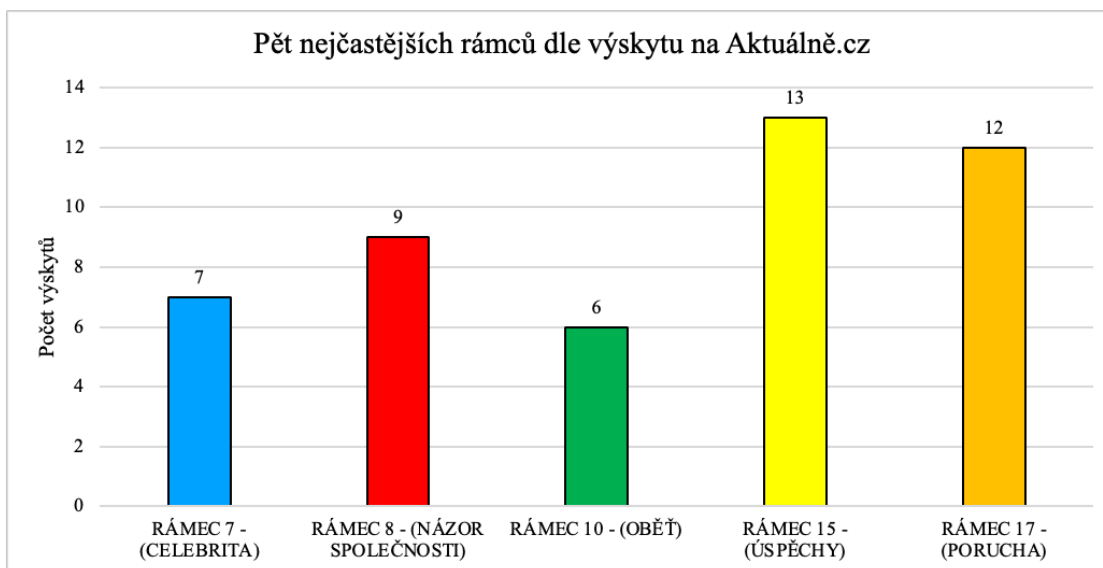
Zdroj: Autorka.

Graf č. 9 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na sport.iDnes.cz



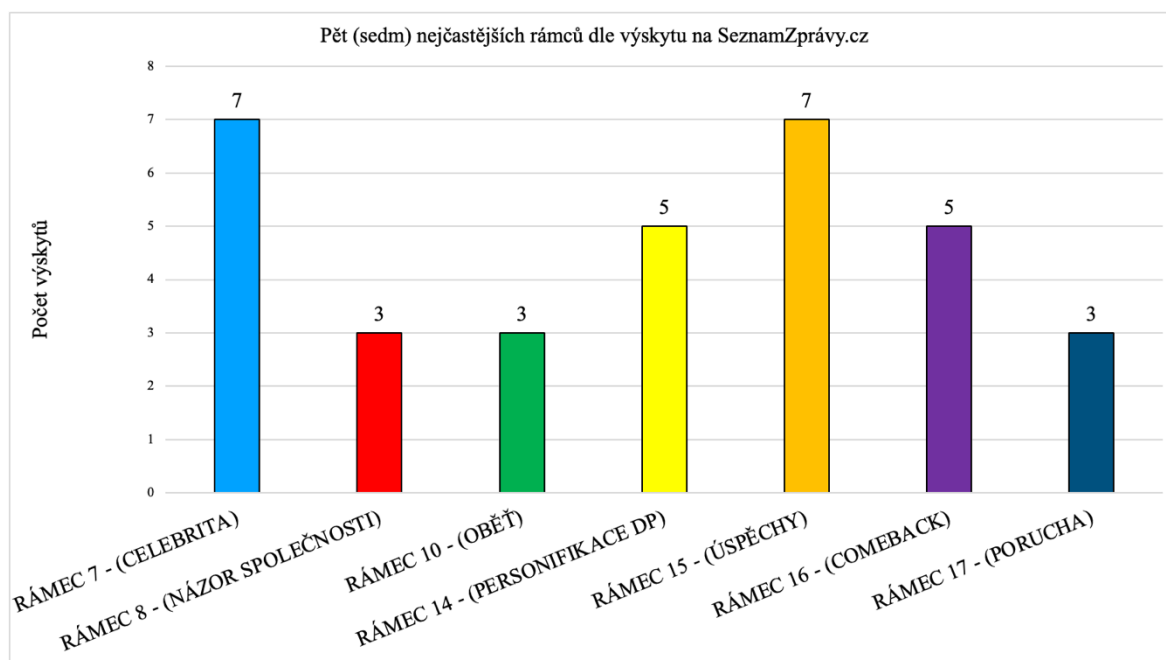
Zdroj: Autorka.

Graf č. 10 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na Aktuálně.cz



Zdroj: Autorka.

Graf č. 11 – Pět (sedm) nejčastějších rámců dle výskytu na SeznamZprávy.cz



Zdroj: Autorka.

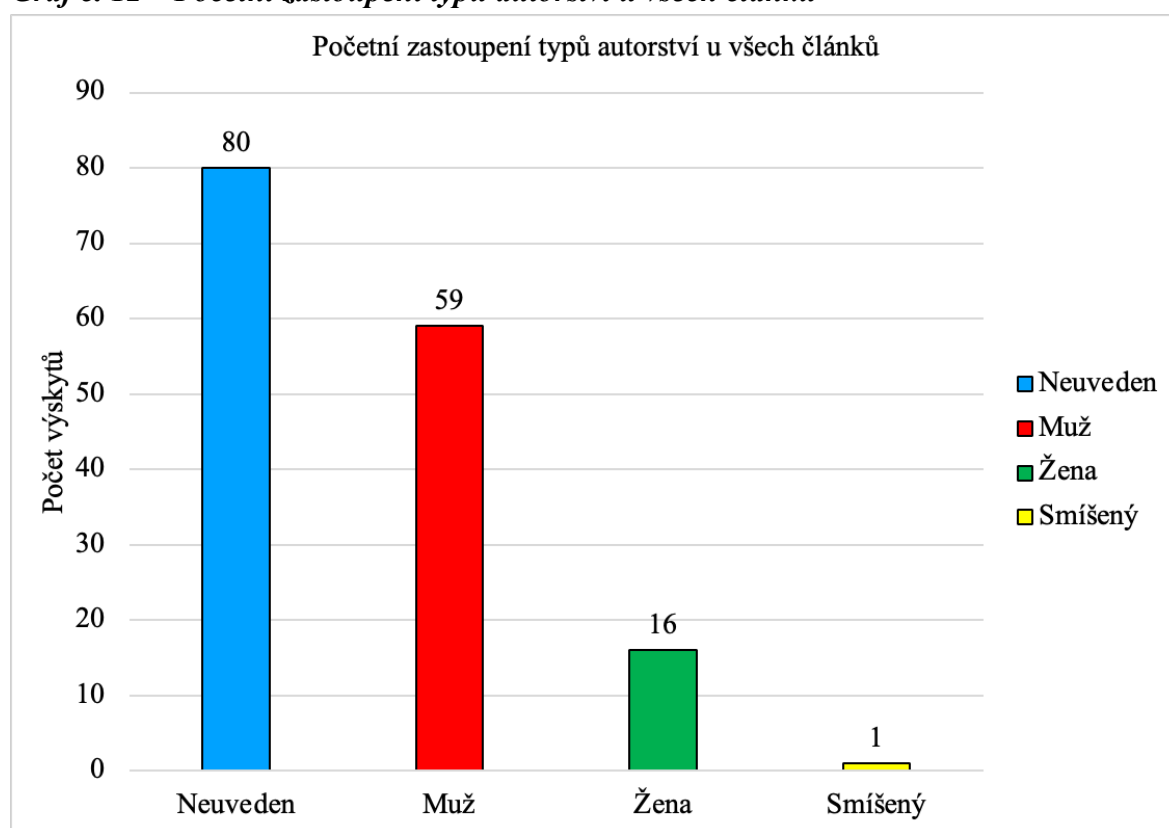
Ve zbývajících dvou rámcích se dále kopírovaly Sport.cz a sport.iDnes.cz, kde byly čtvrtým a pátým nejčastějším rámcem názor společnosti a comeback. V případě třetího sportovního serveru iSport.cz se jednalo o rámec oběti a comebacku.

Na Aktuálně.cz byl kromě rámce úspěchu a poruchy (jako u tří sportovních zdrojů) třetím nejčastějším rámcem názor společnosti, dvěma nejméně frekventovanými byly rámec celebrity a oběti. Seznam Zprávy jako jediný zdroj nemají v top třech rámcích zastoupený

rámec poruchy. Podobně jako jiné zdroje v nich jsou nicméně zastoupené rámce úspěchů a celebrity. Stejně zastoupení měl v tomto zdroji rámec personifikace, duševní poruchy a comebacku (pět výskytů), stejně tak rámec názoru společnosti, oběti a právě poruchy (tři výskyty).

Jedním z dalších posuzovaných kritérií bylo autorství. Sledovali jsme, jak moc jsou v případě našeho vzorku zastoupeni autoři / autorky, či zda byl vůbec autor u článku uveden (viz graf č. 12).

Graf č. 12 – Početní zastoupení typů autorství u všech článků



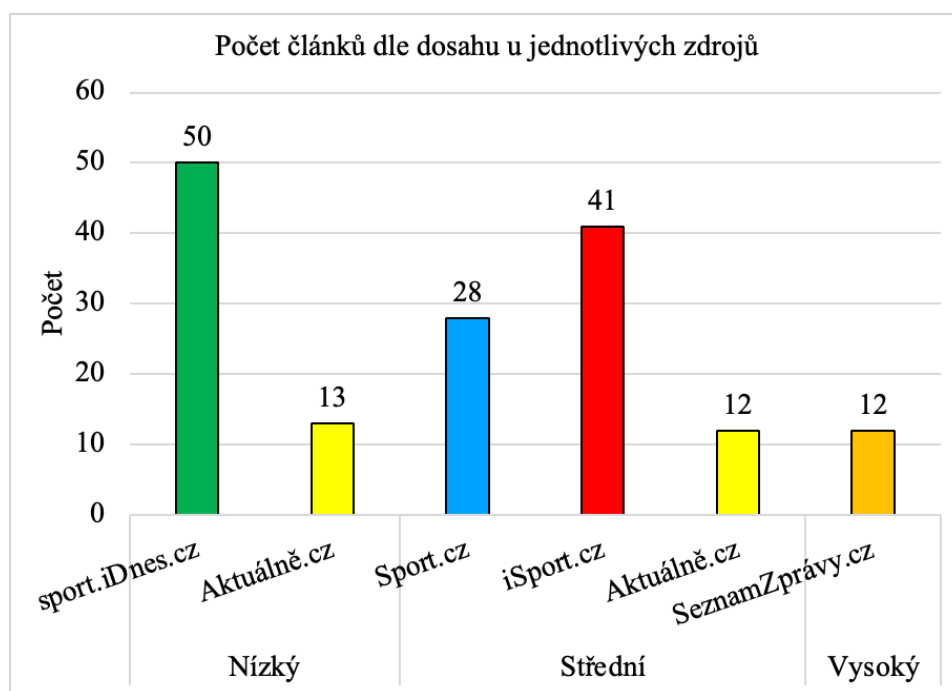
N = 156. Zdroj: Autorka.

U naprosté většiny textů nebyl uveden autor (zhruba 51 %). Jako chybějící autor byl označen i ten článek, kde byly například uvedeny iniciály autora, dle kterých se ale nedalo dopátrat celé jméno. Stejně tak byly označeny i články, kde byla jako zdroj uvedena Česká tisková kancelář (ČTK). Z priznaných autorů bylo nejvíce mužů (cca 38 %), ženské autorky byly podepsány pod pouhými šestnácti texty (10 %). Jednou jsme zaznamenali případ smíšeného autorství, kdy se na textu podílel jak muž, tak žena. Příčinou tohoto trendu může být samozřejmě to, že novinařina, potažmo sportovní novinařina, byla a je zejména mužskou

doménou, což potvrzuje například výzkum Horkyho a Nielanda.²³⁰ Autorství samotné může být také ukazatelem kvality sledovaných textů, o které pojednáme v další kapitole.

Jako proměnnou navíc jsme zařadili dosah v metrice GRP. Rozhodli jsme se sledovat, kolik článků a v jakých zdrojích mělo nízký, střední nebo vysoký dosah (viz graf č. 13). Jediné články s vysokým dosahem byly publikovány na serveru Seznam Zprávy. Na Aktuálně.cz se zveřejňovaly jak příspěvky s nízkým, tak středním dosahem. ISport.cz a jeho texty měly vždy střední dosah, stejně na tom byl Sport.cz. Lze konstatovat, že obecně nejnižší dosah měly články publikované na Sport iDnes.

Graf č. 13 – Počet článků dle dosahu u jednotlivých zdrojů



N = 156. Zdroj: Autorka.

Stejně tak jsme kritérium dosahu vztáhli na jednotlivé rámce, což lze vidět v tabulce č. 6, která ukazuje řazení jednotlivých rámců dle jejich výskytu v každé ze tří kategorií dosahu. Jako klíč k pochopení tabulky uveďme, že například rámec úspěchu měl zejména střední dosah, zatímco rámec personifikace duševní poruchy měl dosah spíše vysoký.

²³⁰ HORKY, Thomas a NIELAND, Jörg-Uwe. *International sports press survey 2011: quantity and quality of sports reporting*. Norderstedt: BoD-Books on Demand, 2013. ISBN 978-3-7322-7886-2.

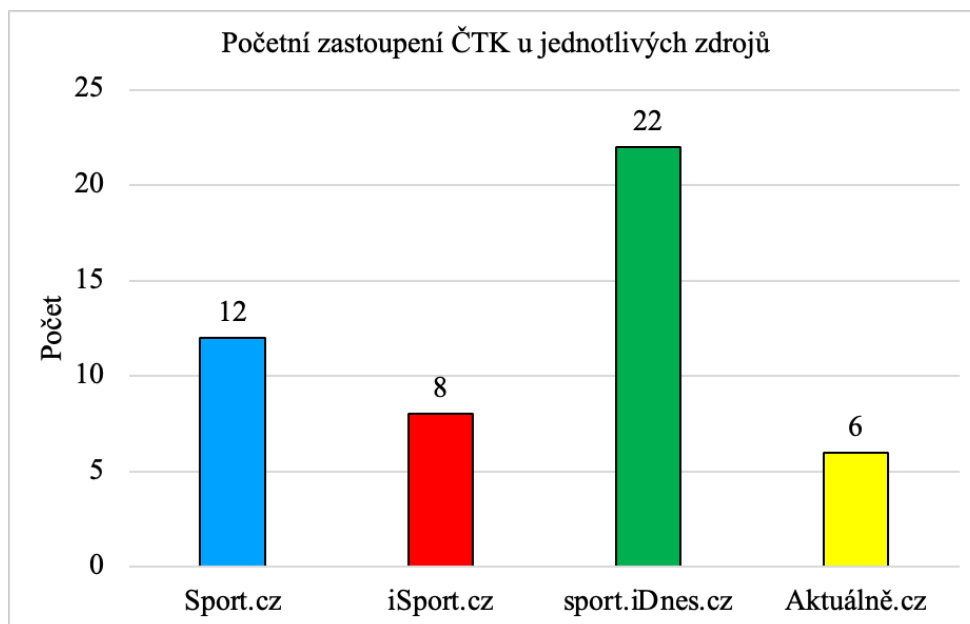
Tabulka č. 6 – Jednotlivé rámce a jejich dosahy

Popisky řádků	Nízký	Střední	Vysoký
RÁMEC 11 - (SEXUALIZACE)	0	3	0
RÁMEC 14 - (PERSONIFIKACE DP)	1	3	5
RÁMEC 13 - (ROLE ŽENY)	2	4	0
RÁMEC 12 - (KOLEKTIVIZACE)	3	3	2
RÁMEC 4 - (ZLEHČOVÁNÍ)	3	6	0
RÁMEC 6 - (ZASTÁNÍ)	4	1	1
RÁMEC 3 - (SROVNÁVÁNÍ)	4	1	0
RÁMEC 9 - (INFANTILIZACE)	5	2	0
RÁMEC 2 - (SLABOST)	6	2	0
RÁMEC 18 - (EMOCE)	7	4	0
RÁMEC 5 - (VINÍK)	8	10	0
RÁMEC 10 - (OBĚŤ)	12	18	3
RÁMEC 1 - (NENAPLNĚNÉ OČEKÁVÁNÍ)	12	13	2
RÁMEC 16 - (COMEBACK)	15	14	5
RÁMEC 8 - (NÁZOR SPOLEČNOSTI)	19	22	3
RÁMEC 7 - (CELEBRITA)	25	28	7
RÁMEC 17 - (PORUCHA)	31	38	3
RÁMEC 15 - (ÚSPĚCHY)	38	53	7

Zdroj: Autorka.

Pro zajímavost jsme rovněž chtěli porovnat, jak často a které zdroje využívají zpravodajství ČTK, což znázorňuje graf č. 14. Celkově bylo ČTK využito u 48 z celkových 156 výzkumných jednotek (cca 31 %). Vůbec nejvíce ho využíval Sport iDnes, u kterého bylo ČTK využito bezmála z poloviny (44 %). V žádném jiném sledovaném médiu nebylo procentuální využití ČTK takto vysoké.

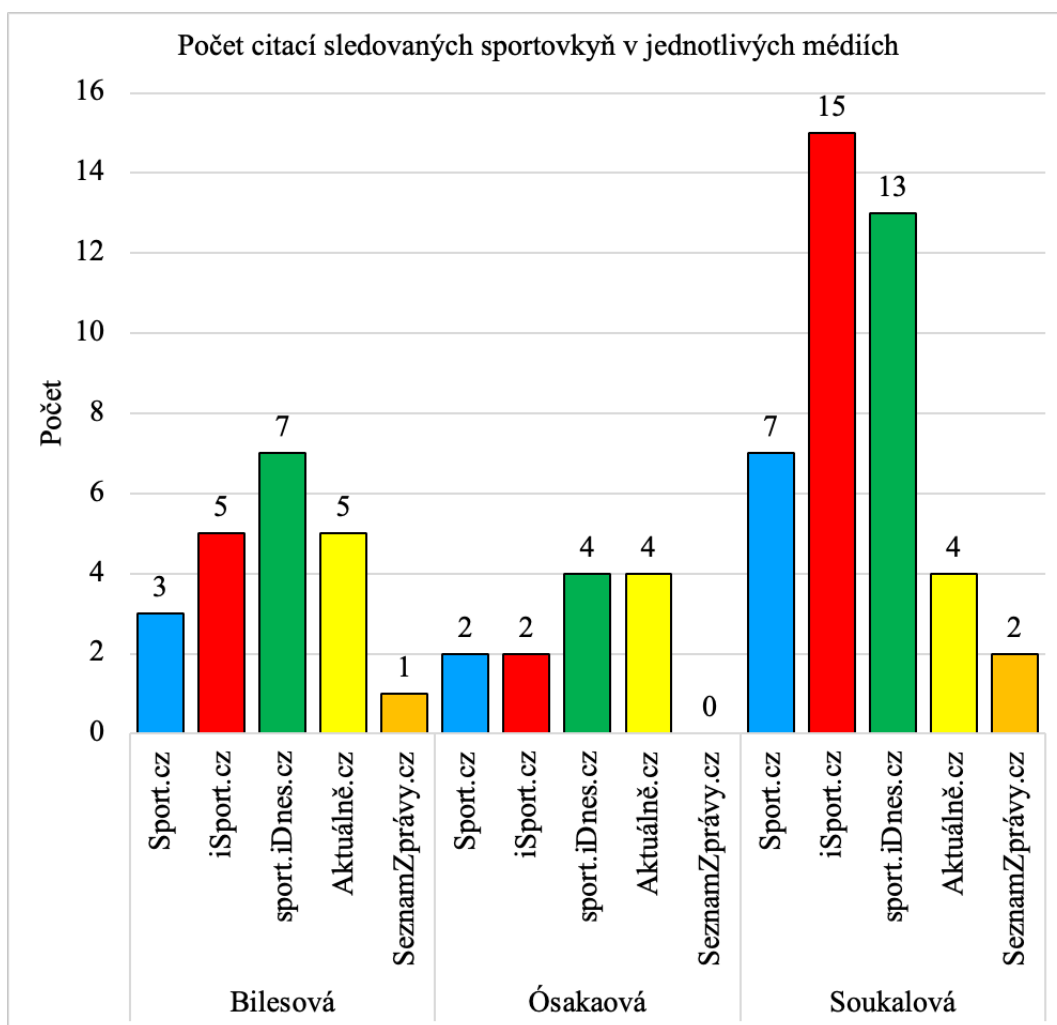
Graf č. 14 – Početní zastoupení ČTK u jednotlivých zdrojů



N = 48. Zdroj: Autorka.

Poslední proměnnou, kterou v této části rozebereme, je početní zastoupení citací sportovkyň samotných. Jelikož články pojednávaly o jejich duševním zdraví, a tedy o velmi citlivém tématu, je dobré sledovat, kolikrát se média obrátila na sportovkyně s žádostí o vyjádření / kolikrát jejich vyjádření použila.

Graf č. 15 – Počet citací sledovaných sportovkyň v jednotlivých médiích



N = 74. Zdroj: Autorka.

Ani ne polovina všech textů, které jsme podrobili analýze, zahrnula citaci sportovkyně, které se článek týkal (zhruba 47 %). Sport iDnes toto číslo bezmála kopíruje – sportovkyně citoval ve 48 % svých textů. Poměrově nejvíce citoval sledované sportovkyně iSport.cz – ve zhruba 54 % svých článků. Následovaný je serverem Aktuálně.cz s 52 %, Sport.cz je s 43 % druhou nejméně citující platformou. Vzhledem k malému počtu výzkumných jednotek ze serveru Seznam Zpráv je v něm zastoupeno také poměrově nejméně citací sportovkyň (25 %).

Po prezentaci kvantitativních dat se dále posuneme k jejich protějšku – kvalitativní analýze, která se bude blíže zabývat podobami jednotlivých rámců a bude naše teze dokládat konkrétními příklady. V závěrech výzkumu se následně pokusíme tyto dvě části více propojit a nalézt mezi nimi další signifikantní souvislosti.

1.2 Analýza rámců

1.2.1 Hodnotící rámce

První kategorií, kterou lze nazvat obecným rámcem, jsou **rámce hodnotící**. Ty definujeme jako takové rámce, pomocí nichž je v analyzovaných textech přítomno zaujetí stanoviska k danému tématu. Nejednalo se o nejvíce zastoupenou skupinu rámců v případě našeho vzorku, přesto jsme ale určité postoje médií / autorů vyzorovali (zejména ve vztahu ke Gabriele Soukalové). Pod tuto zastřešující kategorii jsme dále přiřadili celkem sedm dílčích specifických rámců, které nyní popíšeme.

1.2.1.1 Nenaplněné očekávání

Jak bylo již řečeno v podkapitole č 1.1, rámec **nenaplněného očekávání** se z 27 celkových výskytů objevil šestadvacetkrát u Simone Bilesové, což je dáno jejím odstoupením z několika disciplín na olympijských hrách v Tokiu (a nejvíce byl tento rámec tedy přítomný v prvním sledovaném období). Jedná se tak o rámec, který tuto konkrétní sportovkyni od těch ostatních nejvýrazněji odlišuje.

Rámec nenaplněného očekávání se objevoval jak v textech samotných, tak ale třeba i v titulcích. Sport iDnes použil například titulek: „*Bilesová vzdala další závod. Nebude obhajovat zlato ani na prostných*“²³¹, později po návratu Bilesové do soutěže použilo Aktuálně.cz například tuto formulaci: „*Překonala psychický blok? Bilesová po sérii odhlášení zkusí alespoň kladinu*“²³². Oba titulky implikují, že Simone Bilesová nedosáhla výsledku, který od ní společnost očekávala.

Texty samotné ještě toto téma více rozvíjely z hlediska toho, čeho mohla Bilesová dosáhnout a o co kvůli absenci na soutěžích přišla, iSport.cz v perexu článku napsal: „*Chtěla se zapsat do historie. Americká sportovní gymnastka Simone Bilesová (24) si přála napodobit Larisu Latyninovou a Věru Čáslavskou, které jako jediné dokázaly ovládnout víceboj na dvou olympiádách za sebou. A přeskočit je v počtu zlatých medailí. Nepovede se jí to. Po*

²³¹ Bilesová vzdala další závod. Nebude obhajovat zlato ani na prostných. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/tokio-2021/bilesova-olympiada-tokio.A210801_062118_oh-ostatni-sporty_ald. [cit. 2025-02-26].

²³² Překonala psychický blok? Bilesová po sérii odhlášení zkusí alespoň kladinu. Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/olympijske-hry/prekonala-psychicky-blok-bilesova-po-serii-odhlaseni-zkusi-a/r~8297e75af37211eba7d80cc47ab5f122/>. [cit. 2025-02-26].

odstoupení z týmové soutěže vzdala i páteční víceboj.”²³³ Příklad ilustruje to, jak o odstoupení Bilesové referovala média v naprosté většině případů – informace a způsob jejich podání se mezi jednotlivými zdroji příliš nelišil.

V jediném případě se tento rámec objevil také u jiné sportovkyně než u Simone Bilesové. Matěj Tomíček popsal v textu pro Sport iDnes závodní pauzu Gabriely Soukalové následovně: „*Když se loni na světovém šampionátu v Hochfilzenu stala mistrní světa, k její sportovní nesmrtelnosti už chybělo pouze jedno zlato – to olympijské. Právě na hrách v Koreji měla její kariéra vrcholit. Jenže posledním závodem Koukalové byl 19. března hromadný závod v Oslu, kde doběhla druhá. Od té doby se trápila.*“²³⁴ Článek tak v této pasáži Gabrielu Soukalovou rámuje jako sportovce, od kterého se čekalo více, k čemuž ale nikdy nedošlo. Sledujeme tedy vysokou podobnost ve formě tohoto rámce u obou sledovaných sportovkyň – nenaplněné očekávání se tak vždy vztahovalo na sportovní úspěch, kterého nebyly Bilesová či Soukalová schopny dosáhnout.

1.2.1.2 Slabost

Rámec **slabosti** chápeme jako ten, díky kterému jsou sportovkyně zobrazovány jako slabé z důvodu jejich duševních problémů. Celkem jsme tento rámec zaznamenali osmkrát – čtyřikrát u Simone Bilesové, dvakrát u Naomi Ósakaové a dvakrát u Gabriely Soukalové. Zajímavým poznatkem je to, že se v případě americké gymnastky tento rámec vyskytoval až v druhém sledovaném období. Texty se ale vracejí k událostem z Tokia: „*Po psychickém bloku a kolapsu v olympijském Tokiu 2021, kde si ve vzduchu zčistajasna připadala dezorientovaná a vystrašená, odstoupila v Japonsku z většiny soutěží a hovořila o konci kariéry*“²³⁵ napsal pro Sport iDnes Tomáš Macek.

Text i dále pojednává o Bilesové jako o vyděšené nebo o tom, jak jí vysadil mozek. I úryvek samotný díky slovům „kolaps“ a „vystrašená“ vykresluje a rámuje gymnastku jako slabšího

²³³ ŠIMEK, Květoslav. *Superhvězdu bolí duše. Těžké dětství Bilesové, alkohol i drogy u matky*. Online. In: ISport.cz. 2021. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-olympijske-hry-letni-olympijske-hry-2021-sportovni-gymnastika-na-loh-2021/399779/superhvězdu-boli-duse-tezke-detstvi-bilesove-alkohol-i-drogy-u-matky.html>. [cit. 2025-02-26].

²³⁴ TOMÍČEK, Matěj. *Koukalová prolomila mlčení: Viděli ve mně zrádce, měla jsem úzkosti*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-prolomila-mlceni-o-tymu-o-rybarovi-o-problemech-s-lytky.A180321_182522_biatlon_mt2. [cit. 2025-02-26].

²³⁵ MACEK, Tomáš. *Jste sobecký sociopat, slyšela také. Jak znovuzrozená Bilesová vrátila kritiku*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/pariz-2024/simone-bilesova-gymnastika-usa-tri-zlate-medaile.A240807_200616_olympiada-paris-2024_mama. [cit. 2025-02-26].

jedince, a to i přesto, že od oné události uběhly již čtyři roky a přesto, že článek jinak pojednává také o jejím znovuzrození a má také pozitivní vyznění. Je otázkou, zda autor Bilesovou v úryvku parafrázuje či nikoli a zda je případně výběr těchto konkrétních parafrází na místě. Dle našeho názoru i výběr parafrází přispívá k celkovému zarámování sportovkyně, což dokazuje právě představený úryvek.

Zřejmě nejvýrazněji se tento rámec projevil v případě tenistky Naomi Ósakaové. Budeme zde prezentovat texty, které jsme s ohledem na všechny nalezené rámce zařadily k článkům, které měly nejsilnější negativní vyznění. Příspěvek Jana Jarocho pro iSport.cz není veden jako komentář, přesto tak svou volnou formou a neskrývaným hodnocením působí, když už v titulku píše: „*Kauza Ósakaová: Když na to nemáš, raději nehraj.*“²³⁶

Celý článek rámuje Ósakaovou jako duševně slabou sportovkyni, která není ochotna čelit kritice novinářů: „*Jestliže hrajete tenis, přijímáte tuhle práci se vším všudy. S pěkným platem i povinnostmi, jež z ní plynou. I ty jsou součástí byznysu. A pakliže je stále standardem, že komunikace s fanoušky neprobíhá jen prostřednictvím sterilních postů na sociálních sítích, ale jejím základem je konfrontace s dotazy novinářů, je fér vůči svému sportu a všem ostatním hráčům i hráčkám tenhle džob dělat do poslední tečky.*“²³⁷

Celý text poté autor uzavírá tím, že celou problematiku vztáhne v podstatě na sebe / svou profesi: „*Co byste poradili novináři v Paříži, jemuž se stýská po rodině, denně dělá dvanáctihodinové šichty, pere se s uzávěrkou a stresuje se tím, jak bude nakvašená tenistka/tenista odsekávat? Tak svoji práci nedělej, když na to nemáš! To samé se ukrádá na jazyk při kauze Ósakaová*“²³⁸ Japonskou tenistku a její duševní zdraví tak autor bagatelizuje a nepřikládá jejím problémům důležitost, je to podle něj zkrátka její problém.

Karel Knap pro Sport iDnes volil silná slova, když popisoval jednání a vystupování Ósakaové před veřejností: „*Ósakaová působí při rozhovorech jako křehká bytost s mňoukavým hlasem.*“²³⁹ nebo „*Načež ona na pódiu pípla: „Můžu odejít? Cítím, že se*

²³⁶ JAROCH, Jan. *Kauza Ósakaová: Když na to nemáš, raději nehraj.* Online. In: iSport.cz. 2021. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/muj-isport-blogy-redaktori-jan-jaroch/397230/kauza-osakaova-kdyz-na-to-nemas-radeji-nehraj.html>. [cit. 2025-02-26].

²³⁷ Tamtéž.

²³⁸ Tamtéž.

²³⁹ KNAP, Karel. *Naomi vs. tenis. Superstar se vzbouřila proti systému. Ale záhy boj vzdala.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/naomi-osakaova-humbuk-odstoupeni-roland-garros.A210531_213344_tenis_ten. [cit. 2025-02-26].

rozpláču. ‘A se slzami v očích opustila místnost.’²⁴⁰ Zvolená slovní spojení jako „křehká bytost s mňoukavým hlasem“ a „pípla“ nevyhnutelně rámuje tenistku jako slabou. Podobně jako předchozí citovaný novinář i Knap ve svém textu celý problém znevážil a zlehčil, když napsal: „Tiskovky totiž vůbec nepřipomínají grilování lumpů a darebaček. Reportéři bývají zdvořilí, obvykle projevují soucit,“²⁴¹ reakce sportovkyně je pro něj nepochopitelná, a proto je Ósakaová zarámována jako slabá.

I u Gabriely Soukalové se objevil rámeček slabosti u jednoho z obecně nejvýraznějších textů, které byly součástí našeho výzkumného vzorku. Jedná se o glosu, kterou pro Sport.cz napsal Zdeněk Pavlis a která pojednává o přerušení kariéry nejznámější české biatlonistky. Autor hned v prvním odstavci připomíná vyhlášení ankety Sportovec roku, kterou Soukalová ovládla: „...ale také z trochu éterické bytosti připomínající v onen slavnostní večer v pražském hotelu Hilton pocuchaný uzlíček nervů. Zoufale se brání, aby nevyslovila nic z pravdy o sobě, svém dalším směřování a své budoucnosti.“²⁴²

Z úryvku je patrné, že je Soukalová v tomto případě rámována jako slabá, možná až bezmocná. Ačkoli se jedná o glosu, která je svou povahou více subjektivním a hodnotícím útvarem, text vyznívá velice výrazně v neprospěch Soukalové. V glose jsme totiž našli hned několik rámců, které bychom mohli souhrnně pojmenovat jako negativní a o kterých se zmíníme ještě v dalších dílčích podkapitolách.

1.2.1.3 Srovnávání

Tento konkrétní rámeček (**srovnávání**) je nutné odlišit zejména ve vztahu k dalšímu nalezenému rámcu – kolektivizaci, která je součástí kategorie sociálních rámců (viz podkapitolu 1.2.2). Ačkoli se mohou na první pohled zdát podobné, jejich chápání a definice jsou odlišné. Srovnávání jsme identifikovali v těch situacích a textech, ve kterých byla situace a sledovaná sportovkyně negativně srovnávána s jinými sportovci či sportovkyněmi, zatímco kolektivizace byla kódována v případě, že se na duševní problémy sledované sportovkyně reagovalo podobným případem jiného sportovce či sportovkyně a jedná se tak

²⁴⁰ KNAP, Karel. *Naomi vs. tenis. Superstar se vzbouřila proti systému. Ale záhy boj vzdala*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/naomi-osakaova-humbuk-odstoupeni-roland-garros.A210531_213344_tenis_ten. [cit. 2025-02-26].

²⁴¹ Tamtéž.

²⁴² PAVLIS, Zdeněk. *GLOSA: Královny odcházejí s noblesou. VIP královně Gabriele scházela*. Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-glosa-kralovny-odchazeji-s-noblesou-vip-kralovne-gabriele-schazela-982055>. [cit. 2025-02-26].

spíše o pozitivní tendenci. Jinými slovy, kolektivizace poukazuje na to, že se nejedná o ojedinělou událost, ale že duševními problémy trpí i jiní lidé a jedná se spíše o rámeček pozitivní.

Lépe doplní náš výklad konkrétní ukázkou. Například u Simone Bilesové jsme ani jednou nezaznamenali tendenci srovnávání, zatímco kolektivizace se u ní objevila několikrát (o tom více v podkapitole 1.2.2.5). Daleko významnější je zastoupení tohoto rámce v článcích o Naomi Ósakaové (čtyři z pěti celkových výskytů patří právě jí). Vraťme se proto k textu Karla Knapa pro Sport iDnes, kde píše: „*Tryzní-li Ósakaovou dotazy na porážky a rostoucí tlak veřejnosti, co by měla říkat taková Petra Kvitová, jež opakovaně odpovídá na otázky ohledně přepadení, při němž měla nůž na krku? „Někdy je to třeba těžké, ale komunikace s novináři, sponzory a dalšími lidmi jsou součástí našeho povolání,“ pravila Češka v Paříži. Podobně se vyjádřili šampioni Rafael Nadal a Ash Bartyová. Ve vzduchu se tak vznáší námitka: Proč jste si vybrala tuto profesi, Naomi?*”²⁴³ Autor porovnává bojkot tiskovek Ósakaové s vystupováním české tenisky po přepadení. Celý úryvek tak vyznívá, jako by Ósakaová zkrátka neměla nárok na své problémy, zatímco Kvitová ho rozhodně má a stejně je schopná tyto problémy překonat. V tomto faktu dle autorky tkví hlavní nebezpečí tohoto rámce a takového přístupu k psaní textů – autor srovnává nesrovnatelné. Jedná se o úplně jiné situace, autor opomíjí individuální reakce a zkrátka měří jedním metrem všechny situace.

S Petrou Kvitovou byl následně ještě publikován na několika serverech o celém tématu rozhovor, již zmiňovaný Jan Jaroš pro iSport.cz napsal: „*Turnajem hýbe kontroverzní rozhodnutí Naomi Ósakaové nechodit na tiskové konference a raději po každém zápase platit pokutu, která může být maximálně až 20 000 dolarů. Co si o jejím rozhodnutí myslíte? „Četla jsem její vyjádření a upřímně řečeno, moc ho nechápu. Je součástí našich životů, že musíme komunikovat s médii, sponzory a dalšími. Nehrajeme jen tenis, ale také o něm musíme s vámi novináři mluvit. Samozřejmě ale rozhodnutí je na ní. Pokud to tak vadí její psychickému zdraví, chápu ji a souhlasím,*“²⁴⁴ Zatímco Karel Knap stejný rozhovor uvedl následovně: „*Při rozhovorech po některých zvlášť trpkých porážkách se tenistka Petře Kvitové v očích*

²⁴³ KNAP, Karel. *Naomi vs. tenis. Superstar se vzbouřila proti systému. Ale záhy boj vzdala*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/naomi-osakaova-humbuk-odstoupeni-roland-garros.A210531_213344_tenis_ten. [cit. 2025-02-28].

²⁴⁴ JAROŠ, Jan. *Kvitová nechápe mlčící Japonku. Před nejtěžší tiskovkou si dala panáka*. Online. In: iSport.cz. 2021. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/tenis-roland-garros/397027/kvitova-nechape-mlcici-japonku-pred-nejtezsi-tiskovkou-si-dala-panaka.html>. [cit. 2025-02-28].

*leskly slzy. Jednou si lokla slivovice, aby si dodala kuráž. Při sobotní videokonferenci před startem Roland Garros ovšem působila vesele a zábavně jako obvykle. „Ráda vás vidím,“ říkala reportérům z různých koutů světa. Určitě se před nimi nehodlá skrývat jako Japonka Naomi Ósakaová.“*²⁴⁵

V tenisovém světě se z odmítnutí účastnit se tiskových konferencí Naomi Ósakaové stala poměrně velká kauza. Jak je evidentní z ukázek, některá média a autoři japonskou tenistku možná až lynčovali za rozhodnutí, které tenistka odůvodnila ochranou svého duševního zdraví a celou věc zpochybňovali i za pomoci srovnávání Ósakaové s jinými sportovci.

U Gabriely Soukalové jsme tento rámeček zaznamenali pouze jednou, a to v rozhovoru s plavkyní Lucií Svěcenou pro Aktuálně.cz: *„Česká biatlonistka Gabriela Koukalová před rokem rozvířila debatu o tom, jak trpěla anorexií, a přesto byla schopna vyhrávat ve Světovém poháru. I když váš případ byl úplně jiný, umíte si představit, že byste s takovými problémy vyhrávala závody? Vůbec ne. Když se mi tohle přihodilo, polevila jsem i v tréninku. Neměla jsem sílu. Během 14 dnů jsem zhubla tak, že jsem ani netušila, co se s mým tělem děje.“*²⁴⁶ Rámeček srovnávání se zde nabízí i vzhledem k vyznění otázky – autor se ptá, zda si umí představit, že by s takovými problémy vyhrávala Svěcená závody, což dále implikuje, že se možná jedná o problémy, se kterými zkrátka vyhrávat nelze a na případ Gabriely Soukalové tak hází stín zpochybnění. O dalších textech, kde je tento jev přítomný, budeme pojednávat později v této práci.

1.2.1.4 Zlehčování

Pod tento rámeček (**zlehčování**) jsme řadili ty texty, které nějakým způsobem zlehčovaly ať už existenci duševních problémů u sledovaných sportovkyň, nebo zlehčovaly jejich vážnost. Opět se jedná o rámeček, který se nevyskytoval příliš často, přesto je ale důležité na něj poukázat. Například v případě Simone Bilesové se zlehčování (podobně jako srovnávání) neuplatnilo ani jednou. Téměř ve stejném počtu se ale objevilo jak u Naomi Ósakaové, tak u Gabriely Soukalové (v poměru 5:4).

²⁴⁵ KNAPE, Karel. *Recept na trému před nejtěžší tiskovkou? Panák slivovice, prozradila Kvitová*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/petra-kvitova-roland-garros-rozhovor.A210529_170523_tenis_rou. [cit. 2025-02-28].

²⁴⁶ HARNOCH, Miroslav. *Osud Koukalové si neumím představit, říká česká plavkyně. Sama bojovala s hubnutím*. Online. In: Aktuálně.cz. 2019. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/ostatni-sporty/osud-koukalove-si-neumim-predstavit-rika-ceska-plavkyne-sama/r~28a49a6870bb11e9b38a0cc47ab5f122/>. [cit. 2025-02-28].

Už samotný titulěk článku na Sport.cz přdestírá, jaké stanovisko k absenci Naomi Ósakaové autor zaujímá, když píše: „*Trpí depresemi z pozornosti, přesto se fotí na obálku časopisu. Ósakaová opět budí vášně.*“²⁴⁷ Titulek vyznívá, jako by Ósakaová neměla právo na kteroukoli jinou činnost, pokud trpí depresí. Zároveň jsou tímto způsobem její duševní problémy zlehčovány a zpochybňovány. Text dále pokračuje: „*Prohlásila, že trpí depresemi a pozornost jí nedělá dobře. Přesto jí nevadí, stát se tváří japonské verze časopisu Vogue a být na obálce.*“²⁴⁸ Úryvek tak dále potvrzuje naši předchozí domněnku. Zlehčování je také přítomné v již zmiňovaných textech od Karla Knapa a Jana Jarocho, které byly v souvislosti s Ósakovou již citovány.

Miroslav Harnoch pro Aktuálně.cz napsal: „*Nechce čelit negativním otázkám, a tak raději nebude chodit mezi novináře. Japonská tenistka Naomi Ósakaová před pařížským French Open rozpoutala vlnu kontroverze, když se předem zřekla účasti na grandslamových tiskových konferencích.*“²⁴⁹ Což opět zlehčuje duševní problémy a sdělení, že japonská tenistka kvůli ochraně duševního zdraví nebude navštěvovat pozápasové tiskové konference.

Ve vztahu ke Gabriele Soukalové jsme zlehčování v několika případech rovněž identifikovali. Nejvýrazněji se tento rámeček projevil pravděpodobně v komentáři Roberta Sára pro Sport iDnes, který reaguje na vydání knihy *Jiná: Gabriela Koukalová* a informace v ní obsažené. Jsme si vědomi, že tento formát může být odlehčenější a názorovější povahy. V perexu článku autor píše: „*Už víme leccos o její bulimii. Víme o jejích pokroucených vztazích v reprezentaci i o tom, že zřejmě není k biatlonu cesty zpět. Díky autobiografii a citovaným fragmentům víme i o jejím poprvé... Víme toho dost, možná víc, než by mnozí obdivovatelé biatlonové divy Gabriely Koukalové chtěli.*“²⁵⁰ Část textu, kterou jsme zde ocitovali, zahrnuje výčet problémů, které jsou v knize popsány, a se kterými se česká biatlonistka v životě potýkala. Autor komentáře ale touto výčtovou formou dané problémy zlehčuje a snižuje relevanci rovněž i celé svědectví Soukalové tím, že říká, zda to

²⁴⁷ *Trpí depresemi z pozornosti, přesto se fotí na obálku časopisu. Ósakaová opět budí vášně.* Online. In: Sport.cz. 2021. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/tenis-trpi-deprese-mi-z-pozornosti-presto-se-foti-na-obalku-casopisu-osakaova-opet-budi-vasne-2502403>. [cit. 2025-02-28].

²⁴⁸ Tamtéž.

²⁴⁹ HARNOCH, Miroslav. "Bojkotem médií nahráváš trollům." *Proti rozhodnutí Ósakaové se ozval i Djoković.* Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/tenis/v-parizi-nebude-chodit-na-tiskovky-vzkazala-osakaova-pokuta/r~44075a30bedd11ebb234ac1f6b220ee8/>. [cit. 2025-03-03].

²⁵⁰ SÁRA, Robert. *KOMENTÁŘ: O mládežnických trenérech aneb Opomenuté poselství Koukalové.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/komentar-gabriela-koukalova-biatlon-mladeznicti-treneri.A180422_203259_biatlon_tie. [cit. 2025-03-03].

obdivovatelé této sportovkyně vůbec chtěli vědět.

Autor dále pokračuje: „*Když před dvěma týdny v MF DNES poprvé vedle knihy promluvila o problémech s příjmem potravy, zůstala jedna z odpovědí v záplavě všech „sněžených odličovacích tamponů“ skryta.*“²⁵¹ Zde opět identifikujeme zlehčování (možná až zesměšnění), když autor popisuje, jak sportovkyně otevřeně mluví o jejích problémech s bulimií a tento problém odsouvá na druhou kolej a pomocí této bulvární zkratky ho bagatelizuje. U Gabriely Soukalové se většina tohoto rámce vyskytovala hlavně ve vztahu k svědectvím publikovaných v její knize.

1.2.1.5 Viník

Pokud by se dalo o některém z rámcům hovořit jako o unikátním, který se tedy váže jen k jediné ze sportovkyň, byl by to rámec **viníka**. Pojmenovali jsme tak situace, ve kterých byla Gabriela Soukalová rámována jako osoba, která zavinila rozkol v prostředí českého biatlonu. Zároveň se nejednalo o rámec, který by se vyskytoval v našem vzorku v jednotkách. Zaznamenali jsme ho v bezmála dvou desítkách případů (celkem osmnáctkrát), což dále dokazuje, že se jedná o poměrně signifikantní jev a ukazatel toho, jak byla Gabriela Soukalová ve sledovaných médiích rámována. Podobný rámec identifikoval ve svém výzkumu také David Cassilo – obviňování Whitea.²⁵² Rámec viníka ilustrujeme na těch příkladech, ze kterých bude tento rámec nejvíce patrný a nejlépe identifikovatelný.

Rozhovor pro iSport.cz, jehož autorem je Ivo Pospíšil, je uveden následovně: „*Svým přiznáním spustila bouři. Nebrala si servítky ohledně řady lidí, odhalila dlouho skryvané zdravotní problémy a pobořila image českého biatlonu, který dlouhé roky svými úspěchy pomáhala stavět.*“²⁵³ Autor se Soukalové v rozhovoru rovněž ptá: „*Navíc píšete kriticky o lidech z vašeho okolí. Nenapadlo vás, že jim tím můžete ublížit?*“²⁵⁴ Rozhovor staví Soukalovou do pozice někoho, kdo zavinil úpadek českého biatlonu, kdo zpřetrhal vazby

²⁵¹ SÁRA, Robert. KOMENTÁŘ: O mládežnických trenérech aneb Opomenuté poselství Koukalové. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/komentar-gabriela-koukalova-biatlon-mladeznicti-treneri.A180422_203259_biatlon_tie. [cit. 2025-03-03].

²⁵² CASSILO, David. Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA. Online. *Communication & Sport*. 2020, roč. 10, č. 1, s. 97-123. ISSN 2167-4809. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/2167479520933548>. [cit. 2025-03-03].

²⁵³ POSPÍŠIL, Ivo. Koukalová pokřtila svou biografii: Nabídlí mi vlastní tým, vrátit se nechci. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-zimni-sporty-biatlon/332670/koukalova-pokrtila-svou-biografii-nabidli-mi-vlastni-tym-vratit-se-nechci.html>. [cit. 2025-03-03].

²⁵⁴ Tamtéž.

s některými z velkých jmen českého biatlonu a kdo svým svědectvím a otevřenou výpovědí způsobil celospolečenský rozvrat.²⁵⁵

Z autorčina pohledu je poměrně zajímavou ukázkou úryvek z textu novináře Tomáše Macka, pro něhož je biatlon jeden z hlavních sportů, který pokrývá. Pro Sport iDnes uzavřel text o vztazích mezi českými biatlonisty takto: „*Biatlonisté dlouho vystupovali navenek jako skvělá, vzájemně se podporující parta. Jsme takový malý rodinný podnik, a to nám sedí,*“ říkával hrdě šéf svazu Jiří Hamza. *Ta fungující parta byla reálná. Vnímám ji. Bylo by nespravedlivé, aby jedna kniha tento dojem zničila. Ale konflikty a složité mezilidské vztahy se ani rodinám nevyhýbají.*“²⁵⁶ Autor se zde staví do pozice člověka, který má skutečně náhled do zákulisí dění v českém biatlonu, při jehož zobrazování používá metaforu rodiny. Zároveň ale staví Gabrielu Soukalovou do role pomyslné rozvracečky této rodiny, když poukazuje na to, že její kniha dojem fungujícího celku boří. Soukalová je tak opět zarámována jako viník situace. Podotkněme, že Tomáš Macek k tématu Gabriely Soukalové vydal článků několik a hned několik jich bylo součástí našeho vzorku. Svým celkovým vyzněním a přítomnými rámci se od sebe texty navzájem liší.

Zajímavé jsou rovněž i samotné titulky některých textů, které explicitně říkají (nebo implicitně naznačují), že je Soukalová v celé situaci viníkem. Titulek „*Koukalová viní kouče Šikolu za anorexii a bulimii: Řekl důkazy, jak to s ní bylo!*“²⁵⁷ naznačuje, že ony důkazy a výpověď Jindřicha Šikoly vyvracejí nařčení v knize Gabriely Soukalové a že ho mohla obvinít neprávem. Aktuálně.cz zvolilo pro svůj titulek formulaci, ze které vyplývá, že Gabriela Soukalová národ rozděluje: „*Spojovala národ, teď ho rozděluje. Koukalové je líp bez biatlonu, tupé ataky nejsou na místě,*“²⁵⁸ podobný titulek zvolil i ve druhém sledovaném období Tomáš Macek: „*KOMENTÁŘ: Úžasná kariéra. Koukalová stmelila národ. A pak ho*

²⁵⁵ Je důležité dodat, že se nestavíme na stranu sportovkyně, ale nahlížíme na celou problematiku komplexně a z několika úhlů pohledu. Pouze konstatujeme, jak a co bylo o Gabriele Soukalové napsáno a jak k ní bylo přistupováno. Rozhodně netvrdíme, že souhlasíme s veškerými jejími tvrzeními – tato úloha nám nepřísluší.

²⁵⁶ MACEK, Tomáš. *POHLED DO ZÁKULISÍ: Velmi křehké vztahy Gabriely K. a Veroniky V.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-a-vztahy-v-ceske-reprezentaci-ondrej-rybar-veronika-vitkova.A180412_213041_biatlon_ten. [cit. 2025-03-03].

²⁵⁷ *Koukalová viní kouče Šikolu za anorexii a bulimii: Řekl důkazy, jak to s ní bylo!*. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332076/koukalova-vini-kouce-sikolu-za-anorexii-a-bulimii-rekl-dukazy-jak-to-s-ni-bylo.html>. [cit. 2025-03-03].

²⁵⁸ VÁVRA, Aleš. *Spojovala národ, teď ho rozděluje. Koukalové je líp bez biatlonu, tupé ataky nejsou na místě.* Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/biatlon/spojovala-narod-ted-ho-rozdeluje-koukalova-je-stastnejsi-bez/r~6a351ae23b5c11e89efbac1f6b220ee8/>. [cit. 2025-03-03].

i rozdělila. “²⁵⁹

Jak jsme již zmínili, Soukalová byla jedinou sportovkyní, která byla ve sledovaných médiích rámována jako viník. To může být zapříčiněno jak povahou celého problému, tak ale také tím, že je jedinou českou sportovkyní a média tak zaujímají ke sportovcům, kteří jim jsou geograficky a zájmově blíže silnější stanoviska. My jsme poukázali pouze na hrstku příkladů, kdy byla Soukalová obviněna. Jako viník byla Soukalové dále rámována například v některých rozhovorech, ať už s ní samotnou nebo s jinými českými biatlonisty / trenéry. Jedná se o rámec, který byl klíčový v určování toho, jak byla Gabriela Soukalová ve sledovaných médiích zobrazována a jaký její obraz byl společnosti médií překládán.

1.2.1.6 Oběť

Vysvětleme nyní kontexty, ve kterých byly Simone Bilesová a Gabriela Soukalová rámovány jako **oběti** (u Naomi Ósakaové jsme tento rámec nezaznamenali). Americká gymnastka byla takto zobrazována zejména ve druhém sledovaném období, kdy se řešila zejména minulost její drogově závislé matky a s ní spojená náhradní péče, ale také případ sexuálního zneužívání, o kterém jsme více mluvili v podkapitole č. 3.1 teoretické části. ISport.cz například napsal: „*Bilesová totiž neměla vůbec lehké dětství. Její maminka Shannon se utápěla v závislosti na alkoholu a drogách. Smutná situace nakonec dospěla do bodu, kdy její dcera Simone společně se svými sourozenci byli Shannon odebrány a dány do pěstounské péče. Nakonec se hvězdné gymnastky ujal její dědeček Ronald, který si kromě ní vzal na starost i její sestru Adriu.*“²⁶⁰

V podobném duchu se nesou i ostatní články, které tento rámec obsahují. Uveďme ještě jednu ukázkou z textu Tomáše Macka pro Sport iDnes: „*Začala pravidelně navštěvovat terapeuta kvůli svým traumatům z minulosti, která zahrnovala nejen znásilnění Nassarem, ale i někdejší pěstounskou péči, ve které od tři do šesti let musela být kvůli tomu, že její biologická matka měla potíže s drogami,*“²⁶¹ kde autor zmiňuje všechny námi vyjmenované

²⁵⁹ MACEK, Tomáš. KOMENTÁŘ: Úžasná kariéra. Koukalová stmelila národ. A pak ho i rozdělila. Online. In: Sport iDnes.cz. 2019. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-konec-kariery-biatlon-komentar.A190529_095520_biatlon_tof. [cit. 2025-03-03].

²⁶⁰ Hvězdná gymnastka Bilesová: Emotivní prosba drogově závislé mámy!. Online. In: ISport.cz. 2024. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/450968/hvezdna-gymnastka-bilesova-emotivni-prosba-drogove-zavisle-mamy.html>. [cit. 2025-03-03].

²⁶¹ MACEK, Tomáš. Jste sobecký sociopat, slyšela také. Jak znovuzrozená Bilesová vrátila kritiku. Online. In: Sport iDnes.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/pariz-2024/simone-bilesova-gymnastika-usa-trizlate-medaile.A240807_200616_olympiada-paris-2024_mama. [cit. 2025-03-03].

situace, ve kterých byla Bilesová vykreslována jako oběť.

Gabriela Soukalová byla jakožto oběť rámována zejména v souvislosti s tím, že se potýkala s poruchy příjmu potravy a s tím, že je mohl zapříčinit již zmiňovaný mládežnický trenér, Jindřich Šíkola. ISport.cz například napsal: „Deset let trpěla anorexií a bulimií a nikdo si toho z biatlonového týmu nevšiml. A to s trenéry Gabriela Koukalová trávila podstatnou část roku. Jak sama ale říká, nebyla v mančaftu jediná, kdo trpěl poruchou příjmu potravy.“²⁶²

Podobnému tématu se věnoval také Sport.cz: „I v televizní zpovědi mluvila o tom, že měla problémy s příjmem potravy od 17 let. Jak uvedla už ve své knize, kterou zítra slavnostní pokřtí na Kampě, vše zřejmě odstartovala kritika nadváhy od trenéra v juniorské reprezentaci. „Cítila jsem se nějak poznamenaná, chyběl mi dostatek empatie,“ pokračovala.“²⁶³ a stejně tak i Aktuálně.cz: „Se zákeřnou nemocí bojovala podle svých slov již od dospívání, kdy jí jeden z biatlonových trenérů peskoval kvůli údajné nadváze. Koukalová kvůli tomu držela nejružnější diety a zkonsumované jídlo často zvracela, aby nepřibrala.“²⁶⁴ Ačkoli je ve vybraných úryvcích přítomna parafráze a přímá citace, domníváme se, že i výběrem konkrétních výpovědí přispívají média a autoři k budování obrazu osob / témat. I v těchto případech je dle nás ve výběru výpovědí přítomno hodnotící hledisko. Veškeré další případy výskytu tohoto rámce jsou si velmi podobné a autorka považuje výčet ukázek, které jsme zde představili, za dostačující.

1.2.1.7 Zastání

V případě **zastání** se jedná o třetí nejméně zastoupený rámec v našem výzkumu (vyskytl se pouze šestkrát, jednou u Simone Bilesové a pětkrát u Gabriely Soukalové). Jedná se ale o protipól, který jsme identifikovali ve vztahu k rámci, který jsme nazvali viník. Z toho důvodu je zásadní poukázat také na druhou stranu. Určitou podobnost sledujeme v identifikaci tohoto rámce také v případě výzkumu Davida Casilla, který našel rámec

²⁶² *Drsné obvinění Koukalové: Kvůli bulimii či anorexii skončily čtyři biatlonistky!*. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332148/drsne-obvineni-koukalove-kvuli-bulimii-ci-anorexii-skoncily-ctyri-biatlonistky.html>. [cit. 2025-03-03].

²⁶³ *Vyjasnění! Konec! Ve mně už jsou dveře spíš zavřené, řekla Koukalová*. Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-vyjasneni-konec-ve-mne-uz-jsou-dvere-spis-zavrene-rekla-koukalova-981485>. [cit. 2025-03-03].

²⁶⁴ *Koukalová trpěla deset let anorexií. Nastartoval to biatlonový trenér, říká*. Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/biatlon/koukalova-anorexie/r~d61abf543d4711e8bacfac1f6b220ce8/>. [cit. 2025-03-03].

podpory Whitea a DeRozana.²⁶⁵

V textu, kde se autorka Eva Soukeníková na Seznam Zprávách zastala Simone Bilesové, zmiňuje nejprve to, kde a u koho našla americká gymnastka podporu, načež navazuje: „Naopak určité pokrytectví ukázal srbský tenista Novak Djoković. Kritizoval totiž americkou gymnastku Simone Bilesovou za to, že se nedokáže vyrovnat se stresem a tlakem. Sám v boji o bronzovou medaili, který prohrál, ukázal víceméně psychické zhroucení před televizními kamerami. Odmítl dokonce nastoupit do následného zápasu smíšené čtyřhry.“²⁶⁶ Zastání vnímáme v tomto ohledu zejména v poukázání na tenistovo pokrytectví a na konci úryvku, kdy autorka kromě toho, že zmíní, že Djoković Bilesovou zkritizoval, doplní text také o situaci, která Novaka Djokoviče (jakožto kritika Bilesové hovořící o duševním zdraví) lehce zesměšní.

Částečné zastání vnímáme u Gabriely Soukalové hned dvakrát v podání novináře Tomáše Macka pro Sport iDnes. Částečné z toho důvodu, že v jiných textech autor staví Soukalovou také do pozice viníka (viz dříve). V prvním sledovaném období popisuje v komentáři autor pomalý odchod Gabriely Soukalové od biatlonu a nejistotu, která se k němu vázala, text uzavírá úvahou: „Zda je současné oznámení o další sezoně bez biatlonu také koncem mimořádně úspěšné kariéry Gabriely Koukalové, což se mnohým jeví jako pravděpodobné, ukáže až čas. Pokud ano, je to odcházení prazvláštní. A smutné. Byla sportovkyní, která během pěti let dokázala statisíce Čechů pobláznit do biatlonu a jež na trati ohromovala nezměrnou vůlí rvát se o vítězství. Loučení si zaslouží mnohem důstojnější.“²⁶⁷ Názor autora je z ukázky patrný – Gabriela Soukalová si podle něj zkrátka zasloužila lepší a důstojnější závěr úspěšné kariéry.

Pohled autora se nezměnil ani o rok později, kdy konec kariéry nejúspěšnější české biatlonistky skutečně nastal. Rámec zastání je proto přítomný i v následující ukázce: „Nemohu se zbavit dojmu, že takové podivné odcházení, ani tu úterní zvláštní tečku, si její

²⁶⁵ CASSILO, David. Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA. Online. *Communication & Sport*. 2020, roč. 10, č. 1, s. 97-123. ISSN 2167-4809. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/2167479520933548>. [cit. 2025-03-06].

²⁶⁶ SOUKENÍKOVÁ, Eva. Bilesová je zpět. Po příznalých psychických problémech půjde na kladinu. Online. In: Seznam Zprávy. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/bilesova-je-zpet-po-priznanych-psychickych-problemech-pujde-na-kladinu-171139>. [cit. 2025-03-03].

²⁶⁷ MACEK, Tomáš. KOMENTÁŘ: 386 dnů podivného odcházení biatlonistky Koukalové. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/biatlon-gabriela-koukalova-komentar.A180409_111717_biatlon_par. [cit. 2025-03-03].

*úžasná kariéra nezasloužila. Měla se loučit v záři reflektorů, obklopena úsměvy a všeobecným obdivem, s nadšením se ohlížející za minulostí. Měli jsme vzpomínat na její strhující bitvy s Laurou Dahlmeierovou nebo Kaisou Mäkäräinenovou, na bláznivé kousky, zapomenuté hůlky, pozdní starty či kanadské žertíky i na její nakažlivý smích. Vždyť scénu definitivně opouští Gabriela Koukalová, jedna z nejúspěšnějších sportovkyň české historie, tak úspěšná a charizmatická.*²⁶⁸

Uvedme ještě jeden případ, kdy je zastání přítomné v podobném kontextu – kontextu jejího odcházení od biatlonu. Aleš Vávra v komentáři pro Aktuálně.cz napsal: „Ze slov osmadvacetileté ženy ovšem jednoznačně vyplývá, že ji v tuhle chvíli přitahuje spíše "normální" život, běžné starosti a obyčejné radosti. Koukalová není veřejným majetkem, její volbu není slušné kritizovat a zpochybňovat. Má právo na život, jaký si sama vybere,”²⁶⁹ kde je rámec zastání přítomný v poslední větě ukázky, autor se aktivně staví na stranu Soukalové, čímž se zastává jí i její volby. Autor v podobném duchu pokračuje i dále v textu: „Koukalové je třeba poděkovat za nezapomenutelné sportovní zážitky. Pokaždé když nastoupila, prala se ze všech sil, její výkony byly na vysoce profesionální úrovni. Úspěchy si vydřela a plně zasloužila, žádný budoucí závazek z nich ale nikdy neplynul.”²⁷⁰ Musíme poznamenat, že se rámec zastání objevil jen v hrstce případů a nejedná se tak o častý jev. Naopak, jednalo se o jev výjimečný.

1.2.2 Sociální rámce

Druhou velkou skupinu rámců jsme pojmenovali **sociální rámce**. Název této kategorie má původ zejména v povaze dílčích / specifických rámců, které do ní spadají. Jinými slovy, rámce zařazené do této kategorie představují určité sociální jevy (například infantilizaci, stereotypizaci apod.), které s sebou ale neunesou vyřčení soudu, jako tomu bylo v případě první skupiny – hodnotících rámců. Často se jedná o jevy neuvědomované a implicitní, které vycházejí z hlubších struktur společnosti. Při definování kategorie sociálních rámců i ostatních kategorií nevycházíme z žádné existující literatury – vytváříme naši vlastní

²⁶⁸ MACEK, Tomáš. KOMENTÁŘ: Úžasná kariéra. Koukalová stmelila národ. A pak ho i rozdělila. Online. In: Sport iDnes.cz. 2019. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-konec-kariery-biatlon-komentar.A190529_095520_biatlon_tof. [cit. 2025-03-03].

²⁶⁹ VÁVRA, Aleš. Koukalová rozbíjí biatlonové iluze. A nejen ona. Návrat ke sportu, který ji netěší, není reálný. Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/biatlon/koukalova-rozbiji-iluzi-biatlonove-idylky-a-nejen-ona-jeji-n/r~4fad2f902d311e8bacfac1f6b220ee8/>. [cit. 2025-03-03].

²⁷⁰ Tamtéž.

typologii na základě výsledků námi provedeného výzkumu.

1.2.2.1 Celebrita

Rámec **celebrity** byl třetím nejzastoupenějším rámcem v našem výzkumu. Na rozdíl od ostatních rámců, které jsme doposud popsali, jsme tento rámec identifikovali zejména díky přítomnosti několika klíčových slov, zatímco u jiných rámců se jednalo o větší syntaktické celky (věty, celé odstavce apod.). Nejčastěji byla jako celebrita rámována Simone Bilesová následovaná Gabrielou Soukalovou a poté Naomi Ósakaovou. Nyní uvedeme pro každou sportovkyni příklady / výčty klíčových slov, díky kterým byly rámovány jako celebrity.

U americké gymnastky se například jednalo o následující slova / slovní spojení: gymnastická superstar, hvězda, kauza, největší postava, hvězdná Američanka, nejsledovanější hvězda, ikona, superhvězda, sportovní superstar atp. Slovo „kauza“ se jednoznačně z námi prezentovaného výčtu vymyká. Zařadili jsme ho z toho důvodu, že představuje určitou formu dramatizace události kolem jedné osoby, kterou nejčastěji bývají veřejně známe osobnosti / celebrity. Jinak je ale evidentní, že se klíčová slova často opakovala nebo byl například obměněn přívlastek apod. a média užívala tento rámec bez rozdílu.

Podobná spojení užívala sledovaná média také ve vztahu k Naomi Ósakaové: hvězdná tenistka, superstar, zlaté vejce ženského tenisu, globální hvězda, japonská hvězda, hvězdná Ósakaová apod. Pozorujeme, že nejsou přítomny žádné rozdíly v tom, jak vypadal rámec celebrity u první a druhé sportovkyně. Média používala stejná spojení pro popis obou žen.

Největší rozdíly spatřujeme při srovnání dvou předchozích sportovkyň s Gabrielou Soukalovou. V jejím případě jsme tento rámec identifikovali v přítomnosti konkrétních klíčových slov, tak ale také v konkrétních úsecích textů. Pokud bychom měli vyjmenovat klíčová slova užívaná ve vztahu k Soukalové, ve kterých je přítomen rámec celebrity, bude to: celebrita, diva, královna, modla, slavná žena, obletovaná hvězda, oblíbenec fanoušků, česká sportovní celebrita, největší hvězda, superstar, hvězda, hvězdná Koukalová.

Zároveň byla ale Gabriela Soukalová rámována jako celebrita méně jednoznačně, bez použití výše představených slovních spojení. ISport.cz například publikoval článek týkající se rozhovoru bývalého prezidenta Miloše Zemana v rádiu Frekvence 1: *„Tazatel se zeptal na názor ohledně biatlonistky Gabriely Koukalové a jejím přiznání o boji s anorexií a prezident vybuchl. „Že se nestydíte, pane redaktore. Já jsem se až dosud domníval, že*

Frekvence 1 je slušná a seriózní rozhlasová stanice,‘ soptila hlava státu.“²⁷¹ Rámec celebrity shledáváme už v tom, že se o této události vůbec píše a je tak patrné, že je Gabriela Soukalová vnímána jako populární osoba, jako celebrita.

Rámec celebrity je také patrný z textu Tomáše Macka, kde píše: „*Před sedmi lety stála u zrodu českého biatlonového boomu. Ne, nezpůsobila ho sama, ale svými úspěchy, zarputilostí, charizmatem a obrovským marketingovým potenciálem dokázala v Česku přitáhnout k biatlonu statisíce fanoušků a učinit z něj takřka lidový sport. Televizní přenosy z vrcholných akcí rázem lámaly rekordy, k obrazovkám usedalo více než milion diváků.*“²⁷² I v tomto případě je Soukalová rámována jako osoba, o kterou je obrovský společenský zájem a která je středem pozornosti.

1.2.2.2 Názor společnosti

Názorem společnosti rozumíme situaci, ve které byly sledované sportovkyně rámovány a zobrazovány skrze to, co si ve vztahu k nim a k události, která se s nimi pojí myslí společnost, případně jaká byla reakce společnosti na tuto událost. Zároveň se jedná o čtvrtý nejfrekventovanější rámec, který jsme v našem výzkumu našli a byl přítomný u všech sledovaných sportovkyň. Poznamenejme, že se tento rámec objevoval u Soukalové a Bilesové v obou sledovaných obdobích. V případě Ósakaové byl přítomný pouze v prvním, což je ale logické, jelikož byl vzorek pro druhé období velmi malý. Opět se jednalo o rámec, který byl u všech sportovkyň svou formou velmi podobný, stejně jako rámec celebrity. Rovněž nebyly přílišné rozdíly ani mezi sledovanými obdobími, ani mezi jednotlivými médii. Zkrátka bylo vždy upozorněno na to, jakou reakci daná událost ve společnosti vyvolala. Uvedme proto příklady.

Náзор společnosti byl u Simone Bilesové přítomný například v těchto úryvcích: „*Od sportovní veřejnosti a fanoušků si vysloužila ocenění za to, že se nebála o svých psychických problémech promluvit,*“²⁷³ nebo „*Obdržela pak tisíce povzbudivých vzkazů, ale také k ní*

²⁷¹ Prezident Zeman o Koukalové: Zabývat se anorexií sportovkyně? Drzost!. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332443/prezident-zeman-o-koukalove-zabyvat-se-anorexi-sportovkyne-drzost.html>. [cit. 2025-03-06].

²⁷² MACEK, Tomáš. KOMENTÁŘ: Úžasná kariéra. Koukalová stmelila národ. A pak ho i rozdělila. Online. In: Sport iDnes.cz. 2019. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-konec-kariery-biatlon-komentar.A190529_095520_biatlon_tof. [cit. 2025-03-06].

²⁷³ Olympijskou kladinu ovládla Kuan Čchen-čchen, Bilesová má na závěr bronz. Online. In: Sport.cz. 2021. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/olympiada-loh-2020-tokio-olympijskou-kladinu-ovladla-kuan-cchen-cchen-bilesova-ma-na-zaver-bronz-2612052>. [cit. 2025-03-06].

dolehly výroky, že je poraženecká a neamerická.”²⁷⁴ U Naomi Ósakaové ilustrujeme rámec na těchto příkladech: „*Fanoušci ji v komentářích chválí, ale najdou se i tací, kteří nechápou její chování,*”²⁷⁵ nebo „*Po kritické reakci ze strany veřejnosti i žurnalistů, že chce bojkotovat média, a pokutě ve výši 15 000 dolarů (přes 381 000 korun) od grandslamových funkcionářů, se po postupu do 2. kola rozhodla z turnaje odstoupit.*”²⁷⁶ U Gabriely Soukalové rovněž nepozorujeme rozdíly: „*Spousta lidí ji teď viní, že svůj příběh nafoukla,*”²⁷⁷ nebo „*Místo tréninku vydala knihu, kde popsala život u biatlonu. Ta vyvolala mezi veřejností velké vášně.*”²⁷⁸

Rozdíly sledujeme pouze v tom, na jaké události se reaguje. Většinou se jedná o zásadní momenty kariéry těchto sportovkyň, které jsme zvolili jako styčné body pro definici sledovaných období. Dá se tak čekat, že se bude v médiích prezentovat názor společnosti na tyto momenty. Z toho důvodu není toto zjištění nijak překvapivé.

1.2.2.3 Infantilizace

Rámec **infantilizace** se podobně jako rámec celebrity projevoval v přítomnosti klíčových slov. Z toho důvodu zde nebudeme představovat konkrétní citované ukázky, ale spíše uvedeme opět výčty těchto slov a slovních spojení ve vztahu ke konkrétním sportovkyním, jako tomu bylo právě v případě rámce celebrity. Nejedná se o hojně zastoupený rámec (sedm výskytů), je ale důležité na něj poukázat, a to zejména z toho důvodu, jakému celkovému obrazu sledovaných sportovkyň přispívá. O této problematice pojednala autorka již v dříve publikované bakalářské práci.²⁷⁹ U Ósakaové a Soukalové byl tento rámec přítomný pouze

²⁷⁴ MACEK, Tomáš. *Jste sobecký sociopat, slyšela také. Jak znovuzrozená Bilesová vrátila kritiku*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/pariz-2024/simone-bilesova-gymnastika-usa-tri-zlate-medaile.A240807_200616_olympiada-paris-2024_mama. [cit. 2025-03-06].

²⁷⁵ *Trpí depresi z pozornosti, přesto se fotí na obálku časopisu. Ósakaová opět budí vášně*. Online. In: Sport.cz. 2021. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/tenis-trpi-deprese-mi-z-pozornosti-presto-se-foti-na-obalku-casopisu-osakaova-opet-budi-vasne-2502403>. [cit. 2025-03-06].

²⁷⁶ NOVÁKOVÁ, Barbora. *Coca-Cola vs. Ronaldo: Má sportovec právo na názor? Může ho stát hodně*. Online. In: Seznam Zprávy. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/uefa-po-ronaldovi-pripomina-sponzorske-povinnosti-maji-hraci-prostor-na-nazor-167779>. [cit. 2025-03-06].

²⁷⁷ SÁRA, Robert. *Vrcholový sport ženy ničí. Koukalová? Jak podle šablony, tvrdí psycholog*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/milan-studnicka-rozhovor.A180428_398382_sporty_tof. [cit. 2025-03-06].

²⁷⁸ *Konec! Koukalová definitivně uzavřela biatlonovou kariéru*. Online. In: Sport.cz. 2019. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-konec-koukalova-definitivne-uzavrela-biatlonovou-karieru-1110001>. [cit. 2025-03-06].

²⁷⁹ SEMRÁDOVÁ, Viktorie. *Ženský sport v pořadu České televize: Branky, body, vteřiny*. Praha, 2023. 96 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. et Mgr. Marta Chladová. Strana 37.

v prvním období, u Simone Bilesové se objevil pouze v období druhém.

U Bilesové jsme našli slova jako: mladičká, pubertáčka, teenagerka apod. Uvědomujeme si, že autoři psali také o dřívější době, kdy Bilesová ještě nebyla plnoletá. Přesto se jedná o výrazy, které pomáhají celkové infantilizaci této sportovkyně. U Ósakaové se objevilo například slovo dívenka, u Soukalové se jednalo o slova jako holka nebo dívka. Jelikož byla tato slova obecně zastoupena velmi málo, můžeme konstatovat, že média přehnaně neinfantilizovala sledované sportovkyně a negativní tendenci spíše nevnímáme.

1.2.2.4 Sexualizace

Sexualizace je opět jevem výjimečným a v jistém smyslu unikátním, jelikož se podobně jako rámec viníka pojí k jediné sportovkyni, Gabriele Soukalové. Chápeme ji jako proces, ve kterém je Soukalová rámována jako sexuální objekt, jako objekt sexuálního zájmu. Z celkových tří výskytů jsme ho dvakrát zaznamenali v prvním a jednou ve druhém sledovaném období. Je to nejméně zastoupený rámec ze všech osmnácti identifikovaných rámců v našem výzkumu. Jednalo se ale o velmi výrazný rys, který bylo nutné do analýzy rámcování Gabriely Soukalové a textů o jejím duševním zdraví zahrnout. Vzhledem k tomu, že se sexualizace vyskytovala jen výjimečně, můžeme si dovolit představit všechny tři případy, ve kterých byl tento rámec přítomný.

V první ukázce se jedná o jeden z nejvýraznějších textů, které byly o Soukalové v našem vzorku publikovány. Jedná se o již citovanou glosu na Sport.cz v podání Zdeňka Pavlise, kde autor píše: „*O bulimii, s níž se vyrovnávala a vyrovnává, ale i o sexu ve čtrnácti, stejně jako třeba o kalhotkách nalepených na čtvrtku papíru a adresovaných po olympijském závodě v Soči vtipkujícímu Jaromíru Jádrovi. O živočišné, ztřeštěné, všeho lačné Gabče. O pikanteriích ze života, s nimiž se během aktivní kariéry nesvěděl žádný jiný sportovec.*“²⁸⁰ Autor záměrně zvolil pasáže z knihy, kde Soukalová popisuje své intimní zážitky, čímž sportovkyni sexualizuje. Zopakujeme, že i výběr konkrétních citací (v tomto případě pasáží z knihy) přispívá k celkovému zarámování osob / událostí. Klíčová jsou také slova jako živočišná, lačná nebo pikanterie, které tento rámec ještě více podtrhují. Dále autor v textu pokračuje: „*I pro biatlon bude budoucnost jiná. Bez potřeštěné, živočišné, při startu i*

²⁸⁰ PAVLIS, Zdeněk. *GLOSA: Královny odcházejí s noblesou. VIP královně Gabriele scházela*. Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-glosa-kralovny-odchazeji-s-noblesou-vip-kralovne-gabriele-schazela-982055>. [cit. 2025-03-06].

průjezdu cílem půvabné sexy modly nebude snadné nést se dál na vlnách euforie a vyhřívát se v přízni a zájmu diváků a sponzorů,“²⁸¹ autor zde Soukalovou popisuje opět jako sexy modlu a jako živočišnou, čímž z ní autor dělá objekt sexuálního zájmu.

Dalším velmi výrazným textem byl rozhovor s Petrem Koukalem (bývalým manželem Soukalové) pro iSport.cz, jehož autorkou je Bára Veverková, který je uveden perexem: *„Kniha biatlonové královny Gabriely Koukalové (28) šokovala veřejnost. Kromě anorexie (bulimie), prozradila ze svého života několik výživných detailů včetně těch sexuálních. Jaká ji čeká budoucnost? To v rozhovoru naznačil její manžel Petr Koukal (32).“*²⁸² Autorka podobně jako v předchozí ukázce záměrně upozorňuje na pasáže knihy, kde Soukalová popisuje intimní zážitky. Celý rozhovor je zároveň výrazným zásahem do intimního života Soukalové, jelikož se rozhovor točí zejména kolem života s Petrem Koukalem (řeší se mimo jiné testy na plodnost a možnost početí dítěte).

Třetí výskyt rámce sexualizace opět zaznamenáváme na platformě iSport.cz. V galerii fotografií se v popiscích opět rozebírají detaily z jejího intimního života, zejména pak její manželství s Petrem Koukalem. Jeden z popisků uvádí: *„Poprvé se Koukalová svlékla donaha společně s tehdy ještě partnerem Petrem kvůli projektu na podporu boje proti rakovině prsu a varlat. Podruhé odhodila biatlonistka šaty v rámci reklamní kampaně pro známé klenotnictví. Česko tak loni zaplavily její obnažené snímky.“*²⁸³ Opět zde projevuje bulvárnost a senzacechtivost tohoto online deníku, když si vybral momenty ze života Soukalové, které ji sexualizují.

Ve všech třech případech se jedná o velmi silně vyznívající texty, ve kterých je nejvýraznějším rámcem právě sexualizace. Dle autorčina názoru přítomnost tohoto rámce u Gabriely Soukalové a jeho absence u ostatních sledovaných sportovkyň ukazuje, že českou sportovkyni a její duševní zdraví rámovala média odlišně a více negativně než ostatní dvě sportovkyně, o čemž více pojednáme v kapitole č. 2 této části diplomové práce.

²⁸¹ PAVLIS, Zdeněk. *GLOSA: Královny odcházejí s noblesou. VIP královně Gabriele scházela*. Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-glosa-kravny-odchazeji-s-noblesou-vip-kravne-gabriele-schazela-982055>. [cit. 2025-03-06].

²⁸² VEVERKOVÁ, Bára. *Zmražené spermie, testy na plodnost: Koukalová míří jinam než k biatlonu*. Online. In: iSport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332433/zmrazene-spermie-testy-na-plodnost-koukalova-miri-jinam-nez-k-biatlonu.html>. [cit. 2025-03-06].

²⁸³ *Turbulentní 3 roky od svatby Koukalové. Co se od té doby událo? Nahota i nenávisť!*. Online. In: iSport.cz. 2019. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/363361/turbulentni-3-roky-od-svatby-koukalove-co-se-od-te-doby-udalo-nahota-i-nenavist.html?kapitola=related>. [cit. 2025-03-06].

1.2.2.5 Kolektivizace

Rámec **kolektivizace** jsme blíže popsali již dříve z hlediska jeho podobnosti s rámcem srovnávání. Kolektivizaci rozumíme tak, že je případ (duševní zdraví) jednoho sportovce připodobňován / dán do souvislosti se sportovci jinými. Tj. kolektivizace znamená, že namísto toho, aby byl sportovec trpící duševní poruchou / duševními problémy označován za raritu a byl popisován jako něco ojedinělého a abnormálního, je rámován jako součást většího kolektivu, a naopak se ukazuje, že problémy s duševním zdravím nejsou ničím nezvyklým. Kolektivizaci proto lze vykládat jako rámec pozitivní, zatímco srovnávání jako negativní.

Opět se jedná o jeden z méně zastoupených rámců – vyskytl se pouze osmkrát a jen u dvou sportovkyň (čtyřikrát u Simone Bilesové a čtyřikrát u Gabriely Soukalové). U Bilesové jsme rámec kolektivizace zaznamenali třikrát v prvním a jednou ve druhém období, u Soukalové se objevoval pouze v prvním sledovaném období.

Jedním z textů, které situaci kolem Simone Bilesové vztahují také na jiné sportovce je text Evy Soukeníkové pro Seznam Zprávy, kde autorka píše: *„Téma psychického zdraví sportovců se i díky Simone Bilesové stalo leitmotivem tokijských her. O přílišném tlaku a boji s depresemi a úzkostmi mluvila již před olympiádou japonská tenistka Naomi Ósakaová.“*²⁸⁴ Příhodně dává autorka situaci Simone Bilesové do kontextu s další sportovkyní, kterou jsme v této diplomové práci zkoumali, Naomi Ósakaovou. Není ale jedinou sportovkyní, kterou zmiňuje: *„Další sportovkyně, která se v Tokiu otevřeně vyjádřila ke svým psychickým problémům, je americká koulařka Raven Saundersová. Po zisku stříbrné medaile zkřížila ruce nad hlavou v symbol ‚křížovatky utlačovaných‘. Pěťadvacetiletá atletka přiznala boj s depresemi.“*²⁸⁵

Nejvíce skloňovanou sportovkyní byla v tomto kontextu i v dalších médiích spolu s Bilesovou primárně právě Naomi Ósakaová. Na Aktuálně.cz napsala Dominika Perlínová v titulku např.: *„Ósakaová a Bilesová otvírají téma duševního zdraví. Nejsou to roboti, říká*

²⁸⁴ SOUKENÍKOVÁ, Eva. *Bilesová je zpět. Po přiznaných psychických problémech půjde na kladinu*. Online. In: Seznam Zprávy. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/bilesova-je-zpet-po-priznanych-psychickych-problemech-pujde-na-kladinu-171139>. [cit. 2025-03-06].

²⁸⁵ Tamtéž.

expertka“²⁸⁶ a text s rozhovorem v tomto duchu pokračují.

U Gabriely Soukalové pozorujeme kolektivizaci jak ve smyslu spojování s konkrétními sportovci, tak z toho hlediska, že se v případě poruch příjmu potravy jedná o celospolečenský problém. O konkrétních sportovcích psal např. iSport.cz: „*Poruchou příjmu potravy trpěly v minulosti i další sportovkyně, například vytrvalkyně Eva Vrabcová-Nývltová. Anorexie zničila kariéru ruské krasobruslařce Julii Lipnické, vicemistryni světa a olympijské vítězce ze soutěže družstev ze Soči. V mládí s nemocí bojovala i nizozemská cyklistická hvězda Leontien Zijlaardová-Van Moorselová, čtyřnásobná olympijská vítězka,*“²⁸⁷ nebo Sport iDnes a Matěj Tomíček, který v rozsáhlém textu hovořil o problémech gymnastky Nadii Comaneciové, krasobruslařky Julie Lipnické, plavkyně Franzisky van Almsickové nebo krasobruslařky Nancy Kerriganové.²⁸⁸

O duševních problémech jako o celospolečenském problému pojednává například rozhovor pro Aktuálně.cz, který vedla s psychologkou Markétou Šrajbrovą: „*Může pomoci, když o anorexii veřejně promluví úspěšná a všem známá sportovkyně? Hana Papežová: „Myslím si, že může. Naplnilo mě optimismem, že je někdo tak odvážný, že o tom takto otevřeně mluví, a že jde o někoho, kdo něco ve sportu dokázal.*““²⁸⁹

1.2.2.6 Role ženy

Název tohoto rámce, **role ženy**, může zprvu znít trochu kostrbatě. Domníváme se, že ale nejlépe definuje, jaká je jeho podstata. Rámec jsme identifikovali v případech, kdy byly sledované sportovkyně rámovány z hlediska své očekávané společenské role (ženské role) a povinností, které se s touto rolí dle majoritní společnosti pojí. Z šesti celkových výskytů se tento rámec pětkrát objevil u Gabriely Soukalové, což se v tuto chvíli nabízí, jelikož jsme u předchozích rámců (zejména sexualizace) popsali, že soukromí a intimní / rodinný život byly

²⁸⁶ PERLÍNOVÁ, Dominika. *Osakaová a Bilesová otevírají téma duševního zdraví. Nejsou to roboti, říká expertka*. Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/osakaova-a-bilesova-oteviraji-tema-dusevniho-zdravi/r~4d4334a6f13811ebb02dac1f6b220ee8/>. [cit. 2025-03-06].

²⁸⁷ Biatlonistka Koukalová v nové knize přiznala, že trpěla anorexií. Online. In: iSport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/live-sport/331982/biatlonistka-koukalova-v-nove-knize-priznala-ze-trpela-anorexi.html>. [cit. 2025-03-06].

²⁸⁸ TOMÍČEK, Matěj. *Koukalová v tom není sama. Kdo další měl problém s anorexií?* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-anorexie-dalsi-pripady-sportovcu.A180410_173610_biatlon_mt2. [cit. 2025-03-06].

²⁸⁹ ŠRAJBROVÁ, Markéta. *Anorexie vzala Koukalové úspěch. Je odvážná, média by její zpověď neměla zpochybňovat*. Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/psychiatricka-pribeh-koukalove-muze-divkam-ukazat-co-vsechno/r~bedfe60c421011e89509ac1f6b220ee8/>. [cit. 2025-03-06].

také tématy, která se ve vztahu k české biatlonistce poměrně rozebírala.

Jednou se ale tento rámec vyskytl také u Simone Bilesové, když Aktuálně.cz zveřejnilo rozhovor s mentálním koučem. Autorka v jedné z otázek narážela na jakousi „ženskou přirozenost“: „*V byznysu často pomáháte ženám, které přejaly mužské chování, najít zpátky ženskost. Tedy aby kromě důrazu na výkon nezapomněly na péči a podporu, které jsou jim přirozené. Může ale sportovkyním tato přirozenost sloužit, když jim má jít hlavně o výkon?*“²⁹⁰ Dále je v textu rozebíráno právě duševní zdraví ženských sportovkyň, včetně Simone Bilesové, a jak se jim má dle zpovídaného mentálního kouče pomáhat. Celý text tak sportovkyně rámuje jako někoho, kdo se má držet kromě sportovního výkonu také svých očekávaných společenských rolí, které jim jsou přirozenější než sport samotný.

U Gabriely Soukalové zmíníme již citovaný rozhovor Báry Veverkové s Petrem Koukalem na iSport.cz, kde se rozebírá kromě jiného budoucnost Soukalové jakožto manželky a matky i do těch nejintimnějších detailů.²⁹¹ Roli Soukalové jakožto ženy zdůrazňuje v textu také Tomáš Macek, když o budoucnosti Soukalové a jejím možném návratu píše: „*Mohla by být zpět v příští zimě, nebo si dopřát roční (mateřskou?) pauzu, ale stejně tak se už nemusí vrátit nikdy.*“²⁹² Rámec role ženy uzavřeme s tím, že se o Soukalové jako manželce psalo ještě v dalších článcích, v žádných jiných ale nebyly tak očividné jako ty, které jsme tu představili.

1.2.2.7 Personifikace duševní poruchy

Vznik tohoto rámce inspirovala publikace *Ti druzí sportovci* od Alice Němcové Tejkalové, která rovněž hovoří o **personifikaci**, ale v případě jejího výzkumu mluví o personifikaci her pomocí představení sportovců, jejich tréninkových podmínek apod.²⁹³ V našem výzkumu představuje tento rámec situaci, ve které je sportovec rámován jako tvář všech sportovců s duševní poruchou a je tím pádem něčím jako ilustračním příkladem / personifikací

²⁹⁰ VACKOVÁ, Hana. *Sportovci jsou jen zboží, jehož trvanlivost vyprší s věkem, říká jejich mentální kouč*. Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/sportovci-jsou-stale-jen-zbozi-jehoz-trvanlivost-vyprsi-s-ve/r~3ce91baafb6711eba7d3ac1f6b220ee8/>. [cit. 2025-03-06].

²⁹¹ VEVERKOVÁ, Bára. *Zmražené spermie, testy na plodnost: Koukalová míří jinam než k biatlonu*. Online. In: iSport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332433/zmrazene-spermie-testy-na-plodnost-koukalova-miri-jinam-nez-k-biatlonu.html>. [cit. 2025-03-06].

²⁹² MACEK, Tomáš. *A co dál, český biatlone? Otázky a odpovědi o nové éře*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/biatlon-cesko-gabriela-koukalova-ondrej-rybar-otazky-a-odpovedi-aktualni-vyvoj.A180323_094115_biatlon_tof. [cit. 2025-03-06].

²⁹³ NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Alice; MACHOVÁ, Iva a SEKOT, Aleš. *Ti druzí sportovci: mediální stereotypizace a rámcování handicapovaných v tisku v letech 1948-2008*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2038-1. Strana 152.

duševních problémů sportovců. Jedná se o rámec, který se váže k jediné sportovkyni, a to Simone Bilesové, u které se objevil celkem devětkrát.

Jako příklad uveďme úryvek z příspěvku publikovaného na Seznam Zprávách: „*Duševní zdraví sportovců se stalo jedním z témat letošních olympijských her poté, co gymnastická hvězda amerického týmu Simone Bilesová odstoupila kvůli údajným psychickým problémům z několika disciplín.*“²⁹⁴ Je zřejmé, že Bilesová je vnímána jako hlavní zástupkyně sportovců s duševními problémy. Podobně toto tvrzení dokládá i ukázka z textu Jana Daňka pro Sport.cz: „*Olympijská multišampionka otevřeně hovoří o mentálním zdraví, pravidelně navštěvuje odborníky,*“²⁹⁵ kde je opět Bilesová vnímána jako vzor, jako člověk zosobňující duševní problémy a boj s nimi.

Příkladů bychom našli samozřejmě více, není ale potřeba je zde všechny uvádět, neboť se forma tohoto rámce příliš nemění a předpokládáme, že doložené ukázky tento rámec dostatečně ilustrují. Simone Bilesová byla takto rámována jako jediná ze tří zkoumaných sportovkyň, lze napsat, že se jedná o jeden z pozitivních rámců. Ani Ósakaová, ani Soukalová takto médií rámovány nebyly, což lze zřejmě připsat tomu, jak ikonickým a vzorovým se příběh Bilesové stal. V tuto chvíli nenacházíme odpověď na to, proč se tak nestalo i v případě japonské tenistky a české biatlonistky, v jejichž případě bylo jejich duševní zdraví spíše bagatelizováno a zpochybňováno.

1.2.3 Sportovní rámce

Předposlední kategorií rámců, kterou jsme v našem výzkumu našli, jsou sportovní rámce. Ty jsou charakteristické tím, že sledované sportovkyně rámuje pouze z hlediska sportu, který vykonávají nebo vykonávaly. Rovněž se již jedná o méně početnou skupinu rámců (řadí se do ní pouhé dva rámce, které bychom mohli nazvat specifickými).

1.2.3.1 Úspěchy

Tento konkrétní rámec – rámec **úspěchu** – zcela odpovídá svému názvu, tj. byl identifikován v případě, kdy byly sledované sportovkyně rámovány z hlediska svých sportovních úspěchů.

²⁹⁴ Protest americké koularky za duševní zdraví. Jedno z velkých témat Her. Online. In: Seznam Zprávy. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/protest-americke-koularky-za-dusevni-zdravi-jedno-z-velkych-temat-her-171121>. [cit. 2025-03-06].

²⁹⁵ DANĚK, Jan. Od sexuálního zneužívání do dějin. Bilesová navštěvuje terapeutku, zase jása a popíchla hejtry. Online. In: Sport.cz. 2024. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/olympiada-od-zneužívání-do-dejin-bilesova-navstevuje-terapeutku-zase-jasa-a-popichla-hejtry-5033326>. [cit. 2025-03-06].

Jedná se o vůbec nejzastoupenější rámec v našem výzkumu (bezmála sto výskytů), z čehož můžeme usoudit, že sledovaná média považovala úspěchy sledovaných sportovkyň za jednu z klíčových oblastí při informování o jejich duševním zdraví. Z celkových 98 výskytů byl tento rámec přítomný devětatřicetkrát u Simone Bilesové, čtyřiaadvacetkrát u Naomi Ósakaové a pětatřicetkrát u Gabriely Soukalové. Dominance Bilesové v tomto ohledu mohla být zapříčiněna zkrátka tím, že je ze skupiny sledovaných sportovkyň tou nejúspěšnější.

Srovnáme mezi sebou detailněji dvě sledovaná období u každé sportovkyně. Zde bude klíčové především kvantitativní hledisko, jednotlivá období se mezi sebou kvalitativně příliš nelišila. U Simone Bilesové můžeme zkonstatovat, že byla dle celkového počtu článků v obou sledovaných obdobích rámována z hlediska svých úspěchů takřka ve stejné míře – v prvním období se jednalo o 73,5 % a ve druhém o 73,7 %. Toto si vysvětlujeme zejména tím, že americká gymnastka dosáhla nebo dosahovala na historické úspěchy jak v roce 2021, tak v roce 2024 a je považována za jednu z nejúspěšnějších gymnastek všech dob. Nepovažujeme za příliš zásadní citovat, jak dle úspěchu rámovala média Simone Bilesovou, jelikož byly zmiňovány zejména její olympijské úspěchy a počet titulů. V prvním období byla Bilesová zejména skloňována například jako „čtyřnásobná šampionka z Rio de Janeiro“ nebo jako „devatenáctinásobná mistryně světa.“ Ve druhém období se její úspěchy ještě posunuly, a proto byla napříč všemi sledovanými médii popisována jako „majitelka sedmi zlatých olympijských medailí“ nebo „držitelka třiaadvaceti titulů z mistrovství světa.“

U Naomi Ósakaové byl poměr celkového počtu článků k těm, které ji rámuje jako úspěšnou sportovkyni (ve srovnání s poměrem, který sledujeme u Bilesové), vcelku odlišný. V prvním období se jednalo o 61,3 %, ve druhém (kde byl vzorek ale podstatně menší) činil poměr 100 % a každý z článků tak zmiňoval úspěchy japonské tenistky. V jejím případě se z hlediska formy rámce mezi dvěma obdobími nelišily, média ji vždy rámovala jako „čtyřnásobnou grandslamovou šampionku“ či jako majitelku titulu z konkrétního podniku (např. „vládnoucí šampionka Australian Open“).

V případě Gabriely Soukalové, u níž byl vzorek článků v prvním období největší ($n = 57$), byl poměr těch, které by ji rámovaly skrze úspěchy vůbec nejmenší ze všech sledovaných sportovkyň – jednalo se o ani ne polovinu textů (49,1 %). Právě proto, že byl vzorek v tomto případě nejvyšší, tento poměr nejvíce vypovídá o tom, jak média rámovala českou biatlonistku a její úspěchy tedy pravděpodobně nepovažovala za zásadní v textech o jejím

duševním zdravím, což jsme zmiňovali již na začátku této podkapitoly. Ze všech tří sportovkyň byla Soukalová pokrývána jako úspěšná (z hlediska úspěchů) tedy nejméně. Ve druhém období, kde jsme ale pracovali s podstatně menším vzorkem, činil poměr rámce úspěchu 70 %. Zároveň se rámec úspěchů projevoval v obou obdobích velice podobně, jako tomu bylo u dvou předcházejících sportovkyň. Soukalová byla primárně rámována jako „mistryně světa,“ „dvojnásobná olympijská medailistka“ nebo „vítězka Světového poháru.“ Rovněž byly detailněji rozebírány její úspěchy ve světovém poháru.

Shrňme, že skrze své úspěchy byla poměrově nejvíce rámována americká gymnastka Simone Bilesová. Ačkoli se jedná o sportovkyni globálního charakteru, očekávali jsme, že se jí v tomto ohledu Gabriela Soukalová přiblíží / bude se jí rovnat, a to zejména z toho důvodu, že jsme zkoumali obsah českých on-line médií a že se jedná o českou sportovkyni, ke které mají novináři podstatně blíže než ostatním dvěma sportovkyním. Tento předpoklad se, jak jsme doložili výše, nicméně ale nevyplnil.

1.2.3.2 Comeback

Rámec **comebacku** je druhým a zároveň posledním rámcem, který můžeme řadit do kategorie sportovní. Spočíval v tom, zda byly sledované sportovkyně rámovány pomocí jejich návratu, ať už ke kariéře jako takové, či návratu do konkrétních soutěží. Jedná se o rámec, který se omezil pouze na dvě sportovkyně – z celkových 34 výskytů se jedenáctkrát objevil u Simone Bilesové (zejména v druhém sledovaném období) a třiadvacetkrát u Gabriely Soukalové (zejména v prvním období). Zároveň je comeback pátým nejfrekventovanějším rámcem v našem výzkumu.

V souvislosti s americkou gymnastkou byl nejvíce skloňován její návrat na OH v Paříži poté, co na předchozích OH odstoupila kvůli obavám o duševní zdraví a poté, co čelila dalším výzvám v podobě soudního procesu, o kterém jsme hovořili více v kapitole č. 3.1 teoretické části. Jan Daněk pro Sport.cz napsal: „Dolehlo na ni nesnadné dětství, letitý tlak, enormní zájem i sexuální zneužívání. Otevřeně o léčbě a mentálním zdraví hovořila. O to víc byl fascinující její olympijský comeback v Paříži.“²⁹⁶ Autor dokonce i přímo užívá slovo „comeback“ a stejně tak popisuje její návrat po nelehkém období, který stojí za obdiv.

²⁹⁶ DANĚK, Jan. *Ruská šampionka se navází do americké hvězdy: Bez prášků a chemie nic nedokáže*. Online. In: Sport.cz. 2024. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/olympiada-ruska-sampionka-se-navazi-do-americke-hvezdy-bez-prasku-a-chemie-nic-nedokaze-5034115>. [cit. 2025-03-10].

V kontextu her v Tokiu napsal například Sport iDnes k OH v roce 2024: „*Olympijský návrat Bilesové po psychických problémech v Tokiu sledovala stejně jako v nedělní kvalifikaci nabitá hala Bercy a jejím sestavám aplaudovala i řada celebrit.*“²⁹⁷ Dále byla Bilesová popisována jako: znovuzrozená, zpět na trůnu, zpět mezi elitou, nebo jako člověk s triumfálním návratem apod.

Gabriela Soukalová byla rámována v mezích svého možného návratu zejména v prvním období, kdy bylo pokrčování její kariéry nejisté a zároveň svůj konec neoznámila. Z toho důvodu se nejčastěji operovalo s jejím comebackem k biatlonu. Například Matěj Tomíček pro Sport iDnes napsal v rozhovoru s Jitkou Landovou: „*Jestli se Koukalová k biatlonu ještě někdy vrátí, je v tuto chvíli značně nejisté. Nedávno přiznala, že určitě vynechá i příští sezonu,*“²⁹⁸ kdy tato ukázka podporuje námi předloženou tezi (návrat Soukalové byl nejistý a často se o něm hovořilo). V podobném duchu se nesly i ostatní texty z prvního sledovaného období.

Ve druhém období se naopak již hovořilo o konci její kariéry, ale s ním také o váhání, které toto rozhodnutí doprovázelo: „*Po skončení dvouhodinového workshopu v plzeňském Parkhotelu se tedy dlouze rozpovídala. Nejprve o rozhodování, zda se pokusit o návrat k biatlonu, nebo raději definitivně skončit. Jaké byly hlavní myšlenky pro návrat? Pocit, že ještě nechci zahodit talent, o kterém vím, že ho mám,*“²⁹⁹ psal Tomáš Macek o rozhovoru se Soukalovou. Je evidentní, že Soukalová dlouho zvažovala návrat k biatlonu, ale kariéru nakonec ukončila, což reflektovala i sledovaná média.

1.2.4 Psychologické rámce

Poslední zastřešující skupinou pro dílčí specifické rámce jsou rámce psychologické. Název jsme zvolili proto, že do této kategorie spadají specifické rámce týkající se chování, emocí a psychiky sledovaných sportovkyň. Psychologické rámce jsou tak posledními obecnými

²⁹⁷ Bilesová dovedla Američanky k triumfu v družstvech a má páté olympijské zlato. Online. In: Sport iDnes.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/pariz-2024/spoirtovni-gymnastika-zeny-druzstva.A240730_205301_olympiada-paris-2024_rou. [cit. 2025-03-10].

²⁹⁸ TOMÍČEK, Matěj. *Věděla jsem o tom, říká Landová o problémech kamarádky Koukalové.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/jitka-landova-anorexie-bulimie-gabriela-koukalova.A180411_190309_biatlon_rou. [cit. 2025-03-10].

²⁹⁹ MACEK, Tomáš. *Koukalová: Nové Město bylo nejvíc. Ted' se chci vrátit k výtvarnému umění.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2019. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-biatlon-konec-kariery-rozhovor-vytvarne-umeni-tetovani-navrharske-studio.A190607_480786_biatlon_tof. [cit. 2025-03-10].

rámci, které jsme v tomto výzkumu definovali. Zároveň bylo nutné tuto skupinu od ostatních dvou odlišit, jelikož nezahrnují ani hodnocení ani nejsou dané společenským vnímáním.

1.2.4.1 Porucha

Porucha je za rámcem úspěchu druhým nejzastoupenějším rámcem v našem výzkumu – vyskytla se celkem dvaasedmdesátkrát. Definujeme ji jako situaci, ve které byly sledované sportovkyně rámovány pomocí konkrétní duševní poruchy, se kterou se potýkají. Nejvíce byla z hlediska svého duševního problému rámována Gabriela Soukalová – celkem šestačtyřicetkrát. S patnácti výskyty ji následovala Naomi Ósakaová a poslední byla s jedenácti případy Simone Bilesová.

V prvním období byla z hlediska konkrétního duševního problému nejvíce rámována Soukalová (ze 70 %), jako druhá Ósakaová (45 %) a nejméně Bilesová (29,4 %). Podobně je tomu ve druhém sledovaném období, jako první byla tímto způsobem nejvíce rámována Soukalová (60 %), poté Ósakaová (20 %) a s nejnižší četností Bilesová (5,2 %).

V případě americké gymnastky bylo často duševní zdraví zmiňováno velmi obecně, což pak nebylo možné kódovat jako rámcem poruchy. Ten jsme zaznamenávali pouze v případě, že byl zmíněn konkrétní problém, kterým Bilesová trpěla – v prvním období se jednalo o tzv. twisties, který jako konkrétní rámcem pojmenovali ve výzkumu například také Thompson et al. a o tomto problému rovněž hovoříme v kapitole č. 3.1 teoretické části.³⁰⁰ Žádný jiný konkrétní problém v případě Bilesové média nezmiňovala.

U Naomi Ósakaové se v obou sledovaných obdobích bez rozdílu nejčastěji vyskytoval tento rámcem v přítomnosti klíčových slov jako deprese či úzkost / úzkosti ve všech sledovaných médiích. Což bylo zřejmě zapříčiněno tím, že o těchto konkrétních problémech tenistka sama promluvila a její vyjádření bylo často v médiích recyklováno.

Rámcem poruchy jsme u české biatlonistky identifikovali hned v několika klíčových slovech: anorexie, bulimie, porucha příjmu potravy nebo anorektika, a to zejména v prvním sledovaném období. Druhé sledované období se, co se týče podoby tohoto rámce, nijak

³⁰⁰ THOMPSON, Kevin G.; CARTER, Gilbert; LEE, Edwin S.; ALSHAMRANI, Talal a BILLINGS, Andrew C. “We’re Human Too”: Media Coverage of Simone Biles’s Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics. Online. *Electronic News: Broadcast and Mobile Journalism*. 2022, roč. 16, č. 3, s. 187-201. ISSN 1931244X. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/19312431221095207>. [cit. 2025-03-10].

nelišilo, tj. opět jsme ho nalézali v přítomnost již zmiňovaných klíčových slov. Rozdíl mezi sledovanými médii jsme nezaznamenali, i z toho důvodu nám proto přišlo vhodné porovnat u početně více zastoupených rámců (např. rámce úspěchu a poruchy) zejména jejich poměrové zastoupení nežli jejich podobu / formu.

1.2.4.2 Emoce

Osmnáctým a zároveň posledním rámcem, se kterým jsme se v našem výzkumu setkali, je rámec **emocí**. Ten se projevoval v případech, kdy byly ve sledovaných médiích a jimi publikovaných textech přítomny zmínky o konkrétních emocích, které sledované sportovkyně prožívaly. Jedná se obecně o méně zastoupený rámec, tj. média příliš nerámovala sportovkyně v textech, které se mimo jiné týkaly i jejich duševního zdraví, jako emotivní / mající emoce. Pětkrát se tento rámec objevil u Simone Bilesové (tříkrát v prvním a dvakrát ve druhém období), čtyřikrát u Naomi Ósakaové (pouze v prvním sledovaném období) a dvakrát u Gabriely Soukalové (rovněž v prvním sledovaném období).

Rámec emocí je evidentní již z titulku textu Tomáše Macka pro Sport iDnes o OH v Tokiu, který zní: „*Kauza Bilesová. Vyšiluji, když se dostanu do stresové situace, říká gymnastka.*“³⁰¹ Rámcování zde opět souvisí také s volbou konkrétních citací. Emoce se projevují i dále v textu: „*Svým odstoupením chtěla podle svých slov dát světu najevo, že je normální nebýt v pořádku. Sama nebyla již delší dobu. Náznaků lze nalézt mnoho. Ať už potok slz po „jen“ druhém místě na domácí olympijské kvalifikaci. Či přetrvávající vztek na gymnastickou asociaci USA kvůli skandálu dlouholetého týmového lékaře Nassara, jenž sexuálně zneužíval mladé dívky. A byl zde rovněž její loňský projev zoufalství po zprávě, že se hry v Tokiu o rok odkládají.*“³⁰² Autor popisuje veškeré emoce, které Bilesová v popsanych situacích pravděpodobně zažívala a přítomnost tohoto rámce je tak naprosto zřejmá. U Bilesové i další sledovaná média nejčastěji zmiňovala pláč a slzy.

Obecně lze říct, že jsme rámec emocí nejvíce nalézali v textech, které o Bilesové psal Tomáš Macek. Ten i ve druhém sledovaném období o Bilesové napsal: „*Naložila si toho na sebe moc. Snad i proto jí najednou mozek vysadil. Během prostných se vyděsila: Nemám ponětí,*

³⁰¹ MACEK, Tomáš. *Kauza Bilesová. Vyšiluji, když se dostanu do stresové situace, říká gymnastka*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/tokio-2021/simone-bilesova-olympiada.A210728_204401_oh-ostatni-sporty_ald. [cit. 2025-03-11].

³⁰² Tamtéž.

kde se ve vzduchu nacházím. Upadla. Vzápětí se stáhla do sebe.”³⁰³ Rámec emocí sledáváme jak ve slově „vyděsila“, tak v celkovém vyznění představeného úryvku.

Na situaci kolem Naomi Ósakaové se v rozhovoru ptal Karel Knap Lucie Šafářové: „*Po utkání se Stephensovou přiznala, že se jí v záchvatu úzkosti a stresu vůbec nechtělo na kurt. Plakala. Překvapuje vás to?*“³⁰⁴ Sledujeme tak určitou podobnost mezi Bilesovou a Ósakaovou – nejčastěji se v jejich případě jako emoce zmiňoval právě pláč, což dále dokládá i text Aleše Vávry pro Aktuálně.cz: „*Ósakaová ve slavném finále US Open porazila Williamsovou, její životní duel ale provázely protesty americké legendy a nesportovní reakce amerických fans, které zakřiknutou Japonku dohnaly k slzám.*“³⁰⁵

Rámec emocí jsme v případě Gabriely Soukalové vypožorovali pouze dvakrát, jednou v již citované glose Zdeňka Pavlise, který napsal: „*...ale také z trochu éterické bytosti připomínající v onen slavnostní večer v pražském hotelu Hilton pocuchaný uzlíček nervů. Zoufale se brání, aby nevyslovila nic z pravdy o sobě, svém dalším směřování a své budoucnosti.*“³⁰⁶ V tomto úryvku jsme již dříve popsali rámec slabosti, stejně tak obsahuje tato část textu rámec emocí, který nacházíme zejména ve spojení „pocuchaný uzlíček nervů“ a „zoufale“. Autor v popisu emocí Soukalové dále pokračuje: „*Stála tam sice stále půvabná biatlonová královna, ale královna JINÁ. Nervózní, roztěkaná, sevřená doporučeními a příkazy, jimiž se měla řídit.*“³⁰⁷ Zopakujme, že celý text vyznívá na úkor Soukalové poměrně negativně.

Podruhé byl rámec emocí opět přítomný v komentáři, který pro Sport iDnes napsal Tomáš Macek: „*Sama biatlonistka pak dlouho po půlnoci připojila na Facebooku video, které jí pomohl nahrát Tomáš Houska z Českého olympijského výboru a na němž bylo zřetelně*

³⁰³ MACEK, Tomáš. *Jste sobecký sociopat, slyšela také. Jak znovuzrozená Bilesová vrátila kritiku.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/pariz-2024/simone-bilesova-gymnastika-usa-trizlate-medaile.A240807_200616_olympiada-paris-2024_mama. [cit. 2025-03-11].

³⁰⁴ KNAP, Karel. *Taky Šafářová se bála jít na kurt. Případ Ósakaová? Pravidla se musí dodržovat.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/lucie-safarova-rozhovor-roland-garros.A210608_192405_tenis_rou. [cit. 2025-03-11].

³⁰⁵ VÁVRA, Aleš. *Strach o Naomi. Vymklo se to a explodovalo, kariéra šampionky je v ohrožení.* Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/tenis/strach-o-naomi-vymklo-se-to-a-explodovalo-kariera-je-v-ohroz/r~c118adacc2c111ebb98b0cc47ab5f122/>. [cit. 2025-03-11].

³⁰⁶ PAVLIS, Zdeněk. *GLOSA: Královny odcházejí s noblesou. VIP královně Gabriele scházela.* Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-glosa-kralovny-odchazeji-s-noblesou-vip-kralovne-gabriele-schazela-982055>. [cit. 2025-03-11].

³⁰⁷ Tamtéž.

čitelné velké pohnutí v jejím obličeji.”³⁰⁸ Text pojednává o nejisté budoucnosti Soukalové a o tom, zda se k biatlonu někdy vrátí a rámec emocí shledáváme ve spojení „pohnutí v obličeji“.

2. Závěry výzkumu a interpretace výsledků

Výše jsme předložili zevrubný popis všech nalezených rámců spolu s praktickými ukázkami toho, jakých podob tyto rámce nabývaly. Pokud bychom nyní měli odpovědět na otázku, jak byly zkoumané texty o sledovaných sportovkyních rámovány a jak se mezi sebou jednotlivé sportovkyně v tomto ohledu odlišovaly, dojdeme k závěru, že americká gymnastka Simone Bilesová byla v textech o jejím duševním zdraví spíše vzývána a vyobrazována jako člověk překonávající překážky, jako vzor a jako úspěšná sportovkyně, a to napříč oběma sledovanými obdobími.

Tento poznatek víceméně koresponduje s výzkumem, který jsme představili v teoretické části. Thompson a kol. rovněž hovoří o převaze pozitivního rámcování, o hrdinství apod.³⁰⁹ Stejně jako my, i tito autoři našli také negativní způsob rámcování. I v českých médiích, jak ukazuje náš výzkum, bylo výrazným rysem rámcování mediálních sdělení (zejména v prvním sledovaném období) zobrazování Bilesové jako někoho, kdo nenaplnil očekávání z hlediska šancí na úspěch a sportovního výkonu.

Přesto (pokud naše poznatky z předchozí kapitoly zobecníme) lze konstatovat, že texty o duševním zdraví americké gymnastky byly rámovány převážně pozitivně a mezi jednotlivými médii nevnímáme větší rozdíly. Ke stejnému závěru došli u D. J. Cartona také například autoři Cassilo a Kluch³¹⁰, jejichž výzkum jsme již zmiňovali. Otto Wahl ve své práci mluvil o převládající negativní tendenci a nutnosti změnit to, jak média o duševním

³⁰⁸ MACEK, Tomáš. *KOMENTÁŘ: 386 dnů podivného odcházení biatlonistky Koukalové*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/biatlon-gabriela-koukalova-komentar.A180409_111717_biatlon_par. [cit. 2025-03-11].

³⁰⁹ THOMPSON, Kevin G.; CARTER, Gilbert; LEE, Edwin S.; ALSHAMRANI, Talal a BILLINGS, Andrew C. “We’re Human Too”: Media Coverage of Simone Biles’s Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics. Online. *Electronic News: Broadcast and Mobile Journalism*. 2022, roč. 16, č. 3, s. 187-201. ISSN 1931244X. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/19312431221095207>. [cit. 2025-03-12].

³¹⁰ CASSILO, David a KLUCH, Yannick. Mental Health, College Athletics, and the Media Framing of D. J. Carton’s Announcement to Step Away From his Team. Online. *Communication and sport*. 2023, roč. 11, č. 3, s. 462-488. ISSN 2167-4795. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/21674795211041019>. [cit. 2024-03-12].

zdraví či duševních poruchách referují.³¹¹ Texty o duševním zdraví Bilesové tuto změnu od částečně negativního rámcování k převážně pozitivnímu dokazují. Simone Bilesová je ale jedinou sportovkyní v našem výzkumu, o které to lze tvrdit.

O japonské tenistce Naomi Ósakaové a jejím duševním zdraví jsme našli vůbec nejméně publikovaných textů (ve druhém sledovaném období jich bylo pouze pět), většina z nich byla rovněž krátká a nemohly tak podle nás hlouběji a kvalitněji informovat o celé problematice. V mediálních sděleních se tak na rozdíl od Bilesové objevovalo zlehčování mentálních problémů japonské tenistky (možná bychom v některých případech mohli mluvit o úplném zpochybňování existence těchto problémů), která byla vykreslována jako slabá nebo byla negativně srovnávána s jinými sportovci. V tomto ohledu se nabízí citovaný výzkum Davida Cassila, kde autor našel ve vztahu ke sledovaným sportovcům vícero negativních rámců, jako je například obviňování.³¹² Paralelu v tomto smyslu najdeme později také s třetí sledovanou sportovkyní.

Nelze zde příliš srovnávat sledovaná období mezi sebou, jelikož (jak jsme již několikrát zmínili) ve druhé zkoumané etapě vyšlo ve sledovaných zdrojích pouze pět textů. V nich jsme nicméně přítomnost žádného z rámců, který by Ósakaovou vyobrazoval jakkoli negativně nenašli. Obecně můžeme říct, že nejvíce negativně rámoval duševní zdraví Naomi Ósakaové pravděpodobně iSport.cz, který se i v případě jiných sportovkyň (zejména Soukalové) vyznačoval vysokou mírou bulvárnosti a senzacechtivosti svého obsahu.

Na počátku výzkumu jsme očekávali, že mezi Bilesovou a Ósakaovou vypozerujeme jisté podobnosti v tom, jak byly texty o jejich duševním zdraví rámcovány. Předpokládali jsme to zejména z toho důvodu, že obě ženy jsou globálními celebritami a mohly se tak stát zejména vzory / inspiracemi pro ostatní a proto, že tuto skutečnost zmiňují i jiné výzkumy – Cassilo například tvrdí, že status celebrity může pomoci lepšímu informování o duševním zdraví.³¹³ V případě Ósakaové se to ale nepotvrdilo.

Vůbec nejvýrazněji byly rámcovány texty o duševním zdraví Gabriely Soukalové. Ve

³¹¹ WAHL, Otto F. *Media madness: public images of mental illness*. Place of publication not identified: Rutgers University Press, 1997. ISBN 0-8135-5749-6.

³¹² CASSILO, David. Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA. Online. *Communication & Sport*. 2020, roč. 10, č. 1, s. 97-123. ISSN 2167-4809. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/2167479520933548>. [cit. 2024-03-12].

³¹³ Tamtéž, strana 99.

skupině tří sportovkyň česká biatlonistka naprosto jednoznačně vyniká hned v několika ohledech:

- 1) o jejím duševním zdraví vyšlo celkově nejvíce článků, proto jsou závěry, ke kterým docházíme asi nejrelevantnější
- 2) takto výrazně negativní rámcování jsme nenalezli u žádné z dalších dvou sledovaných sportovkyň – jako jediná byla Gabriela Soukalová zobrazována jako viník, jako jediná byla v mediálních sděleních sexualizována, dále byla rámována jako slabá, vysledovali jsme genderovou stereotypizaci nebo například infantilizaci,
- 3) platforma iSport.cz o ní psala nejvíce ze všech tří sportovkyň, což mohlo napomoci k tvorbě negativního mediálního obrazu, když platforma o jejím duševním zdraví a dalších tématech informovala velmi bulvárně, záměrně volila témata, která přitahují větší pozornost a tato témata vydávala za senzaci,
- 4) nejčastěji (ze 70 %) ve srovnání sledovaných sportovkyň byla Soukalová rámována pomocí konkrétní mentální poruchy, kterou trpí, což je pravděpodobně zapříčiněno vydáním biografie, ve které otevírá Soukalová téma poruchy příjmu potravy, které bylo v textech poté často zmiňováno.

Zde jsme vybrali pouze několik pohledů na to, proč je Soukalová v našem výzkumu jistým unikátem. V žebříčku negativního rámcování textů o duševním zdraví je bez sebemenších pochyb na prvním místě (a to zejména v prvním sledovaném období). Jsme si vědomi, že konec kariéry a vydání knižní zповědi byly ve své době (a možná dodnes jsou) považovány za kontroverzní etapy v životě bývalé české biatlonistky. V tuto chvíli si ale dovolíme tvrdit, že pokrývání těchto témat bylo v českých médiích mnohdy neuctivé až hanlivé a rozhodně nelze hovořit o jakémsi přijetí, ke kterému došlo v případě Bilesové nebo později Ósakaové. Domníváme se, že hlavním důvodem je zkrátka to, že byla / je Soukalová mnohými stále vnímána jako člověk, který zavinil úpadek českého biatlonu nebo jako člověk, který potenciálně pošpinil jeho obraz. Přesto námi zkoumaný obsah do určité míry překračoval morální /etické hranice.

Jako každý z výzkumů, i tento má své limity a nedostatky, kterých jsme si vědomi. Kvalitativní výzkum bude ze své podstaty vždy výzkumem subjektivním, o čemž jsme více pojednali v kapitole č.1 metodologické části. Induktivně jsme sbírali data, která jsme dle našeho uvážení interpretovali, hledali v nich podobnosti a pravidelnosti. Tyto interpretace

jsme dále dokládali na konkrétních příkladech, připojili jsme také kvantitativní hledisko. Výsledky nejsou zobecnitelné a nelze hovořit o tom, že by takto rámcovala texty o duševním zdraví sledovaných sportovkyň všechna média. Zároveň jsme analyzovali pouze malý vzorek výzkumných jednotek ($N = 156$), který nevypovídá o problému jako celku. Přesto ale v poznatcích sledujeme jisté podobnosti s již existujícími zahraničními výzkumy.

Domníváme se ale, že diplomová práce předkládá originální a v českém prostředí do značné míry unikátní výzkumný počín. V případě budoucích výzkumů by bylo vhodné zahrnout jak ženské, tak mužské sportovce, což by dalo prostor pro další zajímavou komparaci. Rovněž by bylo přínosné definovat delší časové úseky a provést dlouhodobější výzkum, který by pracoval s větším množstvím dat z více (nejen online) zdrojů.

Závěr

Záměrem práce bylo zjistit, jak vybrané české on-line servery zobrazují tři vybrané profesionální sportovkyně s ohledem na jejich duševní zdraví v konkrétně stanovených obdobích. Zvolenou metodou byla kvalitativní obsahová analýza rámců, které se v této souvislosti ve sledovaných médiích objevovaly.

V analytické části jsme pracovali se vzorkem celkem 156 různých textů z celkem pěti různých pramenů, jak ryze sportovních, tak obecných. Nalezeno bylo celkem 18 odlišných specifických rámců, které jsme opakovaně zaznamenávali do kódovací knihy na základě přítomnosti například klíčových slov či slovních spojení nebo větných celků, které tento rámeček obsahovaly.

Výzkum jsme opřeli jak o frekvenční analýzu prezentující početní zastoupení a poměrové vztahy mezi sledovanými proměnnými, tak o kvalitativní obsahovou analýzu, která dokládá existenci osmnácti nalezených rámců na konkrétních příkladech a rozebírá tyto rámce více do hloubky. Osmnáct dílčích rámců jsme zároveň, podobně jako např. Keimar³¹⁴, rozdělili do čtyř větších kategorií, které jsme dle de Vreese³¹⁵ nazvali rámci obecnými.

Je klíčové zopakovat, že nebylo záměrem zkoumat pouze ženské sportovkyně. Na základě pilotního výzkumu jsme ale došli k závěru, že velikosti vzorku, kterého jsme nakonec u analyzovaných sportovkyň dosáhli, bychom v případě jiných sportovců nedocílili (výsledky by se proto velmi špatně komparovaly), a proto jsme i po vzoru jiných výzkumů prezentovaných v teoretické části zkoumali v tomto ohledu nejrelevantnější trojici - Simone Bilesovou, Naomi Ósakaovou a Gabrielu Soukalovou. Do budoucna by bezpochyby bylo zajímavé porovnat, jak jsou rámcovány texty o duševním zdraví jak ženských, tak mužských sportovců, jelikož se autorka domnívá, že by docházelo k výrazným diskrepancím.

Považovali jsme za zásadní zahrnout alespoň jednoho českého sportovce, jelikož jsme předpokládali, že nám tato komparace umožní sledovat rozdíly mezi světovými a českými sportovci, což se potvrdilo. Kromě srovnání sportovkyň mezi sebou jsme rovněž porovnávali dvě období, která byla pro každou ze sportovkyň zvolena a definována na základě klíčových

³¹⁴ KEIMAR, Jaroslav. Mediální obraz Rytířů Kladno ve dvou barážích o extraligu ledního hokeje. Praha, 2021. 91 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. et. Mgr. Marta Chladová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/127374>.

³¹⁵ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>.

událostí z hlediska jejich duševního zdraví či sportovní kariéry a dalo se tak předpokládat, že téma duševního zdraví bude opakovaně otevíráno.

Potvrdil se předpoklad, že skutečně nejvýrazněji, jak plyne z výsledků analýzy, byly rámcovány texty o duševním zdraví Gabriely Soukalové. Nejvíce u české biatlonistky převažoval styl rámcování, který jsme popsali jako negativní. Důvody jsme se pokusili načrtnout v kapitole č. 2 analytické části. Domníváme se, že role, která je v případě úpadku českého biatlonu Soukalové přisuzována, byla klíčovým faktorem, který výrazně ovlivnil rámcování textů o jejím duševním zdraví. Dalším zásadním elementem by mohla také být obecně blízkost, kterou česká média a novináři k Soukalové měli a dodnes stále mají, na rozdíl od americké gymnastky a japonské tenistky. Nejvíce o Soukalové psal server iSport.cz, na kterém byly publikovány jedny z nejvýraznějších textů.

Hlavní rozdíl tak pozorujeme ve srovnání Soukalové a Ósakaové s Bilesovou – na základě provedené analýzy lze tvrdit, že česká a japonská sportovkyně svým způsobem reprezentují skupinu lidí, jejichž duševní problémy jsou zpochybňovány, zlehčovány a rámcovány spíše negativně, zatímco Američanka byla pro svou odvahu o duševním zdraví otevřeně a veřejně promluvit vzývána a oslavována. Výsledky ale rozhodně nelze zobecnit, neboť se velikosti vzorků zkoumaných textů u jednotlivých sportovkyň výrazně lišily a analyzované byly pouze texty z předem určeného omezeného množství sledovaných zdrojů. Zároveň je takto formulovaný poznatek silně zjednodušující, ovšem v analytické části diplomové práce jsou výsledky detailněji popsány.

Zároveň nelze mezi sledovanými období pozorovat vyloženě pozitivní posuny, které jsme předpokládali – jediná sportovkyně, u které bychom mohli tak tomuto závěru dojít, je zřejmě Simone Bilesová, u níž jsme sledovali období dvou po sobě jdoucích olympijských her, kde bylo duševní zdraví hlavním tématem, které se k ní vázalo a podruhé (tj. v Paříži) byla ještě více oslavována a heroizována a méně se pracovalo s nenaplněnými očekáváními než v případě prvního období. U Naomi Ósakaové nebo Gabriely Soukalové jsme tyto nebo podobné změny nezaznamenali.

Každá sportovkyně byla v tom, jak byly rámcovány texty o jejím duševním zdraví, z velké části unikátní, přesto jsme však vypožorovali i jisté podobnosti, na které jsme poukázali v analytické části.

Diplomová práce předložila výzkum nového a doposud příliš neprobádaného tématu, proto jsme se nemohli výrazněji opřít o existující literaturu k tomuto tématu. Přesto jsme se

pokusili dohledat co nejvíce dostupného materiálu a co největší množství již existujících výzkumů, což dokládá teoretická část práce. Komplexnější výzkum, který by pracoval s větším vzorkem a zkoumal více sportovců s více zdroji by nicméně poskytl detailnější zmapování celé problematiky a mohl by být základem pro doporučení v zobrazování duševního zdraví profesionálních sportovců.

Summary

The aim of this diploma thesis was to analyse the portrayal of three selected professional female athletes in accordance with their mental health in particular time periods and particular online sources. The method chosen for this purpose was frame analysis and the identification of frames that emerged in the media in this context.

In the analytical part, we worked with a sample of 156 various texts published in five different sources which were sports only servers as well as general news servers. We found a total of 18 specific frames in total which we repeatedly recorded in the coding book based on the presence of, for example, keywords, phrases, or entire sentences that included the frame.

Our research is supported by the frequency analysis presenting the quantitative representation and proportional relationships among the monitored variables. It is as well supported by the qualitative content analysis, which proves the existence of the 18 frames on specific examples and goes more into detail about those frames. Similarly to, for instance, Keimar³¹⁶, we also divided the eighteen sub-frames into four broader categories, which we named generic, like de Vreese³¹⁷.

It is crucial to repeat the fact that it was not our intention to study only female athletes. Based on our pilot research, we concluded that the sample size would differ greatly from the one we achieved if we were to study different athletes. Because of that and other research presented in the theoretical part we decided to examine the three athletes presented in this research – Simone Biles, Naomi Ósaka and Gabriela Soukalová. In the future, it would certainly be interesting to compare the framing of texts about female and male athletes' mental health. The author assumes large discrepancies would be present.

We found it crucial to include at least one Czech athlete because we presumed that the comparison would provide us with the ability to monitor differences between world-known and Czech athletes, which was later confirmed. Aside from the comparison of the athletes themselves we also compared the two periods which were carefully selected and defined for

³¹⁶ KEIMAR, Jaroslav. Mediální obraz Rytířů Kladno ve dvou barážích o extraligu ledního hokeje. Praha, 2021. 91 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. et. Mgr. Marta Chladová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/127374>.

³¹⁷ DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>.

each of the athlete based on key points in terms of their mental health and their professional careers so it was presumed that the topic of mental health would be repeatedly covered.

As was expected, the athlete and the texts most prominently framed were about Gabriela Soukalová's mental health. The dominant style of framing in relation to the Czech biathlete was considered negative. The reasons for that were outlined in chapter 2 of the analytical part. We assume that the Soukalová's role in decline of Czech biathlon was the key factor that impacted the framing of the texts about her mental health issues. Another crucial element may have been the overall proximity that the Czech media and journalist still have until this very day, when compared to the American gymnast and Japanese tennis player. Most of the texts published about Soukalová emerged in iSport.cz, including some of the most explicit ones.

The main difference is viewed in the comparison of Soukalová and Ósaka with Biles – the Czech and Japanese athlete both represent the ongoing tendency of questioning and trivializing mental health issues, whereas the americana was celebrated for her ability to speak openly and publicly about her mental health issues. The results are, however, inconclusive, as the sample size differs greatly for each athlete and the texts analysed come from only a small number of pre-established sources. The results presented here are also very simplified, more detailed argumentation is presented in the analytical part of this thesis.

At the same time, we cannot talk about an overall positive trend (which was at first assumed) between the two monitored periods. The only athlete in relation to whom we can talk positively in this sense is Simone Biles. We monitored the periods of two consecutive Olympic games where mental health was the main topic concerning Simone Biles and second time around (in Paris), she was even more celebrated and heroized and was less likely talked about as a failure. These changes between the two periods were not recorded in relation to Soukalová nor Ósaka.

Each of the athletes was unique in the way the texts about their mental health were framed. We also noted some similarities which we tried to highlight in the analytical part. This diploma thesis presented research of a new and still relatively unexplored topic which is the reason why we could not rely too heavily on the existing literature regarding this issue. Nevertheless, we attempted to map as much available material and as many existing studies as possible, as demonstrated by the theoretical section of this thesis. More complex research, which would employ a bigger sample and more athletes with more sources, would

nevertheless provide a more detailed overview of the issue and would lay the groundwork for recommendations on how to portray the mental health of professional athletes.

Použitá literatura a zdroje

BAUMAN, N. James. The stigma of mental health in athletes: are mental toughness and mental health seen as contradictory in elite sport? Online. *British journal of sports medicine*. 2016, roč. 50, č. 3, s. 135-136. ISSN 0306-3674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1136/bjsports-2015-095570>.

Biatlonistka Koukalová v nové knize přiznala, že trpěla anorexií. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/live-sport/331982/biatlonistka-koukalova-v-nove-knize-priznala-ze-trpela-anorexii.html>.

Bilesová dovedla Američanky k triumfu v družstvech a má páté olympijské zlato. Online. In: Sport iDnes.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/pariz-2024/spoirtovni-gymnastika-zeny-druzstva.A240730_205301_olympiada-paris-2024_rou.

Bilesová vzdala další závod. Nebude obhajovat zlato ani na prostných. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/tokio-2021/bilesova-olympiada-tokio.A210801_062118_oh-ostatni-sporty_alld.

BILLINGS, Andrew C. a EASTMAN, Susan Tyler. Framing Identities: Gender, Ethnic, and National Parity in Network Announcing of the 2002 Winter Olympics. Online. *Journal of Communication*. 2003, roč. 53, č. 4, s. 569-586. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2003.tb02911.x>.

BORAH, Porismita. Conceptual Issues in Framing Theory: A Systematic Examination of a Decade's Literature. Online. *Journal of Communication*. Roč. 61, č. 2, s. 246-263. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2011.01539.x>.

CARAYOL, Tumaini. *Naomi Osaka withdraws from French Open amid row over press conferences*. Online. In: The Guardian. 2021. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/sport/2021/may/31/naomi-osaka-withdraws-french-open-press-conference-fines-tennis>.

CASSILO, David a KLUCH, Yannick. Mental Health, College Athletics, and the Media Framing of D. J. Carton's Announcement to Step Away From his Team. Online. *Communication and sport*. 2023, roč. 11, č. 3, s. 462-488. ISSN 2167-4795. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/21674795211041019>.

CASSILO, David. Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA. Online. *Communication & Sport*. 2020, roč. 10, č. 1, s. 97-123. ISSN 2167-4809. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/2167479520933548>.

ČECH, David. *Největší fórum sportovců se zabývalo životem po kariéře i duševním zdravím*. Online. In: ČESKÝ OLYMPIJSKÝ TÝM. *Olympijskytym.cz*. 2019. Dostupné z: https://www.olympijskytym.cz/article/nejvetsi-forum-sportovcu-se-zabyvalo-zivotem-po-kariere-i-dusevnim-zdravim?utm_source=chatgpt.com.

ČIHÁKOVÁ, Bohumila. *Soukalová: Jsi tlustá, říkal trenér. Spouštěčem bulimie je špatný vztah k sobě*. Online. In: *Deník.cz*. 2024. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/gabriela-soukalova-bulimie.html.

ČTK. *Gymnastická hvězda Bilesová přiznala, že také ji zneužíval lékař*. Online. In: *Sport.cz*. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/ostatni-ostatni-gymnasticka-hvezda-bilesova-priznala-ze-take-ji-zneuzival-lekar-952260>.

D'ANGELO, Paul. News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: A Response to Entman. Online. *Journal of Communication*. Roč. 52, č. 4, s. 870-888. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2002.tb02578.x>.

DANĚK, Jan. *Od sexuálního zneužívání do dějin. Bilesová navštěvuje terapeutku, zase jása a popíchla hejtry*. Online. In: *Sport.cz*. 2024. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/olympiada-od-zneuzivani-do-dejin-bilesova-navstevuje-terapeutku-zase-jasa-a-popichla-hejtry-5033326>.

DANĚK, Jan. *Ruská šampionka se navází do americké hvězdy: Bez prášků a chemie nic nedokáže*. Online. In: *Sport.cz*. 2024. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/olympiada-ruska-sampionka-se-navazi-do-americke-hvezdy-bez-prasku-a-chemie-nic-nedokaze-5034115>.

DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Čtvrté, nezměněné vydání. Praha:

Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-1966-8.

Drsné obvinění Koukalové: Kvůli bulimii či anorexii skončily čtyři biatlonistky!. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332148/drsne-obvineni-koukalove-kvuli-bulimii-ci-anorexii-skoncily-ctyri-biatlonistky.html>.

EISENHAUER, Jennifer. A Visual Culture of Stigma: Critically Examining Representations of Mental Illness. Online. *Art education (Reston)*. 2008, roč. 61, č. 5, s. 13-18. ISSN 0004-3125. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/00043125.2008.11518991>.

ENTMAN, Robert. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. Roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>.

FISK, Susan R. a RIDGEWAY, Cecilia L. Framing Gender. Online. In: RISMAN, Barabara J.; FROYUM, Carissa M. a SCARBOROUGH, William J. (ed.). *Handbook of the Sociology of Gender*. 2. Springer Charm, 2018, s. 157-171. ISBN 978-3-319-76333-0. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/325605495_Framing_Gender.

FISKE, Susan T. a TAYLOR, Shelley E. *Social Cognition: From Brains to Culture*. 3. Londýn: SAGE, 2017. ISBN 978-1-4739-6929-2.

FRANCIS, Catherine; PIRKIS, Jane; BLOOD, R. Warwick; DUNT, David; BURGESS, Philip et al. The portrayal of mental health and illness in Australian non-fiction media. Online. *Australian and New Zealand journal of psychiatry*. 2004, roč. 38, č. 7, s. 541-546. ISSN 0004-8674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1440-1614.2004.01407.x>.

Gabriela Soukalová. Online. In: Český olympijský tým. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/athlete/gabriela-koukalova>.

GOFFMAN, Erving. *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. York: Northeastern University Press, 1974. ISBN 0-930350-91-X.

HARNOCH, Miroslav. "Už jsem jiná." *Drogově závislá matka se Bilesové vzdala, teď prosí za odpuštění*. Online. In: Aktuálně.cz. 2024. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/uz-jsem-jina-drogove-zavisla-matka-se-bilesove-vzdala-ted-pr/r~b0fe08a85a6d11efae9c0cc47ab5f122/>.

HARNOCH, Miroslav. *"Bojkotem médií nahráváš trollům." Proti rozhodnutí Ósakaové se ozval i Djokovič.* Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/tenis/v-parizi-nebudu-chodit-na-tiskovky-vzkazala-osakaova-pokuta/r~44075a30bedd11ebb234ac1f6b220ee8/>.

HARNOCH, Miroslav. *Osud Koukalové si neumím představit, říká česká plavkyně. Sama bojovala s hubnutím.* Online. In: Aktuálně.cz. 2019. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/ostatni-sporty/osud-koukalove-si-neumim-predstavit-rika-ceska-plavkyne-sama/r~28a49a6870bb11e9b38a0cc47ab5f122/>.

HAŠEK, Martin. *Koukal a pád Soukalové. Žárlil, že ona je slavnější: Doma jsem to dostávala.* Online. In: ISport.cz. 2024. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-zimni-sporty-biatlon/444102/koukal-a-pad-soukalove-zarlil-ze-ona-je-slavnejsi-doma-jsem-to-dostavala.html>

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace.* Páté, přepracované vydání. Praha: Portál, 2023. ISBN 978-80-262-1968-2.

HORKY, Thomas a NIELAND, Jörg-Uwe. *International sports press survey 2011: quantity and quality of sports reporting.* Norderstedt: BoD-Books on Demand, 2013. ISBN 978-3-7322-7886-2.

HOŘEJŠÍ, Nela. *Nemohla jsem se o ni starat, vysvětluje matka gymnastky Bilesové, proč ji opustila.* Online. In: IDNES.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/revue/spolecnost/simone-bilesova-ronald-biles-shanon-bilesova-gymnastika.A240814_092857_lidicky_nh.

Hvězdná gymnastka Bilesová: Emotivní prosba drogově závislé mámy!. Online. In: ISport.cz. 2024. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/450968/hvezdna-gymnastka-bilesova-emotivni-prosba-drogove-zavisle-mamy.html>.

IOC Mental Health in Elite Athletes Toolkit. Online. In: Olympics.com. 2021. Dostupné z: https://img.olympics.com/images/image/private/w_auto/primary/uebomv9r2ebqu0qepcsb.

IYENGAR, Shanto. *Is Anyone Responsible?: How Television Frames Political Issues.*

Online. Chicago: University of Chicago Press, 1994. ISBN 0226388530. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=Ca6VaTItqi4C&hl=cs&source=gbs_navlinks_s.

JAROCH, Jan. *Kvitová nechápe mlčící Japonku. Před nejtěžší tiskovkou si dala panáka*. Online. In: ISport.cz. 2021. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/tenis-roland-garros/397027/kvitova-nechape-mlcici-japonku-pred-nejtezsi-tiskovkou-si-dala-panaka.html>

JAROCH, Jan. *Kauza Ósakaová: Když na to nemáš, raději nehraj*. Online. In: ISport.cz. 2021. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/muj-isport-blogy-redaktori-jan-jaroch/397230/kaucha-osakaova-kdyz-na-to-nemas-radeji-nehraj.html>.

KAHNEMAN, Daniel a TVERSKY, Amos. Choices, values, and frames. Online. *The American psychologist*. 1984, roč. 39, č. 4, s. 341-350. ISSN 0003-066X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/0003-066X.39.4.341>.

KEIMAR, Jaroslav. Mediální obraz Rytířů Kladno ve dvou barážích o extraligu ledního hokeje. Praha, 2021. 91 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. et. Mgr. Marta Chladová. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/127374>.

KNAP, Karel. *Naomi vs. tenis. Superstar se vzbouřila proti systému. Ale záhy boj vzdala*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/naomi-osakaova-humbuk-odstoupeni-roland-garros.A210531_213344_tenis_ten.

KNAP, Karel. *Recept na trému před nejtěžší tiskovkou? Panák slivovice, prozradila Kvitová*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/petra-kvitova-roland-garros-rozhovor.A210529_170523_tenis_rou.

KNAP, Karel. *Taky Šafářová se bála jít na kurt. Případ Ósakaová? Pravidla se musí dodržovat*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/tenis/lucie-safarova-rozhovor-roland-garros.A210608_192405_tenis_rou.

Konec! Koukalová definitivně uzavřela biatlonovou kariéru. Online. In: Sport.cz. 2019. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-konec-koukalova-definitivne-uzavrela-biatlonovou-karieru-1110001>.

Koukalová trpěla deset let anorexií. Nastartoval to biatlonový trenér, říká. Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/biatlon/koukalova-anorexie/r~d61abf543d4711e8bacfac1f6b220ee8/>.

Koukalová viní kouče Šikolu za anorexii a bulimii: Řekl důkazy, jak to s ní bylo!. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332076/koukalova-vini-kouce-sikolu-za-anorexii-a-bulimii-rekl-dukazy-jak-to-s-ni-bylo.html>.

Larry Nassar: US justice department to pay abuse survivors \$138m. Online. In: BBC.com. 2024. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-68841682>.

MACEK, Tomáš. *Jste sobecký sociopat, slyšela také. Jak znovuzrozená Bilesová vrátila kritiku.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/pariz-2024/simone-bilesova-gymnastika-usa-tri-zlate-medaile.A240807_200616_olympiada-paris-2024_mama.

MACEK, Tomáš. *Kauza Bilesová. Vyšiluji, když se dostanu do stresové situace, říká gymnastka.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2021. Dostupné z: https://www.idnes.cz/oh/tokio-2021/simone-bilesova-olympiada.A210728_204401_oh-ostatni-sporty_ald.

MACEK, Tomáš. *Koukalová: Nové Město bylo nejvíc. Teď se chci vrátit k výtvarnému umění.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2019. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-biatlon-konec-kariery-rozhovor-vytvarne-umeni-tetovani-navrharske-studio.A190607_480786_biatlon_tof.

MACEK, Tomáš. *KOMENTÁŘ: Úžasná kariéra. Koukalová stmelila národ. A pak ho i rozdělila.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2019. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-konec-kariery-biatlon-komentar.A190529_095520_biatlon_tof.

MACEK, Tomáš. *A co dál, český biatlone? Otázky a odpovědi o nové éře.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/sport/biatlon/biatlon-cesko-gabriela>.

[koukalova-ondrej-rybar-otazky-a-odpovedi-aktualni-vyvoj.A180323_094115_biatlon_tof.](#)

MACEK, Tomáš. *KOMENTÁŘ: 386 dnů podivného odcházení biatlonistky Koukalové.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/biatlon-gabriela-koukalova-komentar.A180409_111717_biatlon_par.

MACEK, Tomáš. *POHLED DO ZÁKULISÍ: Velmi křehké vztahy Gabriely K. a Veroniky V.* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-a-vztahy-v-ceske-reprezentaci-ondrej-rybar-veronika-vitkova.A180412_213041_biatlon_ten.

Mental disorders. Online. In: WHO. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-disorders>.

Mental health. Online. In: WHO. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/mental-health#tab=tab_1.

Naomi Osaka. Online. In: Britannica. 2024-10-21. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Naomi-Osaka>.

Naomi Osaka. Online. In: WTA TOUR. Dostupné z: <https://www.wtatennis.com/players/319998/naomi-osaka>.

NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Alice; MACHOVÁ, Iva a SEKOT, Aleš. *Ti druzí sportovci: mediální stereotypizace a rámcování handicapovaných v tisku v letech 1948-2008.* Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2038-1.

NOVÁKOVÁ, Barbora. *Coca-Cola vs. Ronaldo: Má sportovec právo na názor? Může ho stát hodně.* Online. In: Seznam Zprávy. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/uefa-po-ronaldovi-pripomina-sponzorske-povinnosti-maji-hraci-prostor-na-nazor-167779>.

Olympijskou kladinu ovládla Kuan Čchen-čchen, Bilesová má na závěr bronz. Online. In: Sport.cz. 2021. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/olympiada-loh-2020-tokio-olympijskou-kladinu-ovladla-kuan-cchen-cchen-bilesova-ma-na-zaver-bronz-2612052>.

O programu Duální kariéra. Online. In: ČESKÝ OLYMPIJSKÝ TÝM. Olympijskytym.cz.

Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/dualnikariera>.

PATTERSON, Thomas E. Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues. Online. *American political science review*. 1992, roč. 86, č. 4, s. 1060-1061. ISSN 0003-0554.

PAVLIS, Zdeněk. *GLOSA: Královny odcházejí s noblesou. VIP královně Gabriele scházela*. Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-glosa-kralovny-odchazeji-s-noblesou-vip-kralovne-gabriele-schazela-982055>.

PERLÍNOVÁ, Dominika. *Osakaová a Bilesová otevírají téma duševního zdraví. Nejsou to roboti, říká expertka*. Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/osakaova-a-bilesova-oteviraji-tema-dusevniho-zdravi/r~4d4334a6f13811ebb02dac1f6b220ee8/>.

POSPÍŠIL, Ivo. *Koukalová pokřtila svou biografii: Nabídli mi vlastní tým, vrátit se nechci*. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-zimni-sporty-biatlon/332670/koukalova-pokrtila-svou-biografii-nabidli-mi-vlastni-tym-vratit-se-nechci.html>.

Prezident Zeman o Koukalové: Zabývat se anorexií sportovkyně? Drzost!. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332443/prezident-zeman-o-koukalove-zabyvat-se-anorexii-sportovkyne-drzost.html>.

Protest americké koularky za duševní zdraví. Jedno z velkých témat Her. Online. In: Seznam Zprávy. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/protest-americke-koularky-za-dusevni-zdravi-jedno-z-velkych-temat-her-171121>.

Překonala psychický blok? Bilesová po sérii odhlášení zkouší alespoň kladinu. Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/olympijske-hry/prekonala-psychicky-blok-bilesova-po-serii-odhlaseni-zkusi-a/r~8297e75af37211eba7d80cc47ab5f122/>.

REARDON, Claudia L; HAINLINE, Brian; ARON, Cindy Miller; BARON, David; BAUM, Antonia L et al. Mental health in elite athletes: International Olympic Committee consensus statement (2019). Online. *British journal of sports medicine*. 2019, roč. 53, č. 11, s. 667-699.

ISSN 0306-3674. Dostupné z: <https://doi.org/10.1136/bjsports-2019-100715>.

RICE, Simon M.; PURCELL, Rosemary; DE SILVA, Stefanie; MAWREN, Daveena; MCGORRY, Patrick D. et al. The Mental Health of Elite Athletes: A Narrative Systematic Review. Online. *Sports medicine*. 2016, roč. 46, č. 9, s. 1333-1353. ISSN 0112-1642. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s40279-016-0492-2>.

RYU, Jenna. *Everything Naomi Osaka Has Said About Her Mental Health*. Online. In: SELF. 2024. Dostupné z: <https://www.self.com/story/naomi-osaka-mental-health>.

SÁRA, Robert. *KOMENTÁŘ: O mládežnických trenérech aneb Opomenuté poselství Koukalové*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/komentar-gabriela-koukalova-biatlon-mladeznicti-treneri.A180422_203259_biatlon_tie.

SÁRA, Robert. *Vrcholový sport ženy ničí. Koukalová? Jak podle šablony, tvrdí psycholog*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/ostatni/milan-studnicka-rozhovor.A180428_398382_sporty_tof.

SEMETKO, Ha a VALKENBURG, Pm. Framing European politics: a content analysis of press and television news. Online. *Journal of communication*. 2000, roč. 50, č. 2, s. 93-109. ISSN 0021-9916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x>.

SEMRÁDOVÁ, Viktorie. *Ženský sport v pořadu České televize: Branky, body, vteřiny*. Praha, 2023. 96 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. et Mgr. Marta Chladová.

SIEFF, Elaine. Media frames of mental illnesses: The potential impact of negative frames. Online. *Journal of mental health (Abingdon, England)*. 2003, roč. 12, č. 3, s. 259-269. ISSN 0963-8237. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/0963823031000118249>.

Simone Biles. Online. In: Olympics.com. Dostupné z: <https://olympics.com/en/athletes/simone-biles>.

Simone Biles. Online. In: Team USA. Dostupné z: <https://www.teamusa.com/profiles/simone-biles>.

Simone Biles: 'I blame system that enabled Larry Nassar abuse'. Online. In: BBC.com. 2021. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-58573887>.

Simone Biles withdraws from women's all-around final. Online. In: Olympics.com. 2021. Dostupné z: <https://olympics.com/en/news/simone-biles-withdraws-from-women-s-all-around-final>.

SOUKENÍKOVÁ, Eva. *Bilesová je zpět. Po přiznaných psychických problémech půjde na kladinu*. Online. In: Seznam Zprávy. 2021. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/bilesova-je-zpet-po-priznanych-psychickych-problemech-pujde-na-kladinu-171139>.

SNOW, David a BENFORD, Robert. Ideology, Frame Resonance and Participant Mobilization. Online. *International Social Movement Research*. Roč. 1, č. 1, s. 197-217. ISSN 0-89232-955-6. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/285098685_Ideology_Frame_Resonance_and_Participant_Mobilization.

STRÖHLE, Andreas. Sports psychiatry: mental health and mental disorders in athletes and exercise treatment of mental disorders. Online. *European archives of psychiatry and clinical neuroscience*. 2019, roč. 269, č. 5, s. 485-498. ISSN 0940-1334. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s00406-018-0891-5>.

ŠIMEK, Květoslav. *Superhvězdu bolí duše. Těžké dětství Bilesové, alkohol i drogy u matky*. Online. In: ISport.cz. 2021. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-olympijske-hry-letni-olympijske-hry-2021-sportovni-gymnastika-na-loh-2021/399779/superhvezdu-boli-duse-tezke-detstvi-bilesove-alkohol-i-drogy-u-matky.html>.

ŠRAJBROVÁ, Markéta. *Psychiatricka: Anorexie vzala Koukalové úspěch. Je odvážná, média by její zpověď neměla zpochybňovat*. Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/psychiatricka-pribeh-koukalove-muze-divkam-ukazat-co-vsechno/r~bedfe60c421011e89509ac1f6b220ee8/>.

ŠUBRTOVÁ, Diana. *Má bývalá žena lže, říká Koukal a navezl se i do jejího právníka. Ten se brání*. Online. In: IDNES.cz. 2024. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/zpravy/revue/spolecnost/gabriela-soukalova-koukal-rozvod->

[pravda-se-porad-vyplati.A240308_081335_lidicky_sub.](#)

THOMPSON, Kevin G.; CARTER, Gilbert; LEE, Edwin S.; ALSHAMRANI, Talal a BILLINGS, Andrew C. "We're Human Too": Media Coverage of Simone Biles's Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics. Online. *Electronic News: Broadcast and Mobile Journalism*. 2022, roč. 16, č. 3, s. 187-201. ISSN 1931244X. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/19312431221095207>.

TOMÍČEK, Matěj. *Koukalová v tom není sama. Kdo další měl problém s anorexií?* Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-anorexie-dalsi-pripady-sportovcu.A180410_173610_biatlon_mt2.

TOMÍČEK, Matěj. *Koukalová prolomila mlčení: Viděli ve mně zrádce, měla jsem úzkosti*. Online. In: IDNES.CZ. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/gabriela-koukalova-prolomila-mlceni-o-tymu-o-rybarovi-o-problemech-s-lytky.A180321_182522_biatlon_mt2.

TOMÍČEK, Matěj. *Věděla jsem o tom, říká Landová o problémech kamarádky Koukalové*. Online. In: Sport iDnes.cz. 2018. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/biatlon/jitka-landova-anorexie-bulimie-gabriela-koukalova.A180411_190309_biatlon_rou.

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

Trpí depresemi z pozornosti, přesto se fotí na obálku časopisu. Ósakaová opět budí vášně. Online. In: Sport.cz. 2021. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/tenis-trpi-deprese-mi-z-pozornosti-presto-se-foti-na-obalku-casopisu-osakaova-opet-budi-vasne-2502403>.

Turbulentní 3 roky od svatby Koukalové. Co se od té doby událo? Nahota i nenávist!. Online. In: ISport.cz. 2019. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/363361/turbulentni-3-roky-od-svatby-koukalove-co-se-od-te-doby-udalo-nahota-i-nenavist.html?kapitola=related>.

VACKOVÁ, Hana. *Sportovci jsou jen zboží, jehož trvanlivost vyprší s věkem, říká jejich mentální kouč*. Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/sportovci-jsou-stale-jen-zbozi-jehoz-trvanlivost->

[vyprsi-s-ve/r~3ce91baafb6711eba7d3ac1f6b220ee8/](https://sport.aktualne.cz/tenis/strach-o-naomi-vymklo-se-to-a-explodovalo-kariera-je-v-ohroz/r~c118adacc2c111ebb98b0cc47ab5f122/).

VÁVRA, Aleš. *Strach o Naomi. Vymklo se to a explodovalo, kariéra šampionky je v ohrožení*. Online. In: Aktuálně.cz. 2021. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/tenis/strach-o-naomi-vymklo-se-to-a-explodovalo-kariera-je-v-ohroz/r~c118adacc2c111ebb98b0cc47ab5f122/>.

VÁVRA, Aleš. *Koukalová rozbíjí biatlonové iluze. A nejen ona. Návrat ke sportu, který ji netěší, není reálný*. Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/biatlon/koukalova-rozbiji-iluzi-biatlonove-idylky-a-nejen-ona-jeji-n/r~4fad2f902d3111e8bacfac1f6b220ee8/>.

VÁVRA, Aleš. *Spojovala národ, teď ho rozděluje. Koukalové je líp bez biatlonu, tupé ataky nejsou na místě*. Online. In: Aktuálně.cz. 2018. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/biatlon/spojovala-narod-ted-ho-rozdeluje-koukalova-je-stastnej-si-bez/r~6a351ae23b5c11e89efbac1f6b220ee8/>.

VEVERKOVÁ, Bára. *Zmražené spermie, testy na plodnost: Koukalová míří jinam než k biatlonu*. Online. In: ISport.cz. 2018. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/332433/zmrazene-spermie-testy-na-plodnost-koukalova-miri-jinam-nez-k-biatlonu.html>.

Vyjasnění! Konec! Ve mně už jsou dveře spíš zavřené, řekla Koukalová. Online. In: Sport.cz. 2018. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/zimni-sporty-biatlon-vyjasneni-konec-ve-mne-uz-jsou-dvere-spis-zavrene-rekla-koukalova-981485>.

WAHL, Otto F. *Media madness: public images of mental illness*. Rutgers University Press, 1997. ISBN 0-8135-5749-6.

WAHL, Otto F. Mass media images of mental illness: A review of the literature. Online. *Journal of community psychology*. 1992, roč. 20, č. 4, s. 343-352. ISSN 0090-4392. Dostupné z: [https://doi.org/10.1002/1520-6629\(199210\)20:4<343::AID-JCOP2290200408>3.0.CO;2-2](https://doi.org/10.1002/1520-6629(199210)20:4<343::AID-JCOP2290200408>3.0.CO;2-2).

YANG, Aimei. Building a Cognitive-Sociological Model of Stereotypes: Stereotypical Frames, Social Distance and Framing Effects. Online. *The Howard journal of*

communications. 2015, roč. 26, č. 3, s. 254-274. ISSN 1064-6175. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10646175.2015.1049757>.

Zdroje obrázků, tabulek a grafů

Obrázek č. 1 – YANG, Aimei. Building a Cognitive-Sociological Model of Stereotypes: Stereotypical Frames, Social Distance and Framing Effects. Online. *The Howard journal of communications*. 2015, roč. 26, č. 3, s. 254-274. ISSN 1064-6175. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10646175.2015.1049757>.

Obrázek č. 2 – Bilesová na rekordní zlata nedosáhla, v prostných byla druhá a na kladině pátá. Online. In: ČTK. České noviny. 2024. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2552013>.

Obrázek č. 3 – MADANI, Doha. Naomi Osaka says she's recharged and ready to return for Tokyo Olympics. Online. In: NBC NEWS. 2021. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/news/sports/naomi-osaka-says-she-s-recharged-ready-return-tokyo-olympics-n1273313>.

Obrázek č. 4 – Gabriela Soukalová. Online. In: Český olympijský tým. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/athlete/gabriela-koukalova>.

Tabulka č. 1 – DE VREESE, Claes. News framing: Theory and typology. Online. *Information Design Journal*. Roč. 13, č. 1, s. 51-62. ISSN 1569-979X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>.

Tabulka č. 2-6 – Autorka.

Graf č. 1-15 – Autorka.

Prameny

Aktuálně.cz [online]. Praha: Economia, a.s. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/>.

iDNES.cz – Sport [online]. Praha: MAFRA, a.s. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/sport>.

iSport.cz [online]. Praha: CZECH NEWS CENTER a.s. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/>.

Sport.cz [online]. Praha: Seznam.cz, a.s. Dostupné z: <https://www.sport.cz/>.

Seznam Zprávy [online]. Praha: Seznam.cz, a.s. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/>.

Teze diplomové práce

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Semrádová Viktorie	Razítko podatelny: Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd Došlo dne: 10-09-2024 -1- Čj: 224 Příloh: _____ Protičíslo: _____
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2023/2024	
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 58021264@fsv.cuni.cz	
Studijní program/forma studia: Žurnalistika/prezenční	
Název práce v češtině: Mediální rámcování duševního zdraví profesionálních sportovců v českých médiích	
Název práce v angličtině: Media Framing of Professional Athletes' Mental Health in Czech Media	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat <u>nejdříve</u> šest měsíců od schválení tezí) LS 2024/2025	
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Výzkumy týkající se mediálního zpracování tématu duševního zdraví sportovců jsou doménou zejména zahraničních odborníků a na českém poli doposud absentují. Diplomová práce tak otevírá v českém kontextu relativně neprobádané téma a může přinést originální výsledky. Po vzoru zahraničních výzkumů se práce soustředí na rámce textů o třech konkrétních sportovkyních – Simone Bilesové, Naomi Ósakaové a Gabriele Soukalové. První dvě jmenované jsou předmětem mnoha zahraničních studií, které byly inspirací pro vznik této diplomové práce, a je proto dobré pozorovat, jak jejich duševní zdraví rámovala také česká média. Gabriela Soukalová byla zahrnuta zaprvé za účelem aktualizace dosavadních „světových“ poznatků o ty nové z českého prostředí, zadruhé z toho důvodu, že vedle dvou amerických profesionálních sportovkyň lze hovořit u Gabriely Soukalové o podobné mediální pozornosti z hlediska jejího duševního zdraví. U každé sportovkyně byla rovněž pečlivě vybrána sledovaná období s ohledem na signifikantní události spojené s jejich mentálním zdravím.	
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): Cílem této diplomové práce je analýza toho, jak vybrané české on-line servery zobrazují vybrané profesionální sportovce s ohledem na jejich duševní zdraví v konkrétně stanovených obdobích. Klíčová bude zejména identifikace rámců, které se v této souvislosti v médiích objevují. Výzkum je inspirován zejména zahraničními texty, které se podobným tématům věnují. Hlavní výzkumná otázka je následující: <i>Jakým způsobem byly rámcovány texty týkající se duševního zdraví vybraných sportovců ve zkoumaných obdobích?</i> Rámcováním v tomto ohledu rozumíme „výběr některých aspektů vnímané reality a jejich následné zdůraznění takovým způsobem, který umožňuje definici konkrétního problému, určení příčiny, morální zhodnocení a/nebo doporučení řešení“ (Entman, 1993: 52). Práce bude vycházet z několika teoretických konceptů, klíčové jsou ale teorie právě Roberta Entmana a Ervinga Goffmana. Lze předpokládat, že se vzhledem k odlišnosti mezi jednotlivými sportovci a povaze duševních problémů s nimi spojovaných budou lišit také rámce, které se v médiích objevovaly. Výzkum tak poskytne zajímavou komparaci jak mezi jednotlivými sportovci, tak mezi jednotlivými obdobími u každého z nich. Vzorek analyzovaných jednotek byl vybrán tak, aby splnil veškeré tyto účely poskytl tak dostatek materiálu pro potřebnou analýzu.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): Úvod	

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. **Teorie rámcování** = kapitola představí základní teoretické koncepty vztažené k teorii rámcování a mediální rámců z pohledu několika klíčových autorů a přístupů

1.1 Rámce a stereotypy

2. **Sport a duševní zdraví** = kapitola se bude zabývat tím, jakými mentálními poruchami sportovci nejčastěji trpí, jak je duševní zdraví obecně reflektováno v médiích a zmíní rovněž i existující výzkumy na toto téma

2.1 Duševní poruchy sportovců

2.2 Duševní zdraví v médiích

2.3 Existující výzkumy

3. **Sledování sportovců** = představení zkoumaných sportovců, jejich největších úspěchů a historie medializace jejich duševního zdraví

3.1 Simone Bilesová

3.2 Naomi Ósakaová

3.3 Gabriela Soukalová

II. METODOLOGICKÁ ČÁST = představení metody výzkumu a výběrové procedury

1. **Kvalitativní obsahová analýza**

1.1 Rámcová analýza

2. **Základní soubor**

3. **Výběr vzorku**

4. **Kódování**

III. ANALYTICKÁ ČÁST = analýza rámců vybraných textů o zvolených sportovcích, popis těchto rámců a jejich praktické ukázky

1. **Vlastní analýza**

2. **Závěry výzkumu a interpretace výsledků**

Závěr

Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):

Vybrány byly on-line sportovní servery iSport.cz, sport.iDnes.cz, Sport.cz a zpravodajsko-publicistické servery s pravidelnou sportovní rubrikou Aktuálně.cz a SeznamZprávy.cz a jejich obsah ve sledovaných obdobích:

Simone Bilesová:

1. 7. 2021 – 31. 8. 2021

1. 7. 2024 – 31. 8. 2024

Naomi Ósakaová:

1. 5. 2021 – 30. 6. 2021

1. 1. 2023 – 29. 2. 2023

Gabriela Soukalová:

1. 3. 2018 – 30. 4. 2018

1. 5. 2019 – 30. 6. 2019.

Metody (techniky) zpracování materiálu:

Kvalitativní obsahová analýza, analýza rámců.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků):

CASSILO, David. Royce White, DeMar DeRozan and Media Framing of Mental Health in the NBA. Online. *Communication & Sport*. 2020, roč. 10, č. 1, s. 97-123. ISSN 2167-4809.

Výzkum Davida Cassila užití teorie Roberta M. Entmana a Ervinga Goffmana analyzuje mediální rámce u 100 mediálních příspěvků v případě dvou hráčů Národní basketbalové asociace (tj. NBA) - Royce Whitea a DeMara DeRozana.

ENTMAN, Robert M. Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. Online. *Journal of Communication*. 1993, roč. 43, č. 4, s. 51-58. ISSN 1460-2466.

Autor definuje a vytváří svou vlastní teorii rámcování. Článek sleduje, jak se rámcování projevuje v procesu komunikace a to, jaký mají rámce na jednotlivé účastníky komunikačního procesu dopad.

GOFFMAN, Erving. *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*. Boston: Northeastern University Press, 1974.

Stěžejní publikace pro teorii rámcování a rámců pojednává o tom, jak lidé uspořádávají svou každodenní realitu pomocí zjednodušujících schémat, tj. rámců. Rámce interpretuje Goffman jako kognitivní struktury, které nám pomáhají s orientací v konkrétních situacích a interakcích s druhými.

NĚMCOVÁ TEJKALOVÁ, Alice; MACHOVÁ, Iva a SEKOT, Aleš. *Ti druzí sportovci: mediální stereotypizace a rámcování handicapovaných v tisku v letech 1948-2008*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2038-1.

Kniha se věnuje stereotypům a rámcům, které se v souvislosti s handicapovanými sportovci objevovali v médiích mezi lety 1948-2008. Zapojením kritické diskurzivní analýzy a analýzy rámců mapuje publikace pokrývání významných událostí ve sportu handicapovaných a poukazuje na nerovnosti. Práce je přínosná zejména díky detailně zpracované teorii a precizní metodologii.

THOMPSON, Kevin G.; CARTER, Gilbert; LEE, Edwin S.; ALSHAMRANI, Talal a BILLINGS, Andrew C. "We're Human Too": Media Coverage of Simone Biles's Mental Health Disclosure during the 2020 Tokyo Olympics. Online. *Electronic News: Broadcast and Mobile Journalism*. 2022, roč. 16, č. 3, s. 187-201. ISSN 1931244X.

Autoři studie se zaměřují na americkou gymnastku Simone Bilesovou a to, jaké mediální rámce se v souvislosti s její absencí na LOH v Tokiu a jejím duševním zdravím objevují. Za aplikace teorie Roberta Entmana a Ervinga Goffmana autoři zkoumají celkem 192 příspěvků v médiích.

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

Publikace je komplexním přehledem metod užívaných v mediálním výzkumu. Popisuje jak kvalitativní, tak kvantitativní přístupy, zahrnuje teorii společně s praktickými ukázkami. Věnuje se celkem třem oblastem – analýze novinářské produkce, analýze mediálních obsahů a výzkumu publika.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

KEIMAR, Jaroslav. Mediální obraz Rytířů Kladno ve dvou barážích o extraligu ledního hokeje. Praha, 2021. 91 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. et. Mgr. Marta Chladová.

LACINOVÁ, Kristýna. *Rámcování duševních nemocí ve vybraných českých médiích*. Diplomová práce, vedoucí Nečas, Vlastimil. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií, 2023.

NOVÁKOVÁ, Barbora. *Rámcování duševních nemocí ve vybraných novinářských výstupech zaměřených na destigmatizaci*. Diplomová práce, vedoucí Vranka, Marek. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky, 2021.

Datum / Podpis studenta/ky

10. 9. 2024

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

CHLAPOVÁ MARTA

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

10 9 2024

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Kódovací kniha (tabulka)

ČLÁNEK	DĚLKA	ZDROJ	DOSAH (GBP)	DOSAH (HODNOTY)	AUTORITIV	OPDOH	SPORTOVEC	RÁMEC 1 (NEAPATNĚ OČEKÁVAN)	RÁMEC 2 (SLABOST)	RÁMEC 3 (SROVNÁVAN)	RÁMEC 4 (ELEKTRON)	RÁMEC 5 (VINO)	RÁMEC 6 (ZASTÁN)	RÁMEC 7 (CELEBRITA)	RÁMEC 8 (NAZOR SPOLEČNOST)	RÁMEC 9 (SPRÁVNILZACE)	RÁMEC 10 (OHE)	RÁMEC 11 (SEXUALIZACE)	RÁMEC 12 (KOLLEKTIVIZACE)	RÁMEC 13 (ROLE ŽENY)	RÁMEC 14 (PERSONALIZACE BP)	RÁMEC 15 (SPECIF)	RÁMEC 16 (COMERAC)	RÁMEC 17 (PORUCHA)	RÁMEC 18 (EMOC)	ČTK JAKO ZDROJ	ČTK KE SPORTOVCE	ČTK KE ODBORNÍKA
1B	3	4	6,85	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
2B	3	2	5,62	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3B	2	5	20,15	3	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
4B	2	2	5,62	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5B	3	5	20,15	3	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
6B	3	3	2,52	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0
7B	1	2	5,62	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0
8B	2	3	2,52	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
9B	2	1	8,69	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
10B	2	3	2,52	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
11B	1	3	2,52	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
12B	1	4	6,85	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
13B	1	1	8,69	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0
14B	1	1	8,69	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
15B	2	5	20,15	3	2	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
16B	2	5	20,15	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
17B	1	3	2,52	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
18B	1	1	8,69	2	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
19B	1	3	2,52	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
20B	2	4	6,85	2	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1
21B	1	1	8,69	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
22B	2	3	2,52	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
23B	1	1	8,69	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
24B	2	3	2,52	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0
25B	1	3	2,52	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
26B	2	5	20,15	3	2	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1
27B	1	3	2,52	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
28B	2	4	6,85	2	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0
29B	1	4	6,85	2	1,2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

[illegible]

11 O (V VR AZ NY)	3	3	2,52	1	1	1	2	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
12 O	2	4	6,85	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13 O	2	4	6,85	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
14 O	1	1	8,69	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
15 O	3	3	2,52	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16 O	1	3	2,52	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
17 O	1	4	6,85	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
18 O	1	1	8,69	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
19 O	2	2	5,62	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
20 O	1	3	2,52	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
21 O	3	4	6,85	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
22 O	1	4	6,85	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
23 O	1	1	8,69	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
24 O	1	1	8,69	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
25 O	1	2	5,62	2	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
26 O	3	3	2,52	1	1	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27 O	3	2	5,62	2	1	1	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28 O	2	3	2,52	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
29 O	2	4	6,85	2	1	1	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
30 O	2	1	8,69	2	1	1	2	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
31 O	1	3	2,52	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
32 O	1	3	2,52	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
33 O	1	2	5,62	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
34 O	1	4	6,9	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
35 O	1	3	2,52	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
36 O	1	1	9,86	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1S	3	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3S	2	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
4S (V VR AZ NY)	3	1	8,65	2	1	1	3	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0
5S	3	4	4,58	1	2	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
6S	3	1	8,65	2	1	1	3	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1
7S	3	2	5,62	2	1	1	3	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1

8S	1	5	40,87	3	2	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0
9S	3	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
10S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0
11S	1	5	40,87	3	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
12S	3	4	4,58	1	1	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
13S	2	1	8,65	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
14S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
15S	1	4	4,58	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0
16S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
17S (V VR AZ NY)	2	2	5,62	2	2	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
18S	2	2	5,62	2	2	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0
19S	2	2	5,62	2	1	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20S	1	5	40,87	3	1	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
21S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
22S	3	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
23S	1	4	4,58	1	2	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
24S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
25S	2	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0
26S	2	1	8,65	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
27S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
28S	2	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1
29S	3	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
30S	2	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
31S	3	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
32S	1	4	4,58	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
33S	2	1	8,65	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
34S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
35S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
36S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
37S	3	2	5,62	2	1	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
39S	1	4	4,58	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
40S	2	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0
41S	2	1	8,65	2	1	1	3	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0

42S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0
43S	2	4	4,58	1	1	1	3	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
44S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0
45S	2	3	2,21	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0
46S	1	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
47S	1	1	8,65	2	0	1	3	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
48S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0
49S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0
50S	3	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0
51S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
52S	1	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
53S	3	3	2,21	1	1	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0
55S	2	4	4,58	1	1	1	3	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
56S	3	3	2,21	1	1	1	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0
57S	2	2	5,62	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
58S	3	3	2,21	1	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0
59S	2	3	2,21	1	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0
60S	3	3	2,21	1	1	2	3	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61S	3	3	2,21	1	1	2	3	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
62S	2	2	5,62	2	1	2	3	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
63S	3	3	2,21	1	1	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0
64S	3	1	8,58	2	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
65S	3	2	5,62	2	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
66S (V YR AZ NY)	2	2	5,62	2	0	2	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
67S	3	4	4,7	1	1	2	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Příloha č. 2: Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázek č. 1 – Kognitivně-sociologický model stereotypních rámců a jejich dopadů podle Yangové

Obrázek č. 2 – Americká gymnastka Simone Bilesová na OH v Paříži 2024

Obrázek č. 3 – Naomi Ósakaová na obálce časopisu Time

Obrázek č. 4 – Bývalá česká biatlonistka Gabriela Soukalová

Tabulka č. 1 – Přehled výzkumu generických a specifických rámců podle de Vreese

Tabulka č. 2 – Počet analyzovaných článků v jednotlivých obdobích

Tabulka č. 3 – Počet analyzovaných článků dle jednotlivých zdrojů

Tabulka č. 4 – Schéma nalezených rámců

Tabulka č. 5 – Početní zastoupení rámců

Tabulka č. 6 – Jednotlivé rámce a jejich dosahy

Graf č. 1 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu u Simone Bilesové

Graf č. 2 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu u Naomi Ósakaové

Graf č. 3 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu u Gabriely Soukalové

Graf č. 4 – Počet článků dle délky a jejich procentuální zastoupení

Graf č. 5 – Procentuální zastoupení článků dle délky u sledovaných sportovkyň

Graf č. 6 – Početní zastoupení zdrojů u jednotlivých sportovkyň

Graf č. 7 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na Sport.cz

Graf č. 8 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na iSport.cz

Graf č. 9 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na sport.iDnes.cz

Graf č. 10 – Pět nejčastějších rámců dle výskytu na Aktuálně.cz

Graf č. 11 – Pět (sedm) nejčastějších rámců dle výskytu na SeznamZprávy.cz

Graf č. 12 – Početní zastoupení typů autorství u všech článků

Graf č. 13 – Počet článků dle dosahu u jednotlivých zdrojů

Graf č. 14 – Početní zastoupení ČTK u jednotlivých zdrojů

Graf č. 15 – Počet citací sledovaných sportovkyň v jednotlivých médiích.